

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ЕКОНОМІКИ І УПРАВЛІННЯ**

Кафедра обліку і аудиту

«До захисту в ЕК»
Директор інституту (декан факультету)

_____ Олег ШЕРЕМЕТ _____
(підпис) (прізвище та ініціали)

« ___ » _____ 2025 р.

«До захисту допущено»
В.о. завідувача кафедри

_____ Ольга МИХАЙЛЕНКО _____
(підпис) (прізвище та ініціали)

« ___ » _____ 2025 р.

**КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА
НА ЗДОБУТТЯ ОСВІТНЬОГО СТУПЕНЯ БАКАЛАВРА**

зі спеціальності 071 «Облік і оподаткування»
(код та назва спеціальності)

освітньої програми Облік і аудит

на тему: «Бухгалтерський облік, аналіз і аудит доходів підприємства:
організаційно-методичний аспект»

Виконав здобувач ЦОЦОРИНА Ольга Сергіївна _____
(ім'я, ПРІЗВИЩЕ) (підпис)

Керівник Людмила СОЛОМЧУК _____
(ім'я, ПРІЗВИЩЕ) (підпис)

Рецензент _____
(ім'я, ПРІЗВИЩЕ) (підпис)

Я як здобувач Національного університету харчових технологій розумію і підтримую політику університету з академічної доброчесності. Я не надав і не одержував недозволеної допомоги під час підготовки цієї роботи. Використання ідей, результатів і текстів інших авторів мають посилання на відповідне джерело

Здобувач Ольга ЦОЦОРИНА _____
(ім'я, ПРІЗВИЩЕ) (підпис)

Київ – 2025 р.

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ЕКОНОМІКИ І УПРАВЛІННЯ
Кафедра обліку і аудиту
Освітній ступінь бакалавр
Спеціальність 071 «Облік і оподаткування»
Освітня програма «Облік і аудит»

ЗАТВЕРДЖУЮ

В.о. Завідувача кафедри обліку і аудиту

О.В Михайленко

«15» січня 2025 року

ЗАВДАННЯ

НА КВАЛІФІКАЦІЙНУ РОБОТУ ЗДОБУВАЧА

Ольги ЦОЦОРИНОЇ

1.Тема роботи: «Бухгалтерський облік, аналіз і аудит доходів підприємства: організаційно-методичний аспект»

Керівник роботи к.е.н., доц., Людмила СОЛОМЧУК

затверджено наказом по Університету від «01» листопада 2024 року №928-КС

2.Строк подання роботи здобувачем: 02 червня 2025 року

3.Вихідні дані до роботи: ПКУ, Закони України, П(С)БО, МСФЗ, первинні документи, реєстри бухобліку ТДВ «Яготинський маслозавод», фінансова звітність ТДВ «Яготинський маслозавод» за 2023-2024 роки

4.Зміст пояснювальної записки (перелік питань, які потрібно розкрити): економічна суть доходів, нормативно-правове регулювання обліку, аналізу і аудиту доходів, методологічні основи бухгалтерського обліку доходів підприємства, синтетичний і аналітичний облік доходів, розкриття інформації про доходи у фінансовій звітності підприємства, організаційно-економічна характеристика ТДВ «Яготинський маслозавод» за 2023-2024 роки, методологічні та практичні основи економічного аналізу доходів, завдання і методика проведення аудиту доходів, шляхи удосконалення обліково аналітичних і контрольних аспектів доходів підприємства

5.Перелік графічного матеріалу (з точним зазначенням обов'язкових креслень): основні завдання дослідження особливостей обліку, аналізу і аудиту доходів, схема класифікації доходів, таблиця техніко-економічних показники виробничо-господарської діяльності ТДВ «Яготинський маслозавод» за 2023-2024 роки, первинні документи з обліку доходів, кореспонденція рахунків з обліку доходів, таблиці економічного аналізу динаміки і структури доходів ТДВ «Яготинський маслозавод» за 2023-2024 роки, рис. методика проведення аудиту доходів підприємства

6. Консультанти розділів роботи

Розділ	Прізвище, ініціали та посада консультанта	Підпис, дата	
		завдання видав	завдання прийняв

7. Дата видачі завдання 15 січня 2025 року

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

Пор. №	Назва етапів кваліфікаційної роботи	Строки виконання етапів роботи	Виконання, % до етапу
1.	Вступ	20.01.25-10.02.25	Виконано
2.	Розділ 1. Теоретико-методичні основи бухгалтерського обліку доходів підприємства	11.02.25-24.03.25	Виконано
3.	Розділ 2. Аналіз діяльності ТДВ «Яготинський Маслозавод» та організація і методика проведення економічного аналізу доходів підприємства	25.03.25-14.04.25	Виконано
4	Розділ 3. Методичні основи аудиту доходів підприємства	15.04.25-12.05.25	Виконано
7.	Висновки і пропозиції	13.05.25-26.05.25	Виконано
8.	Список використаних джерел	27.05.25-02.06.25	Виконано

Здобувач

(підпис)

Ольга ЦОЦОРІНА.

(ім'я, ПРІЗВИЩЕ)

Керівник роботи

(підпис)

Людмила СОЛОМЧУК

(ім'я, ПРІЗВИЩЕ)

Анотація

У кваліфікаційній роботі на здобуття ступеня бакалавра було проведено дослідження на тему «Бухгалтерський облік, аналіз і аудит доходів підприємства: організаційно-методичний аспект».

Кваліфікаційна робота бакалавра складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел та додатків, містить 116 сторінок, 6 – рисунки і 9 – таблиць.

У вступі даної роботи розкрито актуальність обраної теми, відображено основні завдання дослідження доходів підприємства, предмет і об'єкт дослідження, основні методи дослідження, які використовувалися при написанні кваліфікаційної роботи бакалавра.

В першому розділі розкрито економічну суть доходів. Розглянуто нормативно-законодавчу базу для ведення обліку, економічного аналізу і аудиту доходів. Відображено синтетичний, аналітичний облік доходів та особливості розкриття інформації про них у фінансовій звітності підприємств.

У другому розділі надано повну характеристику ТДВ «Яготинський Маслозавод» за 2023-2024 роки, відображено особливості проведення економічного аналізу доходів підприємства, а також проведені практичний економічний аналіз доходів ТДВ «Яготинський Маслозавод» за 2023-2024 роки.

У третьому розділі відображено особливості проведення аудиту доходів та шляхи удосконалення обліково-аналітичних та контрольних аспектів доходів підприємства.

Ключові слова: *доходи підприємства, фінансова звітність, облік доходів, аналіз доходів, аудит доходів, реалізація.*

Abstract

In the qualification work for the bachelor's degree, a study was conducted on the topic "Accounting, analysis and audit of enterprise income: organizational and methodological aspect".

The bachelor's qualification work consists of an introduction, three sections, conclusions, a list of sources used and appendices, contains 116 pages, 6 - figures and 9 - tables.

The introduction of this work reveals the relevance of the chosen topic, reflects the main tasks of the study of enterprise income, the subject and object of the study, the main research methods that were used when writing the bachelor's qualification work.

The first section reveals the economic essence of income. The regulatory and legislative framework for accounting, economic analysis and audit of income is considered. Synthetic, analytical accounting of income and the features of disclosing information about them in the financial statements of enterprises are reflected.

The second section provides a full description of the TDV "Yagotynskyi Maslozavod" for 2023-2024, reflects the features of conducting an economic analysis of the enterprise's income, and also conducts a practical economic analysis of the income of the TDV "Yagotynskyi Maslozavod" for 2023-2024.

The third section reflects the features of conducting an income audit and ways to improve the accounting, analytical and control aspects of the enterprise's income.

Keywords: enterprise income, financial reporting, income accounting, income analysis, income audit, implementation.

ЗМІСТ

Вступ.....	6
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНІ ОСНОВИ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ ДОХОДІВ ПІДПРИЄМСТВА.....	8
1.1. Економічна суть доходів підприємства.....	8
1.2. Нормативно-правове регулювання з обліку, економічного аналізу та аудиту доходів підприємства.....	14
1.3. Методологічні основи ведення обліку доходів та розкриття інформації про доходи у фінансовій звітності підприємства.....	19
РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ ДІЯЛЬНОСТІ ТДВ «ЯГОТИНСЬКИЙ МАСЛОЗАВОД» ТА ОРГАНІЗАЦІЯ І МЕТОДИКА ПРОВЕДЕННЯ ЕКОНОМІЧНОГО АНАЛІЗУ ДОХОДІВ ПІДПРИЄМСТВА.....	30
2.1. Організаційно-економічна характеристика діяльності ТДВ «Яготинський маслозавод» та організація обліку на даному підприємстві.....	30
2.2. Аналіз виробничо-господарської діяльності ТДВ «Яготинський маслозавод» за 2023-2024роки.....	40
2.3. Теоретичні основи та практичний аналіз доходів ТДВ «Яготинський маслозавод» за 2023-2024роки	48
РОЗДІЛ ІІІ. МЕТОДИЧНІ ОСНОВИ АУДИТУ ДОХОДІВ ПІДПРИЄМСТВА	53
3.1. Завдання та методи аудиту доходів підприємства.....	53
3.2. Методика проведення аудиту доходів підприємства	57
3.3. Шляхи удосконалення обліково-аналітичних та контрольних аспектів доходів підприємства	62
ВИСНОВКИ І ПРОПОЗИЦІЇ.....	69
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	75
ДОДАТКИ.....	80

Вступ

В сучасних умовах українська економіка демонструє ознаки зростання та і відчуває вплив глобальних економічних процесів, внутрішніх ринкових коливань, питання ефективного управління фінансовими ресурсами, зокрема доходами підприємств, набуває стратегічного значення. В першу чергу це стосується підприємств харчової промисловості, які мають важливу роль у забезпеченні продовольчої безпеки країни та формуванні її експортного потенціалу. В контексті дослідження бухгалтерського обліку, аналізу та аудиту доходів є надзвичайно важливим для забезпечення стабільного розвитку та підвищення конкурентоздатності вітчизняних виробників.

Доцільність та актуальність проведення дослідження теми для обраної галузі та безпосередньо для ТДВ «Яготинський маслозавод» є багатогранною. По-перше, харчова промисловість характеризується високою конкуренцією, залежить від цін на сировину та сезонність виробництва, що безпосередньо впливає на формування доходів. Ефективний облік та глибокий аналіз доходів дозволяють підприємству своєчасно реагувати на зміни ринкової ситуації, оптимізувати цінову політику та визначати найбільш вигідні сегменти діяльності.

По-друге, «Яготинський маслозавод», є одним із лідерів молочної галузі України та має складну структуру доходів, що включає виручку від реалізації широкого асортименту продукції, доходи від супутніх видів діяльності та фінансові доходи. Бухгалтерський облік є фундаментом для достовірного відображення цих доходів у фінансовій звітності, що є важливим для залучення вкладень, отримання кредитів та підтримки довіри з боку контрагентів.

По-третє, безперервне вдосконалення законодавчого регулювання бухгалтерського обліку та фінансової звітності, постійне оновлення облікової політики та процедур обліку доходів. Впровадження сучасних інформаційних технологій в обліковий процес також ставить нові завдання щодо забезпечення оперативності, точності та аналітичності облікової інформації про доходи.

По-четверте, в умовах посилення контролю з боку державних органів та зростання вимог до прозорості фінансової звітності, якісний аудит доходів є ваговою частиною системи внутрішнього контролю підприємства та інструментом підтвердження достовірності фінансової інформації для зовнішніх користувачів.

Об'єкт дослідження: процес формування, обліку, аналізу, аудиту доходів ТДВ «Яготинський маслозавод».

Предмет дослідження: теоретико-методичні та практичні аспекти бухгалтерського обліку, аналізу та аудиту доходів ТДВ «Яготинський маслозавод».

Мета проведення дослідження: теоретичне обґрунтування формування доходів, методика визначення, здійснення обліку, аналізу та аудиту доходів, враховуючи вимоги міжнародних стандартів та подання рекомендацій щодо поліпшення облікового процесу

Завдання, які необхідно вирішити для досягнення поставленої мети: розкрити теоретичні основи обліку, аналізу та аудиту доходів, дослідити нормативно-правове регулювання обліку, економічного аналізу і аудиту доходів, розкриття та пошук інформації про доходи у фінансовій звітності підприємства, характеристика ТДВ «Яготинський маслозавод» за 2023-2024 роки, дослідження сукупності фінансово-господарських процесів ТДВ «Яготинський маслозавод», здійснити аналіз структури та динаміки доходів підприємства, оцінка системи внутрішнього контролю, розробка рекомендацій.

Інформаційною базою для дослідження є фінансова звітність ТДВ «Яготинський маслозавод», загальнодоступна інформація сайту підприємства

Методи дослідження: абстрагування, аналіз і синтез, індукція та дедукція, порівняння, логічний підхід, кореляційний метод та метод оцінки.

РОЗДІЛ I. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНІ ОСНОВИ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ ДОХОДІВ ПІДПРИЄМСТВА

1.1. Економічна суть доходів підприємства.

Доходи підприємства є основною економічною категорією, що відображає збільшення економічних вигід у вигляді надходження активів (грошових коштів, іншого майна) або зменшення зобов'язань, які призводять до зростання власного капіталу підприємства (за винятком внесків власників). Економічна суть доходів полягає у відображенні ефективності господарської діяльності підприємства, його здатністю генерувати грошові потоки та створювати вартість.

З економічної точки зору, доходи є ключовим індикатором ефективності використання ресурсів підприємства, його ринкової позиції та здатності задовольняти потреби споживачів. Вони є основним джерелом для покриття витрат, здійснення інвестицій, виплати дивідендів власникам та забезпечення подальшого розвитку підприємства. Величина та структура доходів безпосередньо впливають на фінансову стійкість, платоспроможність та інвестиційну привабливість підприємства.

Сутність поняття «доход» досліджують протягом багатьох століть і з точки зору економічної теорії дане поняття не є простим. Про складність даної категорії зазначали Дж. Кейнс, Ф.Х.Найт, А.Сміт, Д.Рікард, В. Палер та інші. М.Туган-Барановський вітчизняний дослідник, який вказав на соціальну теорію розподілу, також сучасні економісти Г. Вознюк, І. Гнибіденко, Н. С. Лозинська, О.Савенко висвітлювали різні аспекти категорії доход у своїх працях. Проте, на сьогодні не сформовано однозначної думки щодо поняття доходу, сучасні вітчизняні науковці термін «доход» розглядають у всіх його аспектах.

Бухгалтерський облік доходів - це первинний процес, який полягає у систематичному зборі, вимірюванні та записі інформації про всі господарські операції, пов'язані з отриманням доходів.

Дохід - це збільшення економічних вигод у вигляді надходження активів або зменшення зобов'язань, які призводять до зростання власного капіталу (за винятком зростання капіталу за рахунок внесків власників)

Таблиця 1.1

Визначення терміну «дохід» у нормативних та економічних джерелах

Джерело	Визначення
Податковий кодекс України [Електронний ресурс] Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17]	Доходи - це загальна сума доходу платника податку від усіх видів діяльності, отриманого протягом звітного періоду в грошовій, матеріальній або нематеріальній формі
НП(С)БО [Електронний ресурс] Режим доступу: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13]	Дохід (виручка) - загальний дохід (виручка) від реалізації продукції, товарів, робіт або послуг без вирахування наданих знижок, повернення раніше проданих товарів та непрямих податків і зборів (податку на додану вартість, акцизного збору
Міністерство фінансів України [Електронний ресурс] Режим доступу: https://mof.gov.ua/storage/files/IAS-18_ukr_2016.pdf]	Дохід – це валове надходження економічних вигід протягом періоду, що виникає в ході звичайної діяльності суб'єкта господарювання, коли власний капітал зростає в результаті цього надходження, а не в результаті внесків учасників власного капіталу.
Ф.Бутинець Бутинець Ф.Ф. [Бухгалтерський фінансовий облік / Ф.Ф. Бутинець. – Житомир: ПП «Рута», 2006. – 832 с.]	Дохід – є потоком грошових коштів та інших надходжень за певний період, отриманий від продажу продукції, товарів, робіт, послуг.
Чарльз Хорнгрен, Джордж Фостер та Шрікант Датар [Шмиголь Н.М. Економічна суть доходів та доходності в системі управління підприємством / Н.М. Шмиголь // Держава та регіон: наук.-виробн. журнал. – Сер.: Економіка та підприємництво. – Запоріжжя: Вид-во Класичного приватного університету. – 2009. – № 7. – С. 221-225.]	Дохід підприємства – це збільшення економічних вигід внаслідок надходження активів і/або погашення зобов'язань, що приводить до зростання капіталу організації, за винятком внесків учасників (власників майна), та отримане внаслідок використання в господарському процесі залучених для цього економічних ресурсів та конкурентних переваг в умовах прийнятного рівня підприємницького ризику

Національні та міжнародні положення, що регламентують бухгалтерський облік доходів підприємства, включають національні положення бухгалтерського

обліку (НП(С)БО) та Міжнародні стандарти фінансової звітності (МСФЗ). НП(С)БО регулюють бухгалтерський облік в Україні, а МСФЗ – в різних країнах, що використовують їх.

Згідно НП(С)БО 15 доходи класифікуються за такими групами:

- дохід (виручка) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг);
- інші операційні доходи;
- фінансові доходи;
- інші доходи

Рисунок 1.2. Класифікація доходів з точки зору бухгалтерського підходу

Рисунок 1.3. Класифікація доходів з точки зору управлінського підходу

Доходи є однією з ключових категорій бухгалтерського обліку, що відображає економічні вигоди, отримані підприємством у процесі його діяльності. Правильна організація та методика обліку доходів є надзвичайно важливими для формування достовірної фінансової звітності, прийняття обґрунтованих управлінських рішень та оцінки ефективності діяльності підприємства.

Щодо визначення даного поняття, то серед вчених, науковців не існує єдиної думки, а також існують суперечності пов'язані з його економічною сутністю, з їх класифікацією, особливо під час формування доходів підприємств

в процесі їх операційної діяльності. Це потребує необхідності глибоких теоретичних досліджень економічної сутності і класифікації доходів.

Деякі науковці вважають, що аналіз поняття “дохід” має витoki з досліджень класиків. Адже попередні представники історії економічної науки, такі як схоласти, меркантилісти, фізіократи, не створили щодо цього поняття однієї системи поглядів.

НП(С)БО 15 "Дохід": Збільшення економічних вигод у вигляді надходження активів або зменшення зобов'язань, що призводять до зростання власного капіталу підприємства (крім внесків власників), за умови ймовірності надходження цих вигод та достовірності їх оцінки.

Податковий кодекс України (для податку на прибуток): Загальна сума доходу платника податку від усіх видів діяльності, отриманого (нарахованого) протягом звітного періоду в грошовій, матеріальній або нематеріальній формах.

МСФЗ 15 "Дохід від договорів з клієнтами": Збільшення економічних вигод протягом облікового періоду у формі надходження або збільшення активів чи зменшення зобов'язань, що призводить до збільшення власного капіталу, за винятком внесків власників, яке виникає внаслідок передачі обіцяного товару або послуги клієнту та отримання контролю над цим активом клієнтом.

Щодо класифікації доходів, то в сучасні економічні літературі приділяється мало уваги. Класифікація відіграє важливу роль у прийнятті обґрунтованих управлінських рішень. Дана класифікація повинна бути побудована на основі аналітичного обліку, дає шанс менеджерам оперативніше реагувати на збільшення або зменшення доходів відповідно до сегментів ринку та видів продукції.

Класифікація доходів:

- за управлінськими рішеннями
- за можливістю планування
- за регулярністю отримання

- за регіонами отримання в Україні.

Так, відповідно до НП(С)БО 15 «Дохід» визнані доходи класифікуються в фінансовому обліку за такими групами:

- дохід (виручка) отриманий в результаті продажу продукції (товарів, робіт, послуг) відображає загальний дохід (виручка) від збуту продукції, товарів, робіт або послуг, проте не вираховує надані знижки, повернені продані товари та податків пов'язані з реалізацією (податку на додану вартість, акцизного збору тощо);

- інші операційні доходи складають суму інших доходів від операційної діяльності підприємства, окрім доходу (виручки) отриманого від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг). До таких доходів відносять дохід від операційних курсових різниць, дохід від операційної оренди активів, дохід від реалізації оборотних активів (крім фінансових інвестицій, необоротних активів, утримуваних для продажу, та групи вибуття), відшкодування раніше списаних активів тощо;

- інші доходи - показується дохід від реалізації фінансових інвестицій; дохід від неопераційних курсових різниць та інші доходи, які виникають у процесі звичайної діяльності, але не пов'язані з операційною діяльністю підприємства;

- фінансові доходи - показуються дивіденди, відсотки та інші доходи, отримані від фінансових інвестицій;

- надзвичайні доходи – це прибутки від інших подій та операцій, які відповідають визначенню надзвичайних подій.

1.2. Нормативно-правове регулювання обліку, економічного аналізу та аудиту доходів підприємства

Нормативно-правове забезпечення обліку – це сукупність нормативно-правових актів найвищих гілок влади у державі (законодавчої, виконавчої та представницької), Міністерства фінансів України, інших міністерств та відомств, а також кожного підприємства. В сучасних підприємствах система бухгалтерського обліку за доходами і витратами не може повноцінно існувати без належного нормативно-правового забезпечення. Це забезпечення формувалось протягом двох останніх десятиріч і перебуває в процесі постійних змін. Чинниками, які стимулюють зміни є економічні, політичні, соціальні.

Нормативно-правова база, що регулює бухгалтерський облік, аналіз та аудит доходів підприємства, є досить об'ємною та динамічною. Вона визначає методологічні засади обліку, форми звітності, порядок проведення аудиту та відповідальність за порушення законодавства.

Нормативно-правові акти щодо бухгалтерського обліку доходів підприємств можна поділити на наступні рівні:

- міжнародні або континентальні (МСФЗ, Директиви ЄС);
- загальнодержавні (нормативно-правові акти Президента України, Кабінету Міністрів України, Верховної Ради України);
- загально облікові (акти Міністерства фінансів України, Державної служби статистики України, Державної казначейської служби України, Державної фіскальної служби України);
- галузеві (акти профільних міністерств та відомств);
- регіональні (нормативно-правові акти обласних і районних державних управлінь, служб, відділів, груп);
- внутрішньогосподарські (внутрішньо підприємницькі).

Основні нормативно-правові акти, які регулюють дану сферу:

1. Закони України. Сюди входить: Цивільний кодекс України; Господарський кодекс України; Податковий кодекс України; Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні»

- Інші закони, що стосуються конкретних видів діяльності підприємств

2. Підзаконні акти: Накази Міністерства фінансів України (Положення (стандарти) бухгалтерського обліку – НП(С)БО); Інструкції, методичні рекомендації, листи Міністерства фінансів України; Рішення та розпорядження Кабінету Міністрів України

3. Міжнародні стандарти фінансової звітності (МСФЗ): Для підприємств, які публікують консолідовану фінансову звітність.

Податковий кодекс України визначає особливості обліку податкових зобов'язань, зокрема: дає зрозуміти сутність доходів; регламентує склад доходів; особливості визначення окремих елементів; визначає платників податку; характеризує об'єкт оподаткування; розкриває оподаткування операцій особливого виду, дохід, який оподатковується і який не оподатковується.

Нормативно-правове регулювання бухгалтерського обліку доходів в Україні здійснюється на п'яти рівнях, які утворюють ієрархічну систему від загальних законодавчих норм до конкретних внутрішніх документів підприємства.

1. Законодавчий рівень. Регулюється наступними нормативними документами є: Конституція України, Господарський кодекс України, Цивільний кодекс України, Податковий кодекс України, Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні»

Даний рівень встановлює фундаментальні основи ведення бухгалтерського обліку доходів підприємств. Документи цього рівня мають найвищу юридичну силу та є обов'язковими для застосування всіма суб'єктами господарювання на території України. Вони регламентують загальні принципи формування,

визнання та оподаткування доходів, встановлюють основні вимоги до організації обліку та звітності.

2. Підзаконний рівень. Нормативними документами є: Укази Президента України з питань обліку, Постанови Кабінету Міністрів України, Постанова КМУ № 419 «Про затвердження порядку подання фінансової звітності», Положення про документальне забезпечення записів у бухгалтерському обліку

Даний рівень деталізує та конкретизує положення законодавчих актів щодо обліку доходів. Ці документи визначають порядок практичного застосування законодавчих норм, встановлюють процедурні аспекти ведення обліку доходів, регламентують форми та терміни подання звітності про доходи підприємства.

3. Стандартизаційний рівень. Регулюється такими нормативними документами: НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності», НП(С)БО 15 «Дохід», МСФЗ 15 «Дохід від договорів з клієнтами», Інші національні положення (стандарти) бухгалтерського обліку.

Цей рівень регламентує методологічні засади формування інформації про доходи в системі бухгалтерського обліку підприємства. Стандарти встановлюють єдині критерії визнання доходів, методи їх первісної та подальшої оцінки, порядок відображення доходів на рахунках бухгалтерського обліку та розкриття інформації про них у фінансовій звітності.

4. Методичний рівень. Регулюється: Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій, Методичні рекомендації з ведення обліку доходів, Методичні рекомендації про застосування регістрів бухгалтерського обліку, Листи та роз'яснення Міністерства фінансів України

Четвертий рівень надає практичні рекомендації щодо техніки ведення бухгалтерського обліку доходів. Документи цього рівня містять детальні роз'яснення з питань кореспонденції рахунків при відображенні операцій з доходами, порядку заповнення облікових регістрів, документального

оформлення господарських операцій, пов'язаних з формуванням доходів підприємства.

5. **Локальний рівень.** Регулюється нормативними документами: Наказ про облікову політику підприємства, Робочий план рахунків підприємства, Положення про організацію обліку доходів на підприємстві, Внутрішні регламенти та інструкції підприємства, Графік документообороту підприємства

П'ятий рівень відображає специфіку організації обліку доходів на конкретному підприємстві. Локальні нормативні документи розробляються керівництвом підприємства з урахуванням галузевих особливостей діяльності, масштабів підприємства, його організаційної структури та інших специфічних факторів. Ці документи забезпечують адаптацію загальних вимог нормативних актів вищих рівнів до конкретних умов господарювання підприємства.

Державне регулювання бухгалтерського обліку доходів операційної діяльності створюється з метою створення єдиних правил щодо організації обліку.

Основою бухгалтерського обліку є Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність». Цей закон визначає правові засади регулювання, організації ведення бухгалтерського обліку та складання фінансової звітності в Україні. Він поширюється на всіх юридичних осіб незалежно від їх організаційно-правових і форм власності, а також суб'єкти підприємницької діяльності, яким відповідно до законодавства надано дозвіл на ведення спрощеного обліку доходів і витрат, ведуть бухгалтерський облік і подають фінансову звітність у порядку, встановленому законодавством. Відповідно до цього закону бухгалтерський облік ґрунтується на таких принципах: обачність, повне висвітлення, автономність, послідовність, безперервність, нарахування та відповідність доходів і витрат, превалювання сутності над формою, історичної (фактичної) собівартості, єдиного грошового вимірника, періодичність.

НП(С)БО 15 «Дохід» [Електронний ресурс. Режим доступу: <https://mof.gov.ua/uk/nacionalni-polozhennja1>] нормативним документом, який визначає:

– методологічні засади формування в бухгалтерському обліку інформації саме про доходи підприємства та її розкриття у фінансовій звітності;

– загальні правила формування оцінки і визнання в бухгалтерському обліку інформації про доходи та фінансові результати діяльності.

– норми цього Положення (стандарту), які застосовуються підприємствами, організаціями та іншими юридичними особами незалежно від форм власності (крім бюджетних та банківських установ).

У бухгалтерському обліку та фінансовій звітності доходи відображають у момент виникнення незалежно від дати надходження або сплати грошових коштів. Саме тому ведення бухгалтерського обліку та складання звітності відбувається на основі облікового принципу нарахування: доходи відображають у бухгалтерському обліку і, відповідно, у фінансовій звітності за відвантаженням продукції (товарів), виконанням робіт, наданням послуг незалежно від термінів одержання грошових коштів або їхніх еквівалентів від покупців. Наступним нормативним документом, який регламентує умови визнання доходу від виробничо-господарської діяльності підприємства, є Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 18 «Дохід».

Цього стандарту дотримуються юридичні особи, які, відповідно до чинного законодавства, визнані суб'єктами малого підприємництва щодо міжнародного рівня, а також ті організації, що подають фінансову звітність за міжнародними стандартами: публічні акціонерні товариства, банки, страхові компанії і підприємства низки галузей, перелік яких затверджується Кабміном.

Згідно з НП(С)БО, щодо доходу, то фінансова звітність підприємства формується з дотриманням таких принципів як нарахування та відповідності доходів, за яким для визначення фінансового результату звітного періоду слід

зіставити доходи звітного періоду з витратами, які були здійсненні для отримання цих доходів. При цьому доходи відображаються в обліку і звітності у момент їх виникнення, не залежно від часу надходження і сплати грошей; обачності, згідно з яким методи оцінки, що застосовуються у бухгалтерському обліку, повинні запобігати заниженню оцінки зобов'язань та витрат і завищенню оцінки активів і доходів підприємства.

1.3. Методологічні основи ведення обліку доходів та розкриття інформації про доходи у фінансовій звітності підприємства.

Організація бухгалтерського обліку – це система дій, необхідних для побудови облікового процесу з метою отримання інформації про господарські операції, їх групування в залежності від економічного значення та реєстрації.

Організація обліку на підприємстві складається з трьох етапів.

1. Методологічний етап, визначається модель обліку в залежності від його мети, визначаються об'єкти, методи, елементи методу обліку, які будуть служити для формування інформації, необхідної для прийняття рішень.

2. Технічний етап – обирається склад реєстрів обліку, форми внутрішньої звітності, визначають направленості руху інформації всередині підприємства.

3. Організаційний етап, передбачає розподіл обов'язків між працівниками в системі обліку.

Організація обліку на підприємстві передусім залежить від організаційної та виробничої діяльності. Побудова обліку відповідно до організаційної структури дозволить пов'язати діяльність та відповідальність визначених осіб з результатами роботи всього підприємства.

Організація обліку доходів на підприємстві є комплексною системою, спрямованою на забезпечення точного, своєчасного та повного відображення інформації про отримані економічні вигоди. Основою цієї системи є розробка та

неухильне дотримання облікової політики щодо доходів, яка визначає ключові принципи та методи їх обліку відповідно до встановлених стандартів. У цьому документі фіксуються критерії визнання різних видів доходів, способи їх оцінки, порядок документування господарських операцій, пов'язаних з доходами, та принципи їх відображення в облікових регістрах і фінансовій звітності. Особлива увага приділяється моменту визнання доходу, який, як правило, базується на принципі нарахування, відображаючи доходи в тому періоді, коли вони були зароблені, незалежно від фактичного надходження грошових коштів. Облікова політика також регламентує облік таких специфічних ситуацій, як повернення товарів, надання знижок і бонусів, що безпосередньо впливають на величину чистого доходу.

Важливим елементом організації обліку доходів є налагоджена система документування. Кожна господарська операція, що призводить до отримання доходу, повинна бути підтверджена належним чином оформленим первинним документом. Залежно від виду доходу, це можуть бути рахунки-фактури, товарно-транспортні накладні, акти виконаних робіт, касові чеки, видаткові накладні, договори купівлі-продажу, банківські виписки, розрахунки відсотків та дивідендів, довідки про безоплатно отримані активи та інші документи. Забезпечення своєчасного надходження первинних документів до бухгалтерії, контроль за їх повнотою та достовірністю є ключовими завданнями на цьому етапі.

На основі первинних документів здійснюється систематизація та узагальнення інформації про доходи в облікових регістрах. Для цього використовуються як синтетичні рахунки класу 7 "Доходи і результати фінансової діяльності", так і аналітичні рахунки, що дозволяють деталізувати інформацію за різними критеріями: видами доходів, видами продукції (послуг), контрагентами, періодами тощо. Застосування журнально-ордерної форми

обліку або сучасних бухгалтерських програмних продуктів значно спрощує цей процес, забезпечуючи автоматизацію обліку та підвищення його ефективності.

Ефективний облік доходів неможливий без чіткого розподілу обов'язків та визначення відповідальних осіб за кожний етап облікового процесу – від оформлення первинних документів до складання фінансової звітності. Налагодження дієвої системи внутрішнього контролю є критично важливим для запобігання помилкам та зловживанням. Ця система включає санкціонування операцій, розподіл обов'язків між різними працівниками, документальне підтвердження кожної операції та регулярну звірку облікових даних.

Методика обліку доходів визначає конкретні способи відображення різних видів доходів у бухгалтерському обліку, базуючись на вимогах відповідних стандартів. Дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) визнається тоді, коли підприємство передає покупцеві значні ризики та вигоди, пов'язані з правом власності, не здійснює подальшого управління та контролю над реалізованою продукцією, сума доходу може бути достовірно визначена, існує ймовірність надходження економічних вигід, а пов'язані з операцією витрати можуть бути достовірно визначені. Оцінка такого доходу здійснюється за справедливою вартістю отриманої або очікуваної компенсації з урахуванням усіх належних знижок та повернень. В обліку дохід від реалізації відображається за кредитом відповідних субрахунків рахунку 70 "Доходи від реалізації" у кореспонденції з дебетом рахунків обліку грошових коштів або розрахунків з покупцями.

Фінансові доходи, такі як відсотки, дивіденди та роялті, визнаються в тому звітному періоді, до якого вони належать, на основі відповідних договорів та розрахунків. Їх оцінка здійснюється за справедливою вартістю отриманих або очікуваних коштів, а відображення в обліку відбувається за кредитом рахунків 71 "Інші операційні доходи" або 73 "Інші фінансові доходи" у кореспонденції з дебетом рахунків обліку активів або розрахунків з дебіторами.

Інші доходи, що включають доходи від реалізації необоротних активів, валютні різниці, безоплатно отримані активи та списання кредиторської заборгованості, визнаються за наявності ймовірності отримання економічних вигід та можливості їх достовірної оцінки. Їх оцінка базується на справедливій вартості відповідних активів, а відображення в обліку здійснюється за кредитом рахунків 72 "Дохід від реалізації інших активів" або 74 "Інші доходи" у кореспонденції з дебетом відповідних рахунків.

Для забезпечення достовірності облікових даних періодично проводиться інвентаризація розрахунків з покупцями та замовниками, що дозволяє підтвердити обґрунтованість дебіторської заборгованості та виявити суми, які підлягають списанню. Налагоджена система контролю за обліком доходів, що включає перевірку первинних документів, облікових регістрів та аналіз показників доходності, є невід'ємною частиною ефективного управління фінансовою діяльністю підприємства.

Таким чином, організація та методика обліку доходів підприємства є взаємопов'язаними елементами, які в сукупності забезпечують формування якісної облікової інформації, необхідної для прийняття обґрунтованих управлінських рішень, контролю за фінансовими результатами та складання достовірної фінансової звітності.

Дохід відображається у Звіті про фінансовий результат (форма №2), а саме рядок 2000, у момент надходження активу чи погашення зобов'язання. Звіт містить такі статті про доходи як:

- дохід від реалізації продукції
- чистий дохід від реалізації продукції;
- дохід від участі в капіталі;
- інші фінансові доходи;
- інші доходи.

Отримавши дохід від реалізації продукції, віднімається податок на додану вартість (20%). Обраховуються витрати (витрати матеріалів, розрахунки за заробітною платою, витрати на збут, адміністративні витрати та інші). Від доходу без ПДВ віднімаються витрати і різниця множиться на відсоток податку на прибуток. Так, відповідно до стандарту, збільшується розмір податку на прибуток. У бухгалтерському обліку доходи визнаються за принципом відповідності доходів і витрат, які розкриваються в НП(С)БО 15 «Дохід»: - сума доходу може бути достовірно визначена; - можливість достовірної оцінки витрат. Не зважаючи на розбіжності, суб'єкти господарювання повинні містити всю цінну інформацію про правильність ведення бухгалтерського обліку, відображення у фінансовій звітності, надання повної та достовірної інформації про доходи підприємств НП(С)БО, законів, інструкцій, адже в них міститься ціна інформації про правильність ведення бухгалтерського обліку, відображення у фінансовій звітності, надання повної та достовірної інформації про доходи підприємства.

Первинні документи є підґрунтям для відображення господарських операцій з обліку доходів у бухгалтерському обліку. Вони фіксують факт здійснення операції та містять необхідні реквізити для її ідентифікації та оцінки. До основних первинних документів з обліку доходів належать:

- Договори купівлі-продажу (поставки, надання послуг тощо): Оформлюються при виникненні договірних відносин з покупцями (замовниками) щодо реалізації продукції (товарів, робіт, послуг). В договорі визначаються умови угоди, ціна, кількість, терміни виконання тощо.

- Рахунки-фактури: Виписуються продавцем (виконавцем) покупцю (замовнику) для оформлення продажу товарів (робіт, послуг) та є підставою для оплати. Містять інформацію про найменування та кількість проданої продукції, ціну, суму, податки (ПДВ, акциз тощо).

- Накладні (товарно-транспортні накладні): Оформлюються при передачі товарно-матеріальних цінностей покупцю. Фіксують факт відвантаження, кількість, вартість та інші характеристики товарів. Товарно-транспортні накладні додатково містять інформацію про перевізника та умови транспортування.

- Акти виконаних робіт (наданих послуг): Складаються після фактичного виконання робіт або надання послуг за договором. Підтверджують обсяг та вартість виконаних робіт (наданих послуг) та є підставою для їх оплати.

- Касові чеки та квитанції платіжних терміналів: Видаються покупцям при розрахунках готівкою або з використанням платіжних карток. Підтверджують факт оплати за придбані товари (роботи, послуги).

- Банківські виписки: Відображають рух коштів на рахунках підприємства в банку, включаючи надходження оплат від покупців.

Випадки оформлення первинних документів:

- При кожній операції продажу товарів, продукції, робіт або послуг обов'язково оформлюється відповідний первинний документ (рахунок-фактура, накладна, акт тощо).

- При отриманні оплати від покупців оформляються касові чеки (при готівкових розрахунках) або банківські виписки (при безготівкових розрахунках).

- У випадку повернення товарів покупцем оформляються відповідні документи, наприклад, видаткові накладні на повернення або акти про повернення.

- При виявленні розбіжностей між фактично відвантаженими товарами та даними в супровідних документах складаються акти розбіжностей.

Синтетичний та аналітичний облік доходів

Синтетичний облік доходів ведеться на рахунках класу 7 "Доходи і результати діяльності" Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу,

зобов'язань і господарських операцій, затвердженого Наказом Міністерства фінансів України від 30.11.1999 № 291. Основними синтетичними рахунками обліку доходів є:

- Рахунок 70 "Доходи від реалізації": Призначений для обліку доходів від реалізації готової продукції, товарів, робіт і послуг. Має субрахунки, наприклад:

701 "Дохід від реалізації готової продукції"

702 "Дохід від реалізації товарів"

703 "Дохід від реалізації робіт і послуг"

704 "Вирахування з доходу" (для обліку повернень, знижок тощо)

705 "Перестраховання"

706 "Страхові платежі"

707 "Дохід від нерезидентів"

За кредитом рахунку 70 "Доходи від реалізації" відображається:

- Визнання доходу від реалізації готової продукції, товарів, робіт і послуг
- Нарахування доходу в момент передачі права власності покупцеві або виконання послуг
- Валовий дохід від операційної діяльності підприємства

за дебетом рахунку 70 "Доходи від реалізації" відображається:

- Сторнування раніше нарахованих доходів (при помилках або коригуваннях)
- Списання доходів на фінансовий результат в кінці звітнього періоду
- Повернення товарів покупцями (зменшення доходу)

Таблиця 1.2

Кореспонденція рахунків з обліку доходу від реалізації

№ п/п	Зміст господарської операції	Дебет рахунку	Кредит рахунку
1	Нараховано дохід від реалізації готової продукції (товарів, робіт, послуг) покупцям	36 "Розрахунки з покупцями та замовниками"	701"Дохід від реалізації готової продукції", 702"Дохід від реалізації товарів", 703 "Дохід від реалізації робіт і послуг"

Продовження таблиці 1.2

2	Отримано оплату від покупців за реалізовану продукцію (товари, роботи, послуги) на рахунок в банку	31 "Рахунки в банках"	36 "Розрахунки з покупцями та замовниками"
3	Отримано оплату від покупців готівкою за реалізовану продукцію (товари, роботи, послуги) в касу	30 "Готівка"	36 "Розрахунки з покупцями та замовниками"

- Рахунок 71 "Інший операційний дохід": Обліковує доходи від операційної діяльності, крім доходу від реалізації, зокрема: дохід від оренди майна, роялті, відсотки за дебіторську заборгованість, дохід від реалізації оборотних активів (крім готової продукції, товарів) тощо.

За кредитом рахунку 71 "Інший операційний дохід" відображається:

- Визнання доходів від орендної плати за здане в оренду майно
- Нарахування роялті від використання інтелектуальної власності
- Визнання відсотків за прострочену дебіторську заборгованість
- Дохід від реалізації оборотних активів (сировини, матеріалів, палива тощо)
- Дохід від реалізації необоротних активів
- Дохід від безоплатно отриманих активів
- Відшкодування раніше списаних безнадійних боргів
- Курсові різниці (позитивні)
- Штрафи, пені отримані від контрагентів

За дебетом рахунку 71 "Інший операційний дохід" відображається:

- Сторнування помилково нарахованих доходів
- Списання доходів на фінансовий результат в кінці звітного періоду
- Коригування доходів при зміні оцінок

Кореспонденція рахунків з обліку інших операційних доходів

№ п/п	Зміст господарської операції	Дебет рахунку	Кредит рахунку
1	Отримано дохід від реалізації іноземної валюти	30 "Готівка", 31 "Рахунки в банках"	711 "Дохід від реалізації інших оборотних активів"
2	Списано собівартість реалізованої іноземної валюти	942 "Собівартість реалізованої іноземної валюти"	33 "Інші кошти в національній валюті", 333 "Грошові документи в іноземній валюті"
3	Отримано дохід від реалізації інших оборотних активів (крім товарів, готової продукції)	36 "Розрахунки з покупцями та замовниками", 30"Готівка", 31"Рахунки в банках"	712 "Дохід від реалізації необоротних активів"
4	Списано собівартість реалізованих інших оборотних активів	943 "Собівартість реалізованих виробничих запасів"	20"Виробничі запаси", 22"Малоцінні та швидкозношувані предмети"

- Рахунок 72 "Дохід від участі в капіталі": Відображає доходи від інвестицій в асоційовані, дочірні або спільні підприємства. Та рахунок 73 "Інші фінансові доходи": Призначений для обліку доходів, що виникають у процесі фінансової діяльності, зокрема: доходи від дивідендів, відсотків за депозитами, курсових різниць за фінансовими інвестиціями тощо.

За кредитом рахунку 72"Дохід від участі в капіталі" відображається:

- Частка в прибутку асоційованих підприємств
- Частка в прибутку дочірніх підприємств
- Частка в прибутку спільних підприємств
- Дивіденди від участі в капіталі інших підприємств (крім фінансових інвестицій)

За дебетом рахунку 72"Дохід від участі в капіталі" відображається:

- Списання доходу на фінансовий результат в кінці звітного періоду
- Частка в збитку асоційованих/дочірніх підприємств (зменшення доходу)

Кореспонденція рахунків з обліку фінансових доходів

№ п/п	Зміст господарської операції	Дебет рахунку	Кредит рахунку
1	Нараховано дивіденди, що підлягають отриманню від інших підприємств	373 "Розрахунки за нарахованими доходами"	731 "Дивіденди отримані", 72"Дохід від участі в капіталі"
2	Отримано дивіденди на рахунок в банку або в касу	31 "Рахунки в банках", 30 "Каса"	373 "Розрахунки за нарахованими доходами"
3	Нараховано відсотки за наданими кредитами, депозитами, облігаціями тощо	373 "Розрахунки за нарахованими доходами"	732"Розрахунки з підзвітними особами"

Рахунок 74 "Інші доходи": Обліковує доходи, які виникають внаслідок господарської діяльності, але не пов'язані з основною операційною та фінансовою діяльністю, наприклад: доходи від безоплатно одержаних активів, списання кредиторської заборгованості, відшкодування збитків тощо.

За кредитом рахунку 74 "Інші доходи" відображається:

- Вартість безоплатно отриманих активів (основних засобів, матеріалів, грошових коштів тощо)
- Списання простроченої кредиторської заборгованості (за якою минув термін позовної давності)
- Відшкодування збитків від страхових компаній
- Відшкодування збитків винними особами
- Доходи від списання невитребуваної кредиторської заборгованості
- Доходи від оприбуткування лишків при інвентаризації
- Доходи від безоплатних послуг, що отримані
- Відшкодування податків, зборів (штрафів) з бюджету
- Доходи від реалізації майна, яке не використовується в господарській діяльності

- Доходи від списання дебіторської заборгованості з негативною справедливою вартістю

За дебетом рахунку 74 "Інші доходи" відображається:

- Списання інших доходів на фінансовий результат в кінці звітного періоду
- Сторнування помилково визнаних доходів
- Коригування оцінки раніше визнаних доходів

Таблиця 1.5

Кореспонденція рахунків з обліку інших доходів

№ п/п	Зміст господарської операції	Дебет рахунку	Кредит рахунку
1	Нараховано дохід від реалізації основних засобів, нематеріальних активів та інших необоротних активів	377 "Розрахунки з іншими дебіторами"	741 "Дохід від реалізації фінансових інвестицій"
2	Списано залишкову вартість реалізованих необоротних активів	972 "Собівартість реалізованих необоротних активів, утримуваних для продажу"	10 "Основні засоби", 12 "Нематеріальні активи"
3	Відображено дохід від неопераційних курсових різниць	377 "Розрахунки з іншими дебіторами"	742 "Дохід від відновлення корисності активів "

Аналітичний облік доходів є деталізацією інформації, відображеної на синтетичних рахунках. Він забезпечує отримання даних про доходи в розрізі:

- видів продукції (товарів, робіт, послуг);
- окремих покупців (замовників);
- підрозділів підприємства;
- періодів (місяців, кварталів тощо);
- географічних ринків;
- інших аналітичних ознак, необхідних для управління та контролю.

Аналітичний облік ведеться в спеціальних облікових регістрах (книгах, журналах, відомостях) або за допомогою інформаційних систем.

РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ ДІЯЛЬНОСТІ ТДВ «ЯГОТИНСЬКИЙ МАСЛОЗАВОД» ТА ОРГАНІЗАЦІЯ І МЕТОДИКА ПРОВЕДЕННЯ ЕКОНОМІЧНОГО АНАЛІЗУ ДОХОДІВ ПІДПРИЄМСТВА

2.1. Організаційно-економічна характеристика діяльності ТДВ «Яготинський маслозавод» та організація обліку на даному підприємстві.

Філія ТДВ «Яготинський маслозавод» входить до групи компаній «Молочний Альянс». «Молочний Альянс» – є лідером молочної галузі України, група компаній, які містить потужні підприємства із виробництва і переробки молока, а також відомих молочних сирів та брендів. Відомі підприємства цієї групи компаній – Пирятинський сирзавод, Золотоніський комбінат, Баштанський сирзаводи і Яготинський маслозавод.

Підприємство не є юридичною особою, а має організаційну форму – Філія (інший відокремлений підрозділ) та діє від імені ТДВ «Яготинський маслозавод», як структурний підрозділ.

Метою діяльності Філії є виробництво та продаж молочних харчових продуктів, товарів дитячого харчування, придбання, зберігання, переробка та реалізація товарів, надання супутніх послуг з ціллю отримання прибутку.

ТДВ "Яготинський маслозавод" є одним із провідних підприємств харчової промисловості України, яке виробляє та реалізує молочну продукцію. Історія заводу починається з середини ХХ століття(з 1956р.). За цей час він пройшов довгий шлях розвитку та збільшення виробничих потужностей. Об'єднана «Спілка молочних підприємств України» була створена в 2001 році. 24 вересня 2001 року – день державної реєстрації Об'єднання «Спілка молочних підприємств України». Засновниками є 19 суб'єктів господарювання. В Об'єднання входять компанії з іноземним та вітчизняним капіталом, молокопереробні підприємства та виробники обладнання, упаковки, інгредієнтів

для молочної галузі. Завданням Співки - це розвиток молочної галузі України; вирішення проблем молочної промисловості; захист інтересів учасників в державних органах управління; створення добросовісної конкуренції на ринку ; розробка та реалізація програм розвитку молочної галузі; вдосконалення нормативної бази та збільшення кількості виробництва успішної продукції.

Рада Директорів Співки затвердила «Кодекс поведінки учасників Співки молочних підприємств України», який також погоджений в Антимонопольному комітеті України. Рада директорів є Керівним органом Співки. Рада директорів кожного кварталу розглядає актуальні питання галузі. Виконавчим органом є дирекція Співки. Кожного року дирекція Співки звітує усім учасникам про виконанні роботи та визначає планові напрямки на наступні роки.

На цей день ТДВ "Яготинський маслозавод" є одним з найбільших виробників молочної продукції в Україні, відомий своєю якісною, смачною продукцією та сучасним обладнанням та процесом виробництва. Компанія випускає більше 36 видів продукції під торговою маркою «Яготинське» молоко, масло, кефір, сметану, термостатну молочну продукцію, рязанку, м'які і кисломолочні сири, цукрові та без цукрові йогурти, питну закваску з наповнювачами та без них, кисломолочні продукти як Геролакт, Какао з молоком. Особливістю заводу є вершкове масло, яке за історію свого існування має багато нагород та репутацію. Також підприємство славиться унікальною закваскою. ТДВ «Яготинський маслозавод» є першим розробником та реалізатором випуску готових до вживання заквасок, створивши нову товарну категорію на українському молочному ринку.

Структура управління ТДВ «Яготинський маслозавод» побудована за принципом лінійно-функціональної системи. Така структура дозволяє ефективно координувати всі процеси на підприємстві, від виробництва до збуту готової продукції.

Структурні підрозділи складаються з:

- Вищого керівництва. Сюди входить: генеральний директор, його заступники, які відповідають за різноманітні напрямки діяльності підприємства.
- Виробничий підрозділ. Об'єднує в собі всі цехи заводу, які займаються виробництвом молочної продукції. Кожен цех оснащений сучасним виробничим обладнанням.
- Підрозділ контролю якості. Контролює якість сировини, готової продукції, проміжних продуктів на кожному етапі виробництва.
- Комерційний підрозділ. Займається продажем продукції, маркетингом, побудовою каналів для реалізації.
- Юридичний підрозділ: Забезпечує юридичний супровід діяльності підприємства.
- Фінансовий підрозділ. Займається обліком фінансово-господарської діяльності підприємства, здійснює фінансовий аналіз та займається складанням фінансової звітності.
- Кадровий підрозділ. Підбирає, навчає та займається розвитком персоналу.

На рисунку 2.1. графічно наведено основні структурні підрозділи

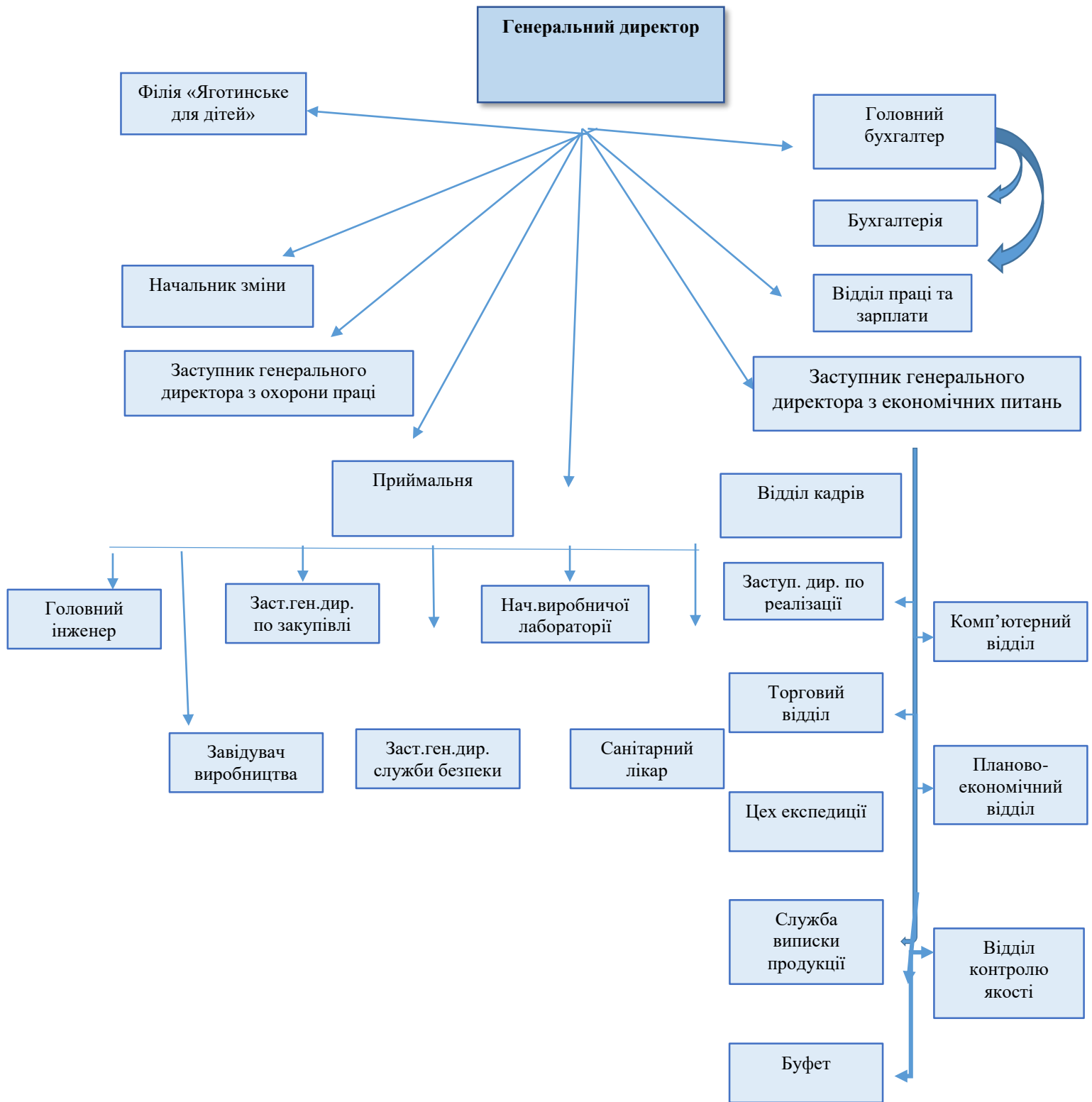

Рисунок 2.1. Основні структурні підрозділи ТДВ «Яготинський маслозавод».

Виробництво на ТДВ "Яготинський маслозавод" організовано за технологічним принципом. Кожен етап виробництва – від приймання молока до пакування готової продукції – здійснюється на спеціалізованому обладнанні.

Основні етапи виробництва наведено на рисунку 2.2:

1. Перший етап – це приймання молока. Воно проходить ретельний лабораторний контроль.

2. Другим етапом є очистка молока. Воно проходить очистку від механічних домішок, нормалізується за жирністю та рештою показників.

3. Третім етапом є пастеризація. Молоко проходить теплову обробку для знищення патогенної мікрофлори.

4. Четвертим етапом є гомогенізація. Для розділення жирових кульок молоко проходить через спеціальні гомогенізатори.

5. П'ятим етапом є саме виробництво молочної продукції. Виробляються різноманітні молочні продукти: кефір, молоко, йогурти, ряжанка, сири на основі молока, яке пройшло попередні етапи.

6. Шостим етапом є пакування продукції. Готова продукція фасується в різноманітну тару та упаковується.

7. Сьомим етапом є складання та відвантаження. Продукція з складу відвантажується на продаж.

ТДВ «Яготинський маслозавод» має на виробництві сучасне обладнання світових виробників. Виробництво автоматизовано, що забезпечує високу якість продукції та мінімізує вплив людського фактору. На заводі впроваджено систему управління якістю міжнародних стандартів.

ТДВ «Яготинський маслозавод» успішно працює завдяки розгалуженій мережі партнерів, які забезпечують постачання високоякісної сировини та ефективну реалізацію готової продукції. Продукція заводу доступна споживачам

по всій Україні через широкую дистриб'юторську мережу, а також експортується до різних країн світу.

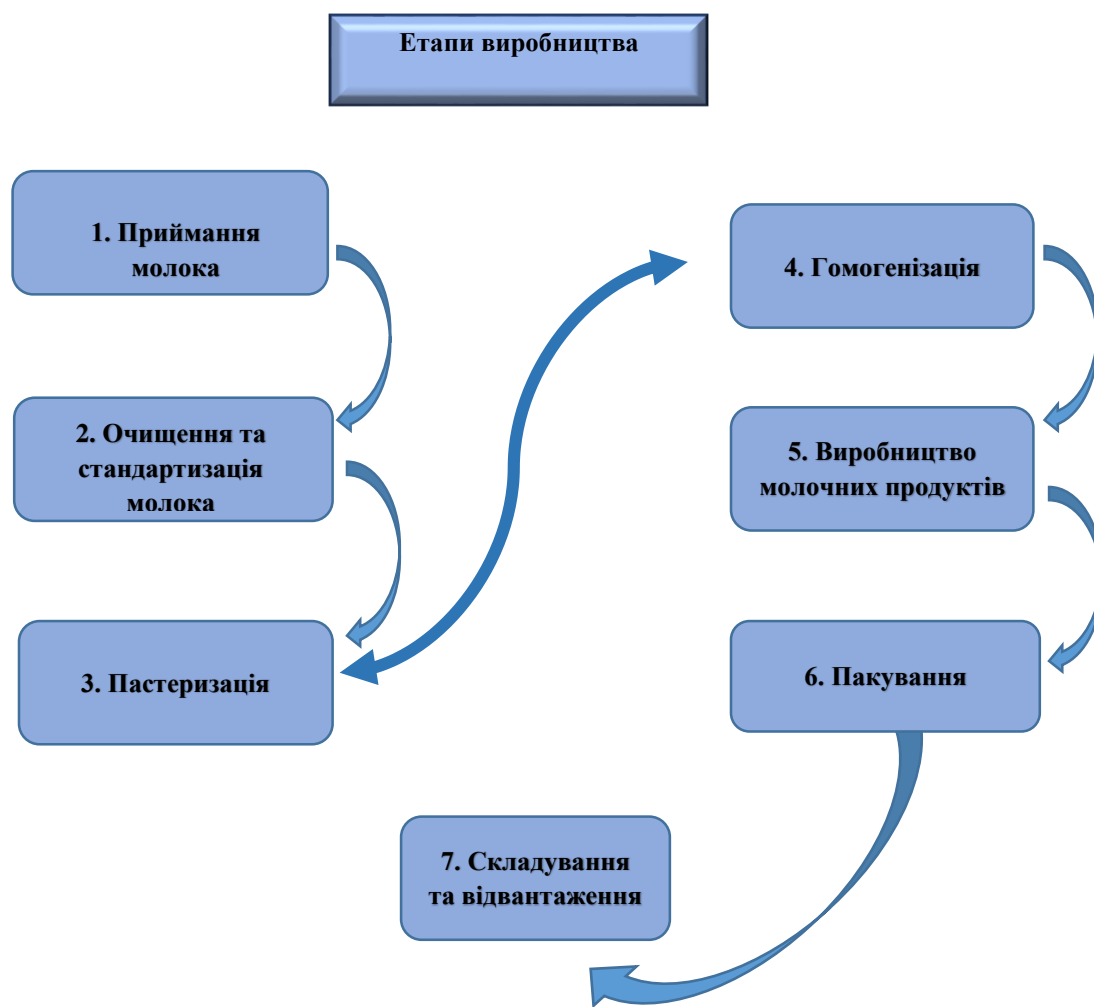

Рисунок 2.2. Основні етапи виробництва ТДВ «Яготинський маслозавод».

Основні категорії партнерів Яготинського маслозаводу:

1. Постачальники молока. Фермерські господарства: «Яготинський маслозавод» співпрацює з великою кількістю фермерських господарств, які забезпечують завод свіжим молоком високої якості.

2. Постачальники обладнання та технологій. Провідні світові виробники обладнання для молочної промисловості: «Яготинський маслозавод» використовує сучасне обладнання, що дозволяє автоматизувати виробничі процеси та підвищити якість продукції.

3. Постачальники сировини та матеріалів. Постачальники пакувальних матеріалів: Яготинський маслозавод співпрацює з виробниками якісної пакувальної тари для забезпечення збереження свіжості продукції. Постачальники харчових добавок та інгредієнтів: Для виробництва різноманітної молочної продукції використовуються різноманітні харчові добавки та інгредієнти, які закупаються у спеціалізованих компаній.

4. Торгові мережі. Великі мережі супермаркетів: Продукція Яготинського маслозаводу представлена у більшості великих торгових мереж України. Спеціалізовані магазини: Молочна продукція заводу також реалізується через мережу спеціалізованих магазинів.

5. Логістичні компанії. Транспортні компанії забезпечують доставку готової продукції до торгових точок по всій Україні.

Рисунок 2.3. Структура бухгалтерів на ТДВ «Яготинський маслозавод»

Головний бухгалтер відноситься до професійної групи «Керівники», виконує керівництво працівниками бухгалтерії та підпорядковується керівнику виробництва. Головний бухгалтер: несе відповідальність за організацію та ведення бухгалтерського обліку, забезпечує неухильне дотримання всіх норм щодо оформлення первинних документів та формування достовірної фінансової звітності. Здійснює постійний контроль за відображенням усіх господарських операцій, своєчасним перерахуванням податків і зборів, а також ефективним використанням ресурсів підприємства. До обов'язків головного бухгалтера входить забезпечення повної та правдивої інформації про фінансовий стан компанії, захист облікових даних від несанкціонованих втручань та дотримання внутрішніх правил і норм безпеки.

Заступник головного бухгалтера: Допомагає головному бухгалтеру в управлінні підрозділами, відповідає за оперативне ведення облікових процесів

Бухгалтер з обліку праці та її оплати належить до професійної групи «Фахівці» та підпорядковується головному бухгалтеру. Він призначається та звільняється з посади наказом директора з дотриманням вимог Кодексу законів про працю України і чинного законодавства про працю.

Бухгалтер обліку праці та її оплати: регулярно забезпечує ведення обліку, дотримуючись єдиної методології, з врахуванням особливостей практики компанії та технології оброблення облікових даних (здійснює ведення первинних документів по заробітній платі; проводить розрахунок та облік заробітної плати, видачу довідок працівникам; контролює замовлення та видачу зарплатних карток; дотримується правил внутрішнього трудового розпорядку, правил техніки безпеки при роботі з оргтехнікою, протипожежних заходів безпеки)

Бухгалтер по виробництву належить до професійної групи «Фахівці» та підпорядковується головному бухгалтеру. Призначається та звільняється з посади наказом Директора Філії ТДВ «Яготинський маслозавод» з дотриманням вимог Кодексу законів про працю в Україні та чинного законодавства про працю.

Бухгалтер по виробництву: забезпечує ведення обліку, дотримуючись єдиних методологічних засад, з врахуванням особливостей діяльності компанії та технології обробки облікових даних; правил внутрішнього трудового розпорядку, правил техніки безпеки при роботі з організаційною технікою, протипожежних заходів безпеки.

Бухгалтер з обліку сировини: Облік закупівель сировини, контроль за її рухом та зберіганням.

Бухгалтер з обліку готової продукції: Ведення обліку готової продукції та її реалізації, контроль за складськими запасами.

Бухгалтер з податкового обліку: Ведення податкових декларацій, облік ПДВ, податку на прибуток та інших податків.

Бухгалтер з обліку основних засобів: Облік основних засобів, нарахування амортизації, контроль за введенням та вибуттям основних засобів.

Документообіг на ТДВ «Яготинський маслозавод» здійснюється за затвердженим графіком. У разі несвоєчасного складання первинних документів, недостовірного відображення в них даних чи оформлення з порушенням законодавчих та нормативних вимог зазначені працівники притягуються до відповідальності згідно з чинним законодавством України.

Головний бухгалтер забезпечує дотримання встановлених єдиних методологічних засад бухгалтерського обліку, складання і подання у встановлені строки фінансової звітності; організовує контроль за повнотою і достовірністю відображення всіх господарських операцій на рахунках бухгалтерського обліку; організовує документообіг; розподіляє обов'язки між працівниками бухгалтерії і здійснює контроль за їх виконанням; готує проекти наказу про облікову політику. Бухгалтер з обліку товарних операцій веде облік придбання, надходження й зберігання матеріалів і виробничих запасів, руху необоротних активів, розрахунків з постачальниками, обслуговуючими організаціями, реалізації готової продукції та наданих послуг.

Бухгалтер з обліку заробітної плати на підставі первинної документації (табелів обліку робочого часу, нарядів) виконує всі розрахунки по оплаті праці та утримань з неї, здійснює контроль за використанням фонду оплати праці, веде облік розрахунків з соціального страхування працівників.

Головний бухгалтер здійснює, згідно Положення про головних бухгалтерів, організацію бухгалтерського обліку господарсько-фінансової діяльності підприємства та контроль за ефективним споживанням матеріальних, трудових та фінансових ресурсів, цілісністю соціальної власності. Забезпечує раціональну організацію обліку й звітності на підприємстві і його підрозділах на основі максимальної централізації та механізації обліково-обчислювальних робіт, прогресивних форм і методів бухгалтерського обліку та контролю, розробку та впровадження заходів, спрямованих на дотримання державної дисципліни і укріплення господарського розрахунку.

Організовує облік грошових надходжень, товарно-матеріальних цінностей і основних засобів, завчасне відображення на рахунках бухгалтерського обліку операцій, пов'язаних з їх рухом, облік витрат виробництва та поводження, виконання кошторисів витрат, реалізації продукції, виконання робіт (послуг), результатів господарсько-фінансової діяльності підприємства, а також фінансових, розрахункових і кредитних операцій, контроль за законністю, своєчасністю і правильністю їх оформлення, складання економічно обґрунтованих звітних калькуляцій собівартості продукції, робіт (послуг), розрахунки по заробітній платі з робітниками підприємства, правильне нарахування та перерахування платежів до державного бюджету, внесків до державного соціального страхування, коштів на фінансування капітальних вкладень, погашення позик у встановлені строки перед банками, відрахування коштів до фондів економічного стимулювання та інших фондів і резервів. Ведення бухгалтерського обліку та складання фінансової і статистичної звітності на досліджуваному підприємстві здійснюється на підставі діючих нормативно-

правових документів, що розробляються органами з регулювання питань обліку і звітності.

Яготинський маслозавод постійно модернізується та розвивається. Компанія розширює асортимент продукції, інвестує в нові технології та виходить на нові ринки. Одним з пріоритетних напрямків розвитку є виробництво органічної молочної продукції, що відповідає якості та трендам харчування.

2.2. Аналіз виробничо-господарської діяльності ТДВ «Яготинський маслозавод» за 2023-2024 роки.

Аналіз господарської діяльності підприємства є важливим етапом оцінки фінансових показників та можливостей підприємства. Він спрямований на визначення слабких і сильних сторін підприємства, а також надання рекомендацій для покращення його діяльності.

Основна мета аналізу – забезпечити керівництво підприємства інформацією для прийняття обґрунтованих рішень, спрямованих на покращення ресурсів, підвищення прибутковості та ефективності діяльності, зниження витрат і зменшення ризиків. Це також включає оцінку поточного стану та прогнозування майбутнього фінансового стану підприємства.

Основні завдання аналізу:

- Оцінка фінансового стану – виявлення рівня ліквідності, платоспроможності, фінансової стійкості та ефективності управління капіталом.
- Аналіз доходів і витрат – визначення джерел прибутку, оцінка структури доходів та витрат з метою підвищення рентабельності.
- Оцінка рентабельності – аналіз різних показників рентабельності (рентабельність активів, власного капіталу, продукції), що дозволяє визначити ефективність використання ресурсів.

- Аналіз структури активів і пасивів – виявлення основних статей активів і пасивів, їх структури, змін та причин таких змін.
- Аналіз оборотності капіталу – оцінка ефективності використання оборотних засобів, швидкості обігу запасів, дебіторської та кредиторської заборгованості.
- Прогнозування розвитку – визначення можливих сценаріїв розвитку підприємства на основі поточних фінансових показників та тенденцій на ринку.

Застосовуються порівняльний аналіз, коефіцієнтний аналіз, горизонтальний і вертикальний аналіз для виявлення тенденцій і відхилень у даних фінансової звітності. Структурний аналіз дозволяє дослідити структуру доходів за видами продукції, ринками збуту, категоріями клієнтів, що допомагає оптимізувати асортимент та стратегічно спрямувати зусилля на найбільш прибуткові напрями. Факторний аналіз досліджує оцінку впливу різних факторів на зміни в доходах – ціни, обсягу продажу, якості продукції, зовнішніх факторів (наприклад, ринкових умов чи змін в законодавстві). При досліджуванні показників рентабельності вивчаються коефіцієнти рентабельності продажів, продукції, активів для оцінки загальної прибутковості.

Основні напрями економічного аналізу включають в себе фінансовий аналіз, аналіз, аналіз бухгалтерського обліку, аналіз доходів підприємства, аудит доходів.

Фінансовий аналіз – це дослідження та оцінка фінансових звітів, таких як баланс, звіт про прибутки та збитки, звіт про рух грошових коштів. Основна увага приділяється показникам ліквідності, платоспроможності, рентабельності та фінансової стабільності.

Основні висновки із звіту незалежного аудитора (Додаток Е) про фінансовий стан Яготинського маслозаводу станом на 31 грудня 2024 року:

1. Позитивні тенденції:

- Зростання активів: Загальна сума активів збільшилася, що може свідчити про розширення діяльності або інвестиції.
- Збільшення власного капіталу: Власний капітал значно зріс, що є позитивним показником фінансової стійкості та зменшує залежність від позикових коштів.
- Потенційна ліквідність: Перевищення оборотних активів над поточними зобов'язаннями вказує на потенційну здатність підприємства погашати короткострокові борги.

2. Проблемні аспекти та ризики:

- Застереження аудитора щодо обліку:
 - Аудитор висловив застереження щодо обліку основних засобів (наявність повністю амортизованих об'єктів, що використовуються) та незавершених капітальних інвестицій (тривалий термін будівництва без оцінки зменшення корисності). Це може спотворювати реальну вартість активів та прибутковість.
 - Збільшення дебіторської заборгованості та запасів:
 - Зростання цих статей може свідчити про проблеми з управлінням оборотним капіталом, такі як затримки в оплатах від покупців або накопичення неліквідних запасів. Це може негативно вплинути на грошовий потік.
 - Суттєва невизначеність через воєнний стан:
 - Аудитор підкреслив "Суттєву невизначеність, що стосується безперервності діяльності" через триваючий воєнний стан в Україні. Це є ключовим ризиком, який впливає на всі аспекти фінансового стану та прогнози на майбутнє.

Аналіз бухгалтерського обліку – перевірка правильності та відповідності облікових операцій стандартам, оцінка достовірності бухгалтерської звітності.

Аналіз доходів підприємства – вивчення структури та динаміки доходів підприємства, визначення впливу зовнішніх і внутрішніх факторів на обсяги реалізації продукції та послуг.

Оцінка ефективності роботи будь-якого підприємства, в тому числі й такого великого виробника молочної продукції як Яготинський маслозавод, неможлива без детального аналізу його техніко-економічних показників. Ці показники дають змогу оцінити ефективність використання ресурсів, рівень рентабельності, динаміку виробництва та інші важливі аспекти діяльності підприємства.

Основні групи техніко-економічних показників, які характеризують діяльність ТДВ «Яготинський маслозавод»:

1. Показники виробництва:

- Обсяги виробництва молочної продукції за видами (молоко, кефір, сир тощо) у фізичних та вартісних одиницях.
- Виробнича потужність підприємства та її використання.
- Рівень механізації та автоматизації виробничих процесів.
- Витрати на виробництво 1 одиниці продукції.

2. Показники якості продукції:

- Відсоток браку та повернення продукції.
- Стійкість якості продукції протягом терміну зберігання.
- Відповідність продукції стандартам якості та безпеки.

3. Показники ефективності використання ресурсів:

- Фондомісткість продукції.
- Матеріаломісткість продукції.
- Енергоємність виробництва.
- Трудомісткість продукції.

4. Фінансові показники:

- Обсяг виручки від реалізації продукції.
- Рентабельність виробництва.
- Прибуток від реалізації продукції.
- Фінансова стійкість підприємства.

5. Соціально-економічні показники:

- Середньомісячна заробітна плата працівників.
- Рівень соціального забезпечення працівників.
- Вплив діяльності підприємства на навколишнє середовище.

Таблиця 2.2

Техніко-економічні показники виробничо-господарської діяльності підприємства ТДВ «Яготинський маслозавод» за 2023-2024 роки

№ з/п	Показник	2023	2024	Абсолютне відхилення, тис. грн.	Темп росту, %
1	Чистий дохід від реалізації продукції, тис. грн.	4857266	5635593	778327	116
2	Середня спискова чисельність працівників, чол.	921	918	-3	99
3	Фонд оплати праці працівників, тис. грн.	249790	298653	48863	120
4	Середньорічна продуктивність праці, тис. грн./особу	5273.9	6138.9	865	116
5	Середня місячна оплата праці, грн./особу	20000	25000	5 000	125
6	Середньорічна вартість основних засобів, тис. грн.	449466	569669	120203	127
7	Віддача, грн./грн.	10.75	9.89	-0.86	92
8	Місткість, грн./грн.	0.09	0.10	0.01	109
9	Середньорічні залишки обігових коштів, тис. грн.	682290	727083	44793	107
10	Коефіцієнт оборотності обігових коштів, оберти	7.12	7.75	0.63	109
11	Тривалість 1 обороту обігових коштів, днів	51.26	47.10	-4.16	92
12	Середньорічна вартість активів, тис. грн.	1050827	1246138	195311	119

Продовження таблиці 2.2

13	Власний капітал, тис. грн.	940195	815758	-124437	87
14	Собівартість реалізованої продукції, тис. грн.	3979309	4872373	893064	122
15	Витрати на 1 грн. реалізованої продукції, коп.	81.92	86.46	4.54	105
16	Матеріальні витрати, тис. грн.	3246084	4087026	840942	126
17	Матеріаловіддача, грн./грн.	1.50	1.38	-0.12	92
18	Матеріаломісткість, грн./грн.	0.67	0.72	0.05	107
19	Валовий прибуток (збиток), тис. грн.	877957	763220	-114737	87
20	Прибуток (збиток) операційної діяльності, тис. грн.	444037	237773	-206264	54
21	Чистий прибуток (збиток), тис. грн.	255160	95563	-159597	37
22	Рентабельність операційної діяльності, %	9.14	4.22	-4.92	46
23	Рентабельність загальна (активів), %	24.28	7.67	-16.61	32
24	Рентабельність власного капіталу, %	27.14	11.72	-15.42	43

Аналіз фінансово-господарської діяльності Яготинського маслозаводу за період 2023-2024 років свідчить про динамічний розвиток, не зважаючи на деякі аспекти, що потребують уваги. Загалом підприємство демонструє зростання обсягів реалізації, але ефективність використання ресурсів знижується, що позначається на показниках прибутковості.

Динаміка доходів: Чистий дохід від реалізації продукції заводу у 2024 році досяг 5 635 593 тис. грн, що на 778 327 тис. грн більше, ніж у 2023 році, і становить значне зростання на 16%. Це свідчить про успішне нарощування ринкових обсягів та попит на продукцію. Однак, собівартість реалізованої продукції також суттєво зросла – на 893 064 тис. грн, або на 22%, досягнувши 4 872 373 тис. грн. Це випереджаюче зростання собівартості порівняно з доходом є негативним трендом. Як наслідок, витрати на 1 грн реалізованої продукції збільшилися з 81.92 коп. до 86.46 коп. (+4.54 коп.), що вказує на погіршення контролю над витратами або зростання цін на виробничі ресурси.

Середня спискова чисельність працівників дещо скоротилася (на 3 особи), що відображено у рядку 5. Темп росту цього показника становить 99%, тобто незначне зменшення. Фактором впливу на це може бути військовий стан.

Фонд оплати праці працівників збільшився на 48 863 тис. грн., а темп його росту становить 120% (рядок 6). Це може бути пов'язано зі збільшенням заробітних плат або зміною структури персоналу.

Середньорічна продуктивність праці зросла з 5273.9 тис. грн./особу до 6138.9 тис. грн./особу (рядок 7), а темп росту становить 116%. Це позитивна тенденція, яка може бути наслідком як збільшення виручки, так і ефективності використання трудових ресурсів, незважаючи на незначне скорочення чисельності персоналу.

Середня місячна оплата праці зросла на 5 000 грн., досягнувши 25 000 грн. у 2024 році (рядок 8). Темп росту цього показника становить 125%, що перевищує темпи зростання продуктивності праці.

Середньорічна вартість основних засобів зросла на 120 203 тис. грн. (рядок 9), що може свідчити про інвестиції у модернізацію або розширення виробничих потужностей.

Фондовіддача дещо знизилася (рядок 10), а фондомісткість зросла (рядок 11). Це може вказувати на те, що зростання вартості основних засобів не повністю супроводжувалося пропорційним зростанням виручки.

Коефіцієнт оборотності обігових коштів збільшився (рядок 13), а тривалість одного обороту скоротилася (рядок 14). Це позитивна тенденція, що свідчить про більш ефективне використання оборотних коштів.

Матеріальні витрати значно зросли (рядок 19), що могло вплинути на собівартість реалізованої продукції.

Незважаючи на зростання доходу, валовий та чистий прибуток підприємства зменшилися (рядки 22 та 24). Це може бути наслідком більш швидкого зростання собівартості (рядок 17) та інших операційних витрат (не

відображених детально в таблиці), а також зростання витрат на оплату праці та матеріальних витрат.

Показники рентабельності операційної діяльності, загальної рентабельності активів та рентабельності власного капіталу значно знизилися (рядки 25, 26, 27). Це підтверджує тенденцію зменшення прибутковості підприємства, незважаючи на зростання виручки.

Зростання чистого доходу від реалізації є позитивним фактором. Однак, аналізуючи інші показники, стає зрозуміло, що ефективність використання цього доходу знизилася.

Собівартість реалізованої продукції зросла більшими темпами (122%), ніж чистий дохід (116%). Це призвело до зменшення валового прибутку, який є першим етапом формування кінцевого фінансового результату.

Зростання витрат на оплату праці (120%) також могло чинити тиск на прибутковість. Хоча зростання заробітної плати може бути необхідним для утримання кваліфікованих працівників, його темпи повинні бути співмірними зі зростанням продуктивності праці та доходів. У нашому випадку темпи зростання оплати праці (125% за середньомісячною) дещо випереджають темпи зростання продуктивності (116%).

Значне зростання матеріальних витрат (126%) є ще одним ключовим фактором зниження прибутковості. Аналіз причин такого зростання (збільшення цін на сировину, зростання обсягів виробництва, неефективне використання матеріалів) є важливим для розробки заходів щодо удосконалення витрат.

Зниження рентабельності чітко показує, що кожен зароблений гривень доходу приносить підприємству менше прибутку у 2024 році порівняно з 2023 роком.

Незважаючи на позитивну динаміку зростання доходу від реалізації, аналіз техніко-економічних показників ТДВ «Яготинський маслозавод» за 2023-2024 роки свідчить про зниження ефективності діяльності підприємства. Зростання

собівартості, витрат на оплату праці та матеріальних витрат призвело до зменшення прибутковості та зниження показників рентабельності.

2.3. Теоретичні основи та практичний аналіз доходів ТДВ

«Яготинський маслозаввод»

Доходи від основної діяльності є ключовим індикатором успішності будь-якого підприємства та саме вони формують фінансовий результат компанії, забезпечуючи її стабільність, можливості для розвитку та конкурентоспроможність. Ретельний аналіз цих доходів дозволяє не лише оцінити поточний стан, а й виявити приховані резерви для зростання.

Теоретично, доходи підприємства від основної діяльності охоплюють надходження від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) за вирахуванням відповідних податків та зборів. Вони є відображенням ефективності операційної діяльності, здатності задовольняти потреби ринку та формувати додану вартість. Факторами, що впливають на обсяг доходів, є цінова політика, обсяги виробництва та збуту, асортимент продукції, якість, ринкові умови та навіть геополітична ситуація.

Таблиця 2.3.

Порядок визнання та оцінки доходів

Основні чинники	Характеристика
Критерії визнання	Збільшення власного капіталу через зниження зобов'язань чи приростом активів (окрім умови, що такий капітал надходить від засновників). Можна достовірно визначити оцінку.
Специфіка відображення в обліку	Відображаються, коли виникає, незалежно від часу приходу або отримання грошей.
Правила, за якими застосовують визнання	Окремо за кожним видом здійснених операцій. Окремо до певних пунктів операцій (однієї чи кількох) виходячи із суті їх здійснення.

Для «Яготинського маслозаводу», як виробника молочної продукції, основним джерелом доходів є реалізація кефіру, молока, цукрових та безцукрових йогуртів, сиру, масла та інших молочних продуктів. Аналіз цих надходжень передбачає глибоке вивчення структури, динаміки та чинників, що впливають на ці зміни.

Таблиця 2.4.

Аналіз динаміки доходів
ТДВ «Яготинський маслозавод» за 2023-2024 роки

Показник	2023	2024	Абсолютне відхилення	Відносне відхилення, %
Чистий дохід від реалізації продукції, тис. грн.	4 857 266	5 635 593	778 327	16,0
Інші операційні доходи	19 109	105 715	86 606	453,0
Інші фінансові доходи	1 836	8 971	7 135	388,6
Інші доходи	1 390	1 381	-9	-0,6

Загальна сума доходів за 2023 рік = 4 857 266 + 19 109 + 1 836 + 1 390 = 4 879 601 тис. грн.

Загальна сума доходів за 2024 рік = 5 635 593 + 105 715 + 8 971 + 1 381 = 5 751 660 тис. грн.

У 2024 році чистий дохід від реалізації продукції підприємства досяг 5 635 593 млн грн, що значно перевищує всі інші джерела надходжень. Це підтверджує, що продаж продукції залишається ключовим рушієм доходу компанії. Водночас, інші джерела також відіграють певну роль у формуванні загальної структури доходів.

У 2024 році чистий дохід від реалізації продукції зріс на 778 327 тис. грн порівняно з 2023 роком, що становить 16,0% приросту. Це свідчить про

збільшення обсягів продажів або зростання цін на продукцію, що є позитивним для підприємства.

Інші операційні доходи зросли на 86 606 тис. грн, має приріст у 453,2%. Такий різкий стрибок може бути пов'язаний з різними факторами, такими як дохід від оренди майна, реалізації оборотних активів, отримання штрафів, пені, неустойок, або списання кредиторської заборгованості з терміном позовної давності. Детальний аналіз цих джерел дозволить зрозуміти природу такого значного зростання.

Інші фінансові доходи збільшились на 7 135 тис. грн, що становить 388,6% приросту. Це може вказувати на зростання доходів від інвестиційної діяльності, отримання відсотків за депозитами, дивідендів від участі в капіталі інших підприємств.

Інші доходи зменшились на 9 тис. грн, що становить -0,6%. Це практично не впливає на загальну картину доходів.

Таблиця 2.5

Структура доходів ТДВ «Яготинський маслозавод» за 2023 та 2024 роки

Дохід	2023 рік		2024 рік		Абсолютне відхилення		Темп росту, %
	Сума, тис. грн	Питома вага, %	Сума, тис. грн	Питома вага, %	Тис. грн	У пунктах структур, %	
1	2	3	4	5	6	7	8
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) (2000)	4 857 266	99,58	5 635 593	98,14	778 327	-1,44	116,02
Інші операційні доходи (2120)	19 109	0,39	105 715	1,84	86 606	1,45	553,21
Дохід від участі в капіталі (2200)	0	0	0	0	0	0	0
Інші доходи (2240)	1 390	0,03	1 381	0,02	-9	-0,01	99,35
Разом доходи	4 877 765	100	5 742 689	100	864 924		117,74

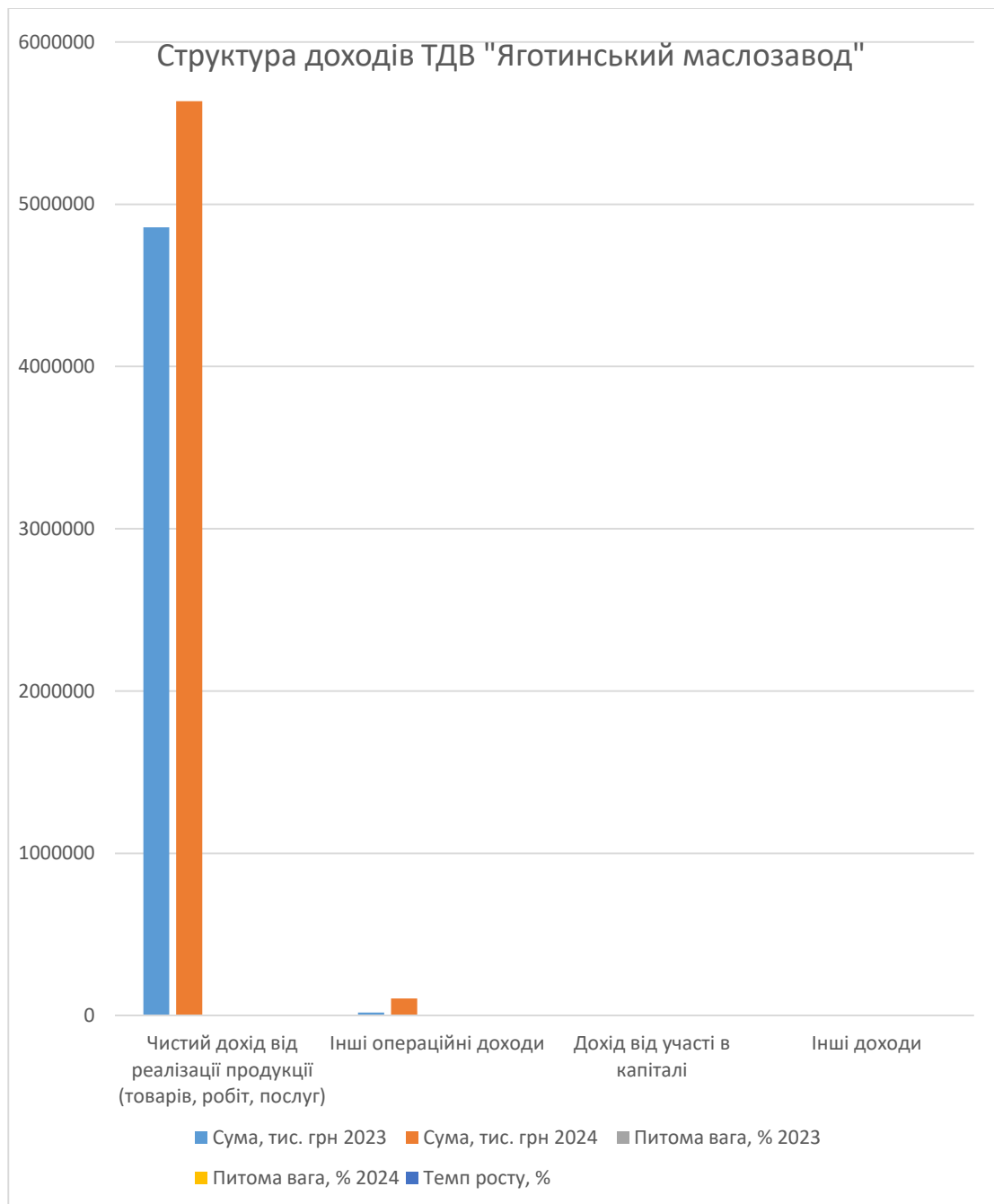

Рисунок 2.4. Динаміка структури доходів ТДВ «Яготинський маслозавод»

За результатами проведеного аналізу діяльності ТДВ «Яготинський маслозавод» можна відзначити, що основна діяльність підприємства є головним джерелом його доходів. Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) забезпечує левову частку всіх доходів. У 2023 році цей показник становив 99,58%, а у 2024 році — 98,14%.

У 2024 році порівняно з 2023 роком спостерігається значне збільшення фінансового результату від операційної діяльності. Зокрема, чистий дохід від реалізації продукції зріс на 778 327 тис. грн, досягнувши 5 635 593 тис. грн у 2024 році, що свідчить про позитивну тенденцію для підприємства. Темп росту чистого доходу від реалізації склав 116,02%.

Інші операційні доходи також продемонстрували значний ріст, збільшившись з 19 109 тис. грн у 2023 році до 105 715 тис. грн у 2024 році. Це становить зростання на 86 606 тис. грн, а темп росту сягнув 553,21%. Частка інших операційних доходів у загальній їх кількості зросла з 0,39% у 2023 році до 1,84% у 2024 році.

Загалом, загальні доходи підприємства зросли з 4 877 765 тис. грн у 2023 році до 5 742 689 тис. грн у 2024 році, що становить збільшення на 864 924 тис. грн, а темп росту склав 117,74%.

ТДВ «Яготинський маслозавод» активно застосовує планування основних показників діяльності. На підприємстві постійно здійснюється контроль виконання планових показників та виявлення причин відхилень, що дозволяє оперативно реагувати на зміни та коригувати стратегію розвитку.

РОЗДІЛ III. МЕТОДИЧНІ ОСНОВИ АУДИТУ ДОХОДІВ ПІДПРИЄМСТВА

3.1. Завдання та методи аудиту доходів підприємства.

Аудит доходів – це зовнішня або внутрішня перевірка правильності обліку доходів підприємства, відповідності їх нормативним вимогам і стандартам. Мета аудиту – підтвердження достовірності фінансової звітності для інвесторів, кредиторів та інших зацікавлених осіб.

Метою аудиту доходів на підприємстві є встановлення відповідності відображення інформації про здійснення розрахунків у зведених документах та регістрах обліку, правильності ведення обліку доходів та визначенні результатів діяльності.

Завданням аудиту є оцінка чи дійсно дані про доходи відображені в балансі об'єктивно, представлені і правильно розкриті.

Аудит доходів передбачає перевірку:

- доходу отриманого по фактичних операціях у процесі звичайної діяльності, вірно відображених щодо рахунку, суми та періоду;
- відображений дохід включає виставлені рахунки на належну суму за відвантаженою продукцією чи надані послуги;
- вартість продукції чи послуг дійсна, повна та належним чином відображена на рахунках;
- доходи, вартість продукції чи послуг розкриті у звіті про фінансові результати;
- класифікація діяльності підприємства за видами;
- методики визначення величини доходу;
- методології обліку доходів;

Джерелами інформації під час аудиту доходів та фінансових результатів на підприємстві є: договори, рахунки-фактури, платіжні документи; виписки банку

з особових рахунків підприємства; прикладені до виписок банку виправдувальні документи; записи в облікових реєстрах; Головна книга; звітність.

Реалізація основної мети аудиту й ефективне функціонування аудиторської фірми можливі лише на підставі законів. Аудитор оцінює призначену для представлення користувачам інформацію з позиції об'єктивності та релевантності, достатній рівень яких визначений нормативними документами.

Норми стандартів визначають: загальний підхід до перевірки; масштаби перевірки; види звітів; питання методології та принципів аудиту, яких повинні дотримуватись аудитори, та інші питання.

Метод аудиту доходів становить сукупність методів (способів):

– Загальнонаукових: індукція, дедукція, абстракція, аналіз, синтез, моделювання, аналогія, спостереження.

– Інших наукових знань (теорії ймовірності, бухгалтерський облік, економічного аналізу), що застосовуються для аналізу показників доходів.

– Власні методи аудиту: метод аудиторської вибірки (для операцій з доходами), метод суттєвості (щодо значущості статей доходів), метод узагальнення (результатів перевірки доходів).

Аудит доходів має свій метод дослідження, який ґрунтується на головних положеннях діалектичного методу пізнання і на законах політичної економії. Так, в аудиті доходів можуть бути застосовані такі загальнонаукові методи, як аналіз і синтез, індукція і дедукція, абстрагування, моделювання, порівняння, групування тощо для оцінки динаміки та структури доходів.

Вибірковий спосіб організації перевірки доходів передбачає вивчення частини документів, пов'язаних з доходами. Обсяг документів, що підлягають перевірці, визначається аудитором з огляду на необхідність отримання достатніх доказів щодо доходів. Обсяг вибірки також залежить від рівня довіри до системи внутрішнього контролю за доходами. Головна вимога до формування вибірки – її репрезентативність, тобто вона повинна відображати всі найважливіші

властивості генеральної сукупності операцій з доходами для того, щоб аудитор мав змогу розповсюдити на всю сукупність власну думку, що склалася під час проведення перевірки вибірки документів, що стосуються доходів. Якщо під час проведення вибіркової перевірки окремих господарських процесів, що генерують доходи, встановлено факти порушень, помилок або зловживань, виникає необхідність проведення суцільної перевірки цих операцій.

Аудиторська вибірка щодо доходів – використання аудиторських процедур до менше ніж 100 % елементів (операцій, документів) у межах генеральної сукупності, яка стосується аудиту доходів так, що всі елементи вибірки мають шанс бути відібраними з метою надання аудитору обґрунтування, на підставі якого формується висновок за всією генеральною сукупністю доходів.

Вибірковий метод в аудиті доходів – сукупність аудиторських процедур (процедури оцінки ризиків, процедури по суті, тести контролю), спрямованих на дослідження рахунків і класів операцій, що складають менше ніж 100 % їхньої сукупності й відібрані спеціальними методами, застосування яких дозволяє отримати достатні та відповідні аудиторські докази для формування професійного ступеня аудитора і розповсюдження (екстраполяцію) її на всю сукупність інформації, яка досліджувалась (генеральна сукупність доходів).

Послідовність виконання процедур щодо реалізації вибіркового методу при аудиті доходів:

1. Визначення мети та формування завдання з реалізації вибіркового методу щодо доходів (наприклад, перевірка повноти відображення доходів, достовірності їх класифікації).

2. Визначення генеральної сукупності (наприклад, усі операції з реалізації товарів/послуг за період, усі надходження на банківські рахунки).

3. Обґрунтування одиниці вибіркового дослідження (наприклад, окремий рахунок-фактура, платіжне доручення, договір).

4. Стратифікація генеральної сукупності доходів і поділ на дрібніші сукупності (наприклад, доходи від різних видів діяльності, доходи від різних контрагентів).

5. Визначення способу відбору елементів генеральної сукупності (наприклад, випадкова вибірка, систематична вибірка).

6. Обґрунтування бажаного рівня точності вибірки, розрахунку ризику вибірки, допустимої та очікуваної помилки щодо доходів.

7. Встановлення початкового обсягу вибірки.

8. Формування вибіркової сукупності операцій з доходами.

9. Встановлення критеріїв порушень та умовних відхилень (наприклад, відсутність первинного документа, невідповідність суми).

10. Дослідження (виконання аудиторських процедур, методів (способів) та прийомів вибіркової сукупності) для перевірки доходів.

11. Оцінка результатів реалізації вибіркового методу щодо доходів.

12. Екстраполяція (перенесення) результатів реалізації вибіркового методу на генеральну сукупність доходів.

Аналітичний спосіб організації перевірки доходів передбачає оцінку фінансових показників, пов'язаних з доходами, на підставі даних звітності. Тобто за такого способу організації перевірки не висловлюється думка аудитора про достовірність, повноту і законність звітних даних щодо кожної операції, а з'ясовується фінансовий стан суб'єкта господарювання в частині доходів (наприклад, аналіз тенденцій доходів, порівняння з галузевими показниками, аналіз зв'язку доходів з іншими показниками).

Комбінований спосіб організації перевірки доходів поєднує всі розглянуті вище. Під час організації перевірки із застосуванням комбінованого способу виділяються сфери обліку доходів, що підлягають суцільній перевірці (сфери, в яких висока ймовірність помилок, порушень і зловживань). До таких сфер можуть належати, наприклад, доходи від неосновної діяльності, доходи від

значних за обсягом угод, доходи, що оподатковуються за особливими правилами. Сфери обліку доходів, що не ввійшли до переліку суцільної перевірки, підлягають вибірковій перевірці. У цьому разі обсяг вибірки може бути різним для кожної такої сфери обліку доходів. Перевірені суцільним і вибірковим способами документи та зібрані докази дозволяють сформувавши думку аудитора про достовірність, повноту і законність звітних даних щодо доходів. Наступним кроком у процесі проведення перевірки комбінованим способом є виконання аналітичних розрахунків фінансових показників, пов'язаних з доходами, з метою формування думки аудитора про фінансовий стан суб'єкта господарювання, що перевіряється, в частині його здатності генерувати доходи.

3.2. Методика проведення аудиту доходів підприємства.

Аудиторська перевірка доходів являє собою етапи, кожен з яких включає сукупність процедур, що виконуються аудитором. Для того, щоб аудитор міг сформувавши обґрунтовані висновки та висловити аргументовану думку про достовірність фінансової звітності, йому потрібна певна інформація. Основні критерії до такої інформації – це її точність, вірогідність, надійність та своєчасність. З огляду на це, аудитору в процесі перевірки вкрай важливо детально вивчити первинну документацію, на підставі якої були відображені господарські операції в обліку. Підприємство зобов'язане мати в наявності всі коректно оформлені оригінали підтверджуючих документів, які не викликають сумнівів щодо правомірності здійснених операцій. У випадку виявлення аудитором відсутності або недоліків у таких документах, як акти виконаних робіт, видаткові накладні, товарно-транспортні накладні, договори тощо, його обов'язком є доведення цієї інформації до відома замовника. При цьому слід чітко вказати на потенційні ризики, які можуть виникнути, якщо подібна ситуація з документацією збережеться в майбутньому. Аудит доходів завжди починається з

ретельного аналізу фінансової та податкової звітності, зокрема Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід) та Декларації з податку на прибуток, з метою підтвердження об'єктивності та правдивості їх показників.

Загальні підходи при проведенні аудиту доходів і витрат необхідно поділити на такі етапи:

- попереднє вивчення Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід) щодо правильності складання та наявності можливих відхилень за даними регістрів обліку. Для цього скористаємось даними Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід), Головної книги, Оборотної відомості за синтетичними рахунками, регістрами обліку за рахунками 70 «Доходи від реалізації», 71 «Інший операційний дохід», 72 «Дохід від участі в капіталі», 73 «Інші фінансові доходи», 74 «Інші доходи», 79 «Фінансові результати», 90 «Собівартість реалізації», 92 «Адміністративні витрати», 93 «Витрати на збут», 94 «Інші витрати операційної діяльності», 95 «Фінансові витрати», 96 «Витрати від участі в капіталі», 97 «Інші витрати», 98 «Податок на прибуток».

- перевірки доходів і витрат за напрямками, а саме:

- 1) Перевірка правильності визнання доходів в розрізі статей.
- 2) Перевірка правильності нарахування доходів в податковому обліку, зокрема відображення умовно нарахованих відсотків.

У результаті дослідження, узагальнення, систематизації та розширення завдань аудиторів у літературних джерелах встановлено, що основними завданнями при перевірці доходів підприємства є:

- перевірити дотримання положень облікової політики в частині обліку доходів;
- перевірити свідоцтва платника податку (платника єдиного податку, платника ПДВ тощо);
- визначити види діяльності, що здійснюються на підприємстві, та наявність дозволів на їх здійснення;

- перевірити наявність доходів від здійснення господарської діяльності;
- перевірити дотримання договірних зобов'язань перед покупцями (замовниками);
- встановити відповідність відображення сум доходів на рахунках бухгалтерського обліку, в облікових регістрах та звітності відповідно до наявних первинних документів;
- перевірити правильність оцінки доходів відповідно до вимог НП(С)БО та ПКУ;
- перевірити легітимність отримання пільг в оподаткуванні;
- встановити повноту та своєчасність відображення інформації в податковій звітності та узгодження з фінансовою.

Джерелами інформації для аудиторських послуг з перевірки доходів є:

- Наказ про облікову політику підприємства;
- первинні документи з обліку доходів (договори купівлі-продажу, міни, дарування, рахунки-фактури, товарно-транспортні накладні, платіжні вимоги, акти переоцінки, довідки (розрахунки) щодо руху активів та зміни зобов'язань тощо);
- облікові регістри, що використовуються для відображення господарських операцій з обліку доходів і результатів діяльності;
- акти та довідки попередніх перевірок, аудиторські висновки та інша документація, що узагальнює результати контролю;
- податкова звітність.

При визначенні достатності аудиторських доказів аудитор повинен враховувати наступні фактори:

- а) наявність можливості співставлення висновків, зроблених в результаті використання доказів, отриманих з різних джерел;
- б) аудиторські докази, отримані в письмовій формі, є більш доказовими, ніж отримані в усній формі;

в) зовнішні докази є більш доказовими ніж внутрішні, за умови неефективної системи обліку і контролю.

За результатами аудиторської перевірки й отримання достатніх аудиторських доказів аудитори складають робочі документи, а саме: перелік відсутніх первинних документів, перевірка кореспонденції господарських операцій з обліку доходів і витрат, перелік повноти, правильності, й достовірності інформації про доходи і витрати у звітності підприємства, перевірка відповідності записів синтетичного обліку записам у Головній книзі й звітності, перелік доходів і витрат, некоректно відображених в обліку.

Остання стадія аудиторської перевірки - заключна, на якій відбувається узагальнення та реалізація результатів аудиту. На цій стадії необхідно:

- згрупувати виявлені недоліки;
- здійснити аналіз відхилень із посиланням на нормативно - правові акти;
- узагальнити та відобразити результати перевірки в аудиторському висновку;
- обговорити результати аудиту з найвищим управлінським персоналом клієнта;
- розробити рекомендації щодо виправлення виявлених помилок;
- прийняти рішення за результатами аудиту та здійснити контроль за їх виконанням.

Після закінчення аудиторської перевірки відповідальністю аудитора є надання висновку щодо достовірності витрат, відображених у фінансових звітах, який базується на основі результатів аудиторської перевірки

Якщо фінансова звітність складена відповідно до концептуальної основи достовірного подання, аудитор висловлює не модифіковану думку.

У звіті аудитор описує виконання аудиторських процедур, порядок їхнього вибору, судження аудитора щодо отримання відповідних аудиторських доказів, чи є вони достатніми та відповідними для висловлення аудиторської думки.

Аудиторський звіт складається українською мовою, вартісні показники відображаються у валюті України, виправлення у змісті звіту не допускаються.

Модифікована думка - умовно-позитивна, негативна або відмова від висловлення думки.

Аудитор висловлює умовно-позитивну думку в разі, якщо:

— отримавши достатні і прийнятні аудиторські докази, доходить висновку, що взяті окремо або в сукупності викривлення є суттєвими, проте не всеохоплюючими для фінансової звітності;

— не має змоги отримати достатні і прийнятні аудиторські докази для обґрунтування думки, проте доходить висновку, що можливий вплив на фінансову звітність невиявлених викривлень, якщо такі є, може бути суттєвим, проте не всеохоплюючим.

Основні помилки при веденні обліку доходів:

- Неправильна класифікація доходів. Одна з найчастіших помилок – це неправильне віднесення доходів до операційних, фінансових чи інших видів. Наприклад, продаж невикористаних матеріалів може бути помилково класифікований як дохід від реалізації готової продукції, замість того щоб бути іншим операційним доходом. Це спотворює структуру доходів і впливає на аналіз ефективності основної діяльності.

- Помилки у визнанні доходу. Дохід має бути визнаний у той момент, коли він зароблений і може бути достовірно оцінений, незалежно від фактичного отримання грошей. Помилки виникають, коли дохід визнається до виконання всіх зобов'язань за договором або, навпаки, не визнається вчасно. Наприклад, якщо оплата за послуги отримана авансом, але послуги ще не надані, дохід не може бути визнаний повністю.

- Відсутність або неналежне оформлення первинних документів. Кожна господарська операція, що генерує дохід, повинна бути підтверджена первинними документами – актами виконаних робіт, видатковими накладними,

товарно-транспортними накладними, договорами тощо. Відсутність цих документів, їх неповне або неправильне оформлення ставить під сумнів законність операції та достовірність відображеного доходу, що може призвести до штрафів під час податкових перевірок.

- Неправильне застосування методів обліку доходу. Залежно від виду діяльності та умов договорів, підприємство може застосовувати різні методи визнання доходу (наприклад, за методом нарахування, касовим методом для певних операцій). Неправильний вибір або некоректне застосування цих методів може суттєво викривити фінансовий результат.

- Помилки при коригуванні доходів. Повернення товарів, надання знижок, зміна умов договорів – все це вимагає коригування раніше визнаних доходів. Несвоєчасне або неправильне відображення таких коригувань призводить до завищення або заниження фактичного доходу.

- Ігнорування впливу ПДВ. При обліку доходів важливо правильно виділяти суму податку на додану вартість (ПДВ) та відображати чистий дохід від реалізації. Помилки у розрахунках або відображенні ПДВ можуть призвести до неправильного визначення податкових зобов'язань.

- Недостатній внутрішній контроль. Слабкий внутрішній контроль над процесами обліку доходів може сприяти виникненню помилок, неточностей та навіть шахрайства. Відсутність чітких процедур перевірки, розмежування обов'язків та регулярних звірок збільшує ризик недостовірного обліку.

3.3. Шляхи удосконалення обліково-аналітичних та контрольних аспектів доходів підприємства

В умовах ринкової економіки, що постійно змінюється та ускладнюється, успішне функціонування будь-якого підприємства значною мірою залежить від ефективності управління його доходами. Доходи є джерелом фінансових

ресурсів, що забезпечують безперебійну діяльність, розвиток та отримання прибутку. Водночас, саме доходи є одним із найбільш динамічних та чутливих аспектів господарської діяльності, що вимагає постійної уваги до їхнього обліку, аналізу та контролю.

Облік доходів є фундаментом для подальшого аналізу та контролю. Він передбачає систему збору, реєстрації, узагальнення та зберігання інформації про всі види доходів підприємства. Це включає в себе не тільки фіксацію факту надходження коштів або виникнення дебіторської заборгованості, але й правильну класифікацію доходів (наприклад, доходи від реалізації продукції/товарів/послуг, інші операційні доходи, фінансові доходи, інші доходи), їхнє визнання відповідно до національних стандартів бухгалтерського обліку (НСБО) або міжнародних стандартів фінансової звітності (МСФЗ). Важливість точного обліку доходів полягає в тому, що він формує інформаційну базу для розрахунку податків, оцінки ефективності продажів, визначення фінансового результату діяльності.

Аналіз доходів – це процес вивчення динаміки, структури, факторів, що впливають на формування та зміну доходів. Він допомагає керівництву підприємства зрозуміти, звідки надходять основні фінансові потоки, які види продукції чи послуг є найбільш прибутковими, як змінюються доходи протягом певних періодів. Методи аналізу можуть бути різними:

- Горизонтальний (трендовий) аналіз – порівняння доходів за кілька звітних періодів для виявлення тенденцій їх зміни.
- Вертикальний (структурний) аналіз – визначення питомої ваги кожного виду доходу у загальній сумі для оцінки їхньої структури.
- Факторний аналіз – дослідження впливу різних чинників (ціна, обсяг реалізації, асортимент) на загальну суму доходів.
- Порівняльний аналіз – зіставлення показників доходів з плановими, нормативними, середньогалузевими або показниками конкурентів. Ефективний

аналіз дозволяє не лише констатувати факти, а й прогнозувати майбутні надходження, виявляти "вузькі місця" та розробляти стратегії для збільшення прибутковості.

Контроль доходів є завершальним, але не менш важливим етапом. Його мета – перевірка законності, достовірності та доцільності формування та відображення доходів, а також оцінка ефективності системи управління доходами. Контроль може бути попереднім (на етапі укладення договорів), поточним (під час здійснення операцій) та наступним (за результатами звітного періоду, під час аудиту). Він включає в себе перевірку первинних документів, контроль за дотриманням договірних умов, оцінку правильності відображення доходів у бухгалтерському обліку, виявлення можливих зловживань або помилок, оцінку ефективності внутрішнього контролю. Саме ефективна система контролю дозволяє мінімізувати фінансові втрати, підвищити довіру до фінансової звітності та забезпечити її відповідність законодавству

На жаль, незважаючи на очевидну важливість, на практиці українські підприємства часто стикаються з низкою проблем у сфері обліку, аналізу та контролю доходів. Ці проблеми можуть бути як об'єктивними, так і суб'єктивними, і всі вони негативно впливають на якість управлінських рішень.

Основні проблеми в обліку доходів:

1. Недостатня деталізація облікової інформації. Так як часто бухгалтерія обмежена лише загальними показниками доходів, не виділяючи їх за видами продукції або послуг, каналами збуту, регіонами чи сегментами клієнтів. Це ускладнює глибокий аналіз та прийняття рішень щодо оптимізації продажів.

2. Несвоєчасність та неточність відображення операцій. Затримки з оформленням первинних документів, помилки при внесенні даних до облікової системи можуть призвести до спотворення реальної картини доходів, особливо на великих підприємствах з великою кількістю транзакцій.

3. Ігнорування вимог НСБО/МСФЗ. Деякі підприємства, особливо малі та середні, можуть не повною мірою дотримуватися принципів визнання та класифікації доходів, що призводить до невідповідності фінансової звітності встановленим стандартам. Це створює ризики під час податкових перевірок та для потенційних інвесторів.

4. Невідповідність облікової політики реальним процесам: Буває, що облікова політика підприємства формально прийнята, але фактичні дії з обліку доходів їй не відповідають, або вона не враховує всіх нюансів бізнес-процесів.

5. Застарілість програмного забезпечення: Використання застарілих або неадаптованих програмних комплексів може значно ускладнити збір та обробку інформації про доходи, обмежуючи можливості для автоматизації та інтеграції даних.

Місця в контролі доходів, які потребують увагу:

1. Недостатній рівень внутрішнього контролю. Немає чітких регламентів, розподілу обов'язків, регулярних перевірок - може призвести до зловживань, нецільового використання коштів або приховування частини доходів.

2. Формальний підхід до інвентаризації дебіторської заборгованості. Дебіторська заборгованість, що є потенційним доходом, часто не контролюється належним чином, що призводить до зростання безнадійної заборгованості та втрати доходів.

3. Відсутність моніторингу договірних зобов'язань. Нерегулярний перегляд та контроль виконання умов договорів з контрагентами щодо оплати товарів або послуг може призвести до несвоєчасного надходження доходів.

4. Слабкий аудит. Як зовнішній, так і внутрішній аудит можуть бути недостатньо глибокими, не виявляючи всіх ризиків та помилок у сфері доходів. Це часто пов'язано з обмеженістю ресурсів або небажанням керівництва проводити повну перевірку.

5. Людський фактор. Недотримання працівниками внутрішніх процедур, недбалість, а іноді й навмисні дії (шахрайство) можуть призвести до значних спотворень даних про доходи.

Ці проблеми та недоліки формують загрозливе поле для фінансової стабільності підприємства, перешкоджаючи його ефективному розвитку. Саме тому пошук шляхів їх усунення є актуальним завданням для будь-якого бізнесу.

Враховуючи виявлені проблеми, можна запропонувати наступні *шляхи удосконалення обліково-аналітичних та контрольних аспектів доходів підприємства*:

1. Удосконалення обліку доходів. Сюди можна віднести впровадження сучасних автоматизованих систем обліку (ERP-систем) - дозволить значно підвищити швидкість, точність та деталізацію обліку доходів. Сучасні ERP-системи інтегрують дані з різних підрозділів (продажі, виробництво, логістика, фінанси), що забезпечує єдину інформаційну базу та мінімізує ризик помилок. Це також спрощує формування звітів та проведення аналізу за різними критеріями (за видами товарів/послуг, за клієнтами, за географією продажів тощо).

2. Розробка деталізованої аналітики доходів в обліковій системі. Недостатньо просто фіксувати "дохід". Необхідно налаштувати систему так, ом, щоб доходи автоматично класифікувалися за максимальною кількістю ознак, важливих для підприємства(за видами продукції або послуг, центрами відповідальності, каналами збуту, регіонами, сегментами клієнтів). Це значно підвищить якість інформації для управлінських рішень.

3. Оптимізація документообігу та автоматизація первинних документів. Максимальне використання електронного документообігу для формування рахунків, актів виконаних робіт, видаткових накладних - прискорить процес та зменшить кількість помилок, пов'язаних з ручним введенням даних. Інтеграція облікової системи з системами CRM (Customer Relationship

Management) дозволить автоматично генерувати дані про доходи на основі угод з клієнтами.

4. Регулярний перегляд та адаптація облікової політики. Облікова політика підприємства повинна бути живим документом, що регулярно переглядається та адаптується до змін у законодавстві, ринкових умовах та внутрішніх бізнес-процесах. Особливу увагу слід приділяти методам визнання доходів від різних видів діяльності.

5. Розширення спектру застосовуваних методів аналізу: Крім традиційних горизонтального та вертикального аналізу, слід активно використовувати факторний аналіз для виявлення впливу ціни, обсягу, структури на загальну суму доходів. Доцільно застосовувати кореляційно-регресійний аналіз для встановлення взаємозв'язків між доходами та іншими показниками (наприклад, витратами на маркетинг, кількістю клієнтів).

6. Впровадження інструментів Business Intelligence (BI): BI-системи дозволяють візуалізувати дані про доходи у вигляді інтерактивних дашбордів та звітів, що значно полегшує їх сприйняття та аналіз. Це дозволяє керівництву швидко отримувати необхідну інформацію, виявляти тенденції та відхилення в реальному часі.

7. Порівняльний аналіз з ринковими бенчмарками: Постійне відстеження та порівняння показників доходів підприємства з показниками конкурентів та середньогалузевими даними є критично важливим. Це дозволяє оцінити власну ефективність, виявити резерви зростання та скоригувати бізнес-стратегію.

8. Аналіз ефективності кожного виду доходу: Необхідно проводити детальний аналіз прибутковості кожного виду продукції/послуги, кожного каналу збуту, кожного клієнтського сегмента. Це дозволить зосередитися на найбільш рентабельних напрямках та оптимізувати ті, що генерують менший дохід.

9. Прогнозування доходів з використанням сучасних моделей: Застосування статистичних методів прогнозування (наприклад, метод експоненційного згладжування, регресійні моделі) дозволить більш точно планувати майбутні надходження та ефективніше управляти фінансовими потоками.

10. Розробка та впровадження ефективної системи внутрішнього контролю. Це означає чітке розмежування повноважень та відповідальності за всі етапи формування та обліку доходів. Введення системи "подвійного контролю". Розробка та регулярне оновлення внутрішніх регламентів та процедур, пов'язаних з доходами.

11. Розвиток політики боротьби з шахрайством. Необхідно розробити та впровадити внутрішні процедури, які спрямовані на запобігання та виявлення шахрайства з доходами, включаючи ротацію кадрів на ключових позиціях, внутрішні розслідування.

12. Впровадження інструментів Business Intelligence (BI): BI-системи дозволяють візуалізувати дані про доходи у вигляді інтерактивних звітів, що значно полегшує їх сприйняття та аналіз. Це дозволяє керівництву швидко отримувати необхідну інформацію, виявляти тенденції та відхилення в реальному часі.

Успішне функціонування сучасного підприємства неможливе без належної організації обліку, аналізу та аудиту його доходів. Всі ці аспекти є взаємопов'язаними та критично важливими для прийняття обґрунтованих управлінських рішень, забезпечення фінансової стабільності та довгострокового розвитку.

ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ

Отже дохід - це збільшення економічних вигод у вигляді надходження активів або зменшення зобов'язань, які призводять до зростання власного капіталу (за винятком зростання капіталу за рахунок внесків власників)

Згідно НП(С)БО 15 доходи класифікуються за такими групами:

- дохід (виручка) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг);
- інші операційні доходи;
- фінансові доходи;
- інші доходи

Також доходи можна класифікувати за формою отримання, розрізняючи грошові (матеріальні) надходження та негрошові (нематеріальні). За характером діяльності доходи поділяються на операційні, які є результатом основної діяльності підприємства, та неопераційні, що включають доходи від інших видів діяльності, що не є основними. Важливим є критерій класифікації за моментом визнання, де доходи можуть відображатися за методом нарахування (коли вони зароблені, незалежно від отримання коштів) або за касовим методом (коли гроші фактично отримані). Класифікація за відношенням до звітного періоду розрізняє поточні доходи, що відносяться до даного звітного періоду, та доходи майбутніх періодів, які були отримані авансом, але будуть визнані в наступних періодах. Також за напрямками використання активів доходи поділяються на відсоткові, рентні та дивідендні, що відображає природу отримання доходу від використання фінансових чи матеріальних активів. За видом господарської діяльності – дозволяє розрізнити доходи, що виникають від операційної діяльності, від фінансової діяльності (пов'язаної з інвестиціями та залученням капіталу) та інвестиційної діяльності.

Облік доходів підприємства в бухгалтерському обліку ведеться на рахунках Класу 7 "Доходи і результати діяльності" Плану рахунків бухгалтерського обліку:

- Рахунок 70 "Дохід від реалізації" використовується для відображення доходу (виручки) від реалізації продукції, товарів, робіт та послуг, що є основним видом діяльності підприємства.
- Рахунок 71 "Інші операційні доходи" для обліку доходів, які виникають у процесі звичайної діяльності підприємства, але не пов'язані безпосередньо з реалізацією основної продукції (товарів, робіт, послуг).
- Рахунок 72 "Дохід від участі в капіталі" призначений для відображення доходів, отриманих від фінансових інвестицій в інші підприємства, що надають право на частку прибутку (дивіденди).
- Рахунок 73 "Інші фінансові доходи" для обліку доходів, пов'язаних з фінансовою діяльністю підприємства, які не є доходами від участі в капіталі.
- Рахунок 74 "Інші доходи" використовується для обліку доходів, які виникають у процесі господарської діяльності, але не пов'язані з операційною та фінансовою діяльністю.

Для обліку доходів підприємства використовуються спеціальні бухгалтерські реєстри, які систематизують інформацію з первинних документів, а саме:

- Журнали-ордери (наприклад, №1 для грошових надходжень, №2 для реалізації, №3 та №7 для розрахунків з дебіторами) – у них записи групуються за кореспондуючими рахунками.
- Головна книга – узагальнює підсумкові обороти всіх синтетичних рахунків, включаючи доходи.
- Меморіальні ордери – використовуються для операцій, які не відображаються в типових журналах-ордерах.

- Аналітичні реєстри (картки, відомості) – для деталізації доходів за видами, продукцією, контрагентами тощо.

На основі здійсненого аналізу фінансових результатів діяльності ТДВ «Яготинський маслозавод» за 2023-2024 роки свідчить про стабільну позитивну динаміку основних показників. Підприємство демонструє ефективну роботу, де ключовим джерелом доходу є чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг), що становить переважну більшість у структурі всіх доходів.

Одним із найважливіших висновків є суттєве збільшення чистого доходу від реалізації, який зріс на 778 327 тис. грн у 2024 році порівняно з 2023 роком, досягнувши 5 635 593 тис. грн. Це свідчить про значне зростання обсягів реалізації та ефективність комерційної діяльності підприємства, підтверджену високим темпом росту у 116,02%.

Поряд з цим, спостерігається значне зростання інших операційних доходів, які збільшилися з 19 109 тис. грн у 2023 році до 105 715 тис. грн у 2024 році. Цей стрибок на 86 606 тис. грн із вражаючим темпом росту у 553,21% вказує на розширення або посилення неосновних, але прибуткових операцій, таких як, можливо, операційна оренда, реалізація допоміжних активів або отримання інших відшкодувань. Це є позитивним сигналом, оскільки свідчить про диверсифікацію джерел доходу та потенційне використання додаткових ресурсів підприємства.

Загальний дохід ТДВ «Яготинський маслозавод» зріс на 864 924 тис. грн, досягнувши 5 742 689 тис. грн у 2024 році, при загальному темпі росту 117,74%. Це підтверджує загальне покращення фінансового стану та зростання економічного потенціалу підприємства.

Наявність системи планування основних показників діяльності, а також постійний контроль за їх виконанням та виявлення причин відхилень від плану, є вагомим чинником, що забезпечує стабільність та можливість оперативного реагування на ринкові зміни. Така системна робота з планування та контролю

дозволяє підприємству ефективно управляти своїми ресурсами та досягати поставлених цілей.

Таким чином, ТДВ «Яготинський маслозавод» демонструє впевнений розвиток, збільшення ключових фінансових показників, що свідчить про ефективне управління та сприятливі перспективи подальшого зростання.

Аудит доходів – це зовнішня або внутрішня перевірка правильності обліку доходів підприємства, відповідності їх нормативним вимогам і стандартам. Мета аудиту – підтвердження достовірності фінансової звітності для інвесторів, кредиторів та інших зацікавлених осіб.

Метою аудиту доходів на підприємстві є встановлення відповідності відображення інформації про здійснення розрахунків у зведених документах та регістрах обліку, правильності ведення обліку доходів та визначенні результатів діяльності.

Процес проведення аудиту доходів можна розділити на кілька ключових етапів. Спочатку відбувається планування аудиту. На цьому початковому етапі аудиторська фірма приймає рішення про співпрацю з клієнтом, детально ознайомлюється з його діяльністю, визначає точний обсяг майбутнього аудиту, проводить оцінку ризиків, а також розробляє загальну стратегію та детальний план перевірки. Далі відбувається збір аудиторських доказів. Під час цього етапу аудитор активно збирає інформацію, яка може підтвердити або спростувати дані, відображені у фінансовій звітності. Для цього використовуються різноманітні методи, зокрема: інспектування (огляд документів, записів, матеріальних активів), спостереження (безпосереднє спостереження за виконанням певних процедур персоналом клієнта), запит (отримання інформації від обізнаних осіб як всередині, так і за межами підприємства), підтвердження (отримання прямих підтверджень інформації від незалежних третіх сторін, наприклад, від банків, дебіторів чи кредиторів), перерахунок (перевірка арифметичної точності документів та записів), а також аналітичні процедури (аналіз взаємозв'язків між

фінансовими та нефінансовими даними з метою виявлення незвичайних тенденцій або суттєвих відхилень). Далі проводиться оцінку аудиторських доказів та формування висновків. На цьому етапі зібрані докази ретельно аналізуються на предмет їх достатності, належності та достовірності. Аудитор проводить оцінку всіх виявлених викривлень, визначаючи їх суттєвість та потенційний вплив на фінансову звітність. Саме тут формується попередня думка про достовірність представленої звітності. Кінцевим є підготовка аудиторського висновку (звіту аудитора), який містить офіційну думку аудитора щодо того, чи відповідає фінансова звітність у всіх суттєвих аспектах вимогам застосовної концептуальної основи фінансової звітності (наприклад, Міжнародних стандартів фінансової звітності або національних Положень (стандартів) бухгалтерського обліку). Аудиторський висновок офіційно надається керівництву та/або власникам підприємства. Після цього аудиторська компанія завершує свою роботу, документуючи всі етапи проведеної перевірки та забезпечуючи належне зберігання всіх робочих документів.

Необхідності впровадження сучасних інструментів та підходів для оптимізації процесів обліку, аналізу та аудиту доходів. Серед таких інструментів особлива увага приділяється ABC-аналізу доходів, який дозволяє зосередитися на найбільш рентабельних напрямках, та використанню сучасних моделей прогнозування, таких як зростаючі регресійні моделі, для більш точного планування майбутніх надходжень. Це дає змогу підприємствам не лише реагувати на поточні зміни, а й активно формувати свою фінансову стратегію.

Особливе місце займає розробка та впровадження ефективної системи внутрішнього контролю, яка включає чітке розмежування повноважень, введення системи "подвійного контролю", а також регулярне оновлення внутрішніх регламентів. Це створює надійний бар'єр проти помилок та зловживань. Окрім того важливу роль відіграє розвитку політики боротьби з шахрайством, що передбачає розробку внутрішніх процедур, ротацію кадрів на ключових позиціях

та внутрішні розслідування. Ці заходи є життєво необхідними для захисту фінансових активів підприємства.

Важливо впровадити інструменти Business Intelligence (BI). Ці системи дозволяють візуалізувати дані про доходи в інтерактивних звітах, що значно спрощує їх сприйняття та аналіз. Завдяки BI-системам керівництво може отримувати необхідну інформацію в реальному часі, оперативно виявляти тенденції та відхилення, що є критично важливим для швидкого та ефективного прийняття рішень у динамічному бізнес-середовищі. Таким чином, усі розглянуті аспекти — облік, аналіз та аудит доходів — разом створюють комплексну систему, що є невід'ємною частиною успішного функціонування будь-якого сучасного підприємства та забезпечує його конкурентоспроможність і сталий розвиток.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Конституція України [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80> (дата звернення 20.05.2025)
2. Господарський кодекс України [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/436-15/> (дата звернення 20.05.2025)
3. Цивільний кодекс України [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1540-06> (дата звернення 20.05.2025)
4. Податковий кодекс України чинне законодавство України зі змінами та доповненнями станом на 20 вересня 2013 р.: - К.: «Центр учбової літератури», 2013. – 572 с. (дата звернення 20.05.2025)
5. Правила INCOTERMS® 2020 [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://incoterms2020.com.ua> (дата звернення 20.05.2025)
6. Закон України: Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні від 16.07.1999 р. №996-XIV (зі змінами та доповненнями) [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/996-14>. (дата звернення 20.05.2025)
7. План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій суб'єктів малого підприємництва від 19.04.2001 р. №186 (зі змінами та доповненнями) [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0389-01>. (дата звернення 20.05.2025)
8. Закон України “Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність” [Електронний ресурс]: від 21.12.2017 № 2258-VIII //Верховна Рада України. : офіційний веб-портал. – Режим доступу : <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/2258-19> (дата звернення 20.05.2025)
9. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» від 07.02.2013 р. №73 (зі змінами та

- доповненнями) [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13>. (дата звернення 20.05.2025)
10. Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» №996-XIV від 16 липня 1999 р. VIII [Електронний ресурс] - режим доступу - <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14> (дата звернення 20.05.2025)
11. YouControl — повне досьє на кожну компанію України - [Електронний ресурс] - режим доступу https://youcontrol.com.ua/catalog/company_details/00446003/ (дата звернення 20.05.2025)
12. Бухгалтерський облік: навчальний посібник / Н.С. Акімова, О.О. Говоруха, Л.О. Кирильєва, Т. О. Євлаш. Х. : ХДУХТ, 2019. – 182 с.
13. Головний сайт «Молочний альянс» - [Електронний ресурс] - режим доступу <https://milkalliance.com.ua/> (дата звернення 20.05.2025)
14. Фінансова звітність «Яготинський маслозавод» - [Електронний ресурс] - режим доступу <https://milkalliance.com.ua/company/inform/yagotinskij-maslozavod/> (дата звернення 20.05.2025)
15. Іванілов О.С., Лесик О.В., Бурик О.І. Бухгалтерський облік: теорія та практика. Київ: Центр учбової літератури, 2022. 544 с.
16. Бухгалтерський облік: підручник / Я. Д. Крупка, З. В. Задорожний, Н. В. Гудзь [та ін.]. – Тернопіль : ТНЕУ, 2018. – 460 с.
17. Бондар В.В. Методичні підходи до оцінки ефективності обліку доходів підприємства. Вісник економічної науки України. 2024. № 1 (46). С. 25–30.
18. Андрущак Є. Управління фінансовими ресурсами у процесі реструктуризації підприємств / Є. Андрущак // Фінанси України. – 2016. – № 7. – С. 30–38
19. Григорук Т.П. Діджиталізація бухгалтерського обліку доходів в умовах воєнного стану. Бухгалтерський облік і аудит. 2023. № 9. С. 12–18.

- 20.Дорош Н.І. Аудит фінансових результатів підприємства: методичний аспект. Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Економіка. 2022. Вип. 40. С. 110–115.
- 21.Кириленко А.І. Сучасні тенденції в аудиті доходів: ризик-орієнтований підхід. Фінанси України. 2022. № 11. С. 87–94.
- 22.Ковальчук К.Г. Аналіз доходів підприємства як інструмент формування ефективної стратегії розвитку. Актуальні проблеми економіки. 2023. № 10 (256). С. 125–130.
- 23.Кучеренко А.В., Стецько С.Я. Вплив податкових змін на формування доходів підприємства. Вісник Сумського національного аграрного університету. Серія: Фінанси і кредит. 2024. № 1. С. 211–217.
- 24.Романюк І.М. Внутрішній аудит доходів підприємства: практичні аспекти. Вісник Київського національного торговельно-економічного університету. 2021. № 5 (125). С. 98–104.
- 25.Садовська І.В. Проблеми обліку та аудиту доходів в умовах глобалізації. Науковий вісник Полтавського університету економіки і торгівлі. Серія: Економічні науки. 2023. № 3 (114). С. 134–140.
- 26.Шевченко О.І. Еволюція концепції доходу в бухгалтерському обліку. Бухгалтерський облік, аналіз та аудит: збірник наукових праць. 2020. Вип. 17. С. 89–95.
- 27.Коваленко М.П. Бухгалтерський облік і аналіз доходів підприємств аграрного сектору: дис. ... канд. екон. наук: 07.00.09 / Київський національний економічний університет ім. Вадима Гетьмана. Київ, 2023. 210 с.
- 28.Олійник В.В. Удосконалення аудиту доходів в системі внутрішнього контролю підприємства: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. екон. наук: 07.00.09 / Національний університет "Львівська політехніка". Львів, 2021. 24 с.

29. Степанчук Р.Л. Організація обліку доходів від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) та її аналіз: дис. ... канд. екон. наук: 07.00.09 / Харківський національний економічний університет ім. Семена Кузнеця. Харків, 2020. 190 с.
30. Міністерство фінансів України. Офіційний веб-сайт. URL: <https://mof.gov.ua/> (дата звернення 20.05.2025)
31. Гуцаленко Л.В., Могильна А.М. Розвиток методики аналізу формування та розподілу доходів підприємств. Вісник Житомирського державного технологічного університету. Серія: Економічні науки. 2023. № 2 (104). С. 67–74.
32. Про затвердження Плану рахунків бухгалтерського обліку та Інструкції про його застосування / Наказ Міністерства фінансів України від 30 листопада 1999 р. № 291». URL: <http://zakon4.rada.gov.ua>. (дата звернення 20.05.2025)
33. Інструкція із застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств та організацій / Наказ Міністерства фінансів України від 30 листопада 1999 р. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua>. (дата звернення 20.05.2025)
34. План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій / Наказ Міністерства фінансів України від 30 листопада 1999 р. № 291. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua> (дата звернення 20.05.2025)
35. Порядок подання фінансової звітності / Постанова Кабінету Міністрів від 28 лютого 2000 р. № 419. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua>. (дата звернення 20.05.2025)
36. Кузьмінська К. І. Основні підходи до організації обліку витрат, доходів та фінансових результатів підприємств торговельно-розважального

комплексу. Вісник Херсонського національного технічного університету .
- 2020. - № 2. - С. 75-80

- 37.Ліхоносова Г. С. Концепція систематизації фінансових результатів підприємства: обліково-аналітичні аспекти забезпечення. Часопис економічних реформ. - 2021. - № 1. - С. 58-66
- 38.Лесюк А. С. Оцінка фінансових результатів діяльності підприємств в Україні. Агросвіт. - 2020. - № 15. - С. 67-73
- 39.Мельник Т. Г. Проблеми визнання і відображення в обліку доходів підприємства. Молодий вчений. - 2020. - № 12(2). - С. 150-154.
- 40.Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 1 «Подання фінансової звітності» виданий Радою з Міжнародних стандартів бухгалтерського обліку. URL: <https://mof.gov.ua/> (дата звернення: 20.05.2025).
- 41.Міжнародний стандарт фінансової звітності 15 «Дохід від договорів з клієнтами», виданий Радою з Міжнародних стандартів бухгалтерського обліку. URL: <https://mof.gov.ua/> (дата звернення: 20.05.2025).

ДОДАТКИ

Додаток 1
до Національного положення (стандарту)
бухгалтерського обліку 1 "Загальні вимоги до фінансової звітності"

Підприємство	ТОВАРИСТВО З ДОДАТКОВОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ "ЯГОТИНСЬКИЙ МАСЛОЗАВОД"	Дата (рік, місяць, число)	КОДІ
Територія	Київська	за СДРІКОУ	2025 01 01
Організаційно-правова форма господарювання	товариство з додатковою відповідальністю	за КОДІФ	00448003
Вид економічної діяльності	Перероблення молока, виробництво масла та сирів	за КВЕД	DA32040210010094029
Середня кількість працівників	928		250
Адреса, телефон	вулиця Шевченка, буд. 213, м. ЯГОТИН, БОРИСПІЛЬСЬКИЙ РАЙОН, Київська обл., 07700, Україна	55663	10.51

Одиниця виміру: тис. грн. без десяткового знака (окрім розділу IV Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід) (форма №2), грошової оцінки якого наводиться в гривнях з копійками)

Складено (зробити позначку "✓" у відповідній клітинці):

за національними положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку

за міжнародними стандартами фінансової звітності

V

Баланс (Звіт про фінансовий стан)
на 31 грудня 2024 р.

Форма №1 Код за ДКУД 1801001

А К Т И В	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	1 295	1 137
первісна вартість	1001	9 526	9 649
накопичена амортизація	1002	8 231	8 512
Незавершені капітальні інвестиції	1005	-	-
Основи засоби	1010	415 608	568 761
первісна вартість	1011	898 932	1 117 338
знос	1012	483 324	548 577
Інвестиційна нерухомість	1015	-	-
первісна вартість інвестиційної нерухомості	1016	-	-
знос інвестиційної нерухомості	1017	-	-
Довгострокові біологічні активи	1020	-	-
первісна вартість довгострокових біологічних активів	1021	-	-
накопичена амортизація довгострокових біологічних активів	1022	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	-	-
інші фінансові інвестиції	1035	-	-
Заборгованість за внесками до статутного капіталу інших підприємств	1036	-	-
Довгострокова дебиторська заборгованість	1040	-	326
Відстрочені податкові активи	1045	-	-
Гудвіл	1050	-	-
Відстрочені аналітичні витрати	1060	-	-
Залишок коштів у акредитованих страхових резервних фондах	1065	-	-
Інші необоротні активи	1090	30 570	20 413
Усього за розділом I	1095	447 473	590 637
II. Оборотні активи			
Залишок	1100	192 592	253 031
виробничі запаси	1101	106 103	137 418
незавершене виробництво	1102	9 745	13 241
готова продукція	1103	70 083	93 333
товари	1104	6 661	9 039
Поточні біологічні активи	1110	-	-
Депозити переуступання	1115	-	-
Векселі одержані	1120	-	-
Дебиторська заборгованість за продукцією, товари, роботи, послуги	1125	623 833	672 218
Дебиторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1130	25 628	15 109
з бюджетом	1135	14	59
у тому числі з податку на прибуток	1136	-	58
Дебиторська заборгованість за розрахунками з нарахованих доходів	1140	68	41
Дебиторська заборгованість за розрахунками із внутрішніх розрахунків	1145	831 558	766 793
Інші поточні дебиторська заборгованість	1155	206	326
Поточні фінансові інвестиції	1160	-	-
Гроші та їх еквіваленти	1165	41 043	28 237
готівка	1166	2	1
рахунки в банках	1167	41 041	28 236
Витрати майбутніх періодів	1170	-	-
Частка перестрахованих у страхових резервах	1180	-	-
у тому числі з:			

Додаток Б

Підприємство **ТОВАРИСТВО З ДОДАТКОВОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ "ЯГОТИНСЬКИЙ МАСЛОЗАВОД"** (найменування)
Дата (рік, місяць, число) за ЄДРПОУ

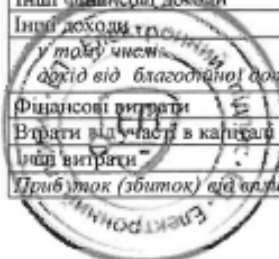
КОДН		
2025	01	01
00446003		

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)
за Рік 2024 р.

Форма № 2 Код за ДКУД **1801003**

I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	5 635 593	4 857 266
Чисті зароблені страхові премії	2010	-	-
премії підписані, валова сума	2011	-	-
премії, передані у перестраховання	2012	-	-
зміна резерву незароблених премій, валова сума	2013	-	-
зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій	2014	-	-
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(4 872 373)	(3 979 309)
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070	-	-
Валовий:			
прибуток	2090	763 220	877 957
збиток	2095	(-)	(-)
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	2105	-	-
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	2110	-	-
зміна інших страхових резервів, валова сума	2111	-	-
зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах	2112	-	-
Інші операційні доходи	2120	105 715	19 109
у тому числі:	2121	-	-
дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю			
дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2122	-	-
дохід від використання коштів, вивільнених від оподаткування	2123	-	-
Адміністративні витрати	2130	(55 406)	(44 464)
Витрати на збут	2150	(443 442)	(367 149)
Інші операційні витрати	2180	(132 314)	(41 416)
у тому числі:	2181	-	-
витрати від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю			
витрати від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2182	-	-
Фінансовий результат від операційної діяльності:			
прибуток	2190	237 773	444 037
збиток	2195	(-)	(-)
Дохід від участі в капіталі	2200	-	-
Інші фінансові доходи	2220	8 971	1 836
Інші доходи	2240	1 381	1 390
у тому числі:	2241	-	-
дохід від благодійної допомоги			
Фінансові витрати	2250	(130 658)	(138 408)
Витрати від участі в капіталі	2255	(-)	(-)
Інші витрати	2270	(79)	(-)
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	2275	-	-

Фінансовий результат до оподаткування:			
прибуток	2290	117 388	308 855
збиток	2295	(-)	(-)
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	(21 825)	(53 695)
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	-	-
Чистий фінансовий результат:			
прибуток	2350	95 563	255 160
збиток	2355	(-)	(-)

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	-	-
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	-	-
Накопичені курсові різниці	2410	-	-
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	-	-
Інший сукупний дохід	2445	-	-
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	-	-
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	-	-
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	-	-
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	95 563	255 160

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	4 087 026	3 246 084
Витрати на оплату праці	2505	298 653	249 790
Відрахування на соціальні заходи	2510	62 271	52 222
Амортизація	2515	80 115	73 423
Інші операційні витрати	2520	377 376	288 693
Разом	2550	4 905 441	3 910 212

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600	-	-
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	-	-
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	-	-
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	-	-
Дивіденди на одну просту акцію	2650	-	-

ПРИЛІПКО ІГОР ЛЕОНІДОВИЧ

Катлія Оксана Олександрівна

**ПЕРЕВІРЕНО АУДИТОРОМ
ТОВ АК «Кроу Україна»**

Підприємство	ТОВАРИСТВО З ДОДАТКОВОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ "ЯГОТИНСЬКИЙ МАСЛОЗАВОД"	Дата (рік, місяць, число) за ЄДРПОУ	КОДИ	
			2025	01
	(позначити)		00446003	

Звіт про рух грошових коштів (за прямим методом)
за Рік 2024 р.

Форма №3 Код за ДКУД 1801004

Стаття	Код	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
I. Рух коштів у результаті операційної діяльності			
Надходження від:			
Реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	3000	7 058 624	6 211 095
Повернення податків і зборів	3005	5	-
у тому числі податку на додану вартість	3006	-	-
Цільового фінансування	3010	6 537	4 889
Надходження від отримання субсидій, дотацій	3011	-	-
Надходження авансів від покупців і замовників	3015	-	-
Надходження від повернення авансів	3020	183 817	122 747
Надходження від відсотків за залишками коштів на поточних рахунках	3025	751	934
Надходження від боржників неустойки (штрафів, пені)	3035	1	1
Надходження від операційної оренди	3040	-	-
Надходження від отримання роялті, авторських винагород	3045	-	-
Надходження від страхових премій	3050	-	-
Надходження фінансових установ від повернення позик	3055	-	-
Інші надходження	3095	526	1 691
Витрачання на оплату:			
Товарів (робіт, послуг)	3100	(6 476 962)	(5 420 617)
Праці	3105	(245 498)	(204 169)
Відрахувань на соціальні заходи	3110	(66 008)	(54 868)
Зобов'язань з податків і зборів	3115	(216 550)	(286 052)
Витрачання на оплату зобов'язань з податку на прибуток	3116	(28 727)	(51 564)
Витрачання на оплату зобов'язань з податку на додану вартість	3117	(124 315)	(181 555)
Витрачання на оплату зобов'язань з інших податків і зборів	3118	(63 508)	(52 933)
Витрачання на оплату авансів	3135	(163)	(571)
Витрачання на оплату повернення авансів	3140	(-)	(-)
Витрачання на оплату цільових внесків	3145	(-)	(-)
Витрачання на оплату зобов'язань за страховими контрактами	3150	(-)	(-)
Витрачання фінансових установ на надання позик	3155	(-)	(-)
Інші витрачання	3190	(9 693)	(7 579)
Чистий рух коштів від операційної діяльності	3195	235 387	367 501
II. Рух коштів у результаті інвестиційної діяльності			
Надходження від реалізації:			
фінансових інвестицій	3200	-	-
необоротних активів	3205	-	-
Надходження від отриманих:			
відсотків	3215	-	-
дивідендів	3220	-	-
Надходження від деривативів	3225	-	-
Надходження від погашення позик	3230	3 300	23 800
Надходження від вибуття дочірнього підприємства та іншої господарської одиниці	3235	-	-
Інші надходження	3250	-	52 500

Витрачання на придбання: фінансових інвестицій	3255	(-)	(-)
необоротних активів	3260	(177 326)	(109 425)
Виплати за деривативами	3270	(-)	(-)
Витрачання на надання позик	3275	(-)	(8 000)
Витрачання на придбання дочірнього підприємства та іншої господарської одиниці	3280	(-)	(-)
Інші платежі	3290	(-)	(328 923)
Чистий рух коштів від інвестиційної діяльності	3295	-174 026	-370 048
III. Рух коштів у результаті фінансової діяльності			
Находження від: Власного капіталу	3300	-	-
Отримання позик	3305	4 280 949	596 120
Находження від продажу частки в дочірньому підприємстві	3310	-	-
Інші надходження	3340	-	-
Витрачання на: Викуп власних акцій	3345	(-)	(-)
Погашення позик	3350	4 285 963	491 614
Сплату дивідендів	3355	(-)	(5)
Витрачання на сплату відсотків	3360	(69 653)	(68 683)
Витрачання на сплату заборгованості з фінансової оренди	3365	(-)	(-)
Витрачання на придбання частки в дочірньому підприємстві	3370	(-)	(-)
Витрачання на виплати неконтрольованим часткам у дочірніх підприємствах	3375	(-)	(-)
Інші платежі	3390	(-)	(-)
Чистий рух коштів від фінансової діяльності	3395	-74 667	35 818
Чистий рух грошових коштів за звітний період	3400	-13 306	33 271
Залишок коштів на початок року	3405	41 043	7 818
Вплив змін валютних курсів на залишок коштів	3410	500	(46)
Залишок коштів на кінець року	3415	28 237	41 043

ПРИЛПКО ІГОР ЛЕОНІДОВИЧ

Каплій Оксана Олександрівна

ПЕРЕВІРЕНО АУДИТОРОМ
ТОВ АК «Кроу Україна»

25.04.25 / Гетьман В.В. /

Додаток Г

Підприємство **ТОВАРИСТВО З ДОДАТКОВОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ
"ЯГОТИНСЬКИЙ МАСЛОЗАВОД"**

(найменування)

Дата (рік, місяць, число)

за ЄДРПОУ

КОДИ		
2025	01	01
00446003		

Звіт про власний капітал
за Рік 2024 р.

Форма №4

Код за ДКУД

1801005

Стаття	Код ряд- ка	Зареє- строван- ний (пайовий) капітал	Капітал у дооцін- ках	Додат- ковий капітал	Резер- вний капітал	Нерозпо- ділений прибуток (непокри- тий збиток)	Нео- пла- чений капітал	Вилу- чений капітал	Всього
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Залишок на початок року	4000	3 797	-	-	1 528	934 870	-	-	940 195
Коригування: Зміна облікової політики	4005	-	-	-	-	-	-	-	-
Виправлення помилок	4010	-	-	-	-	-	-	-	-
Інші зміни	4090	-	-	-	-	-	-	-	-
Скоригований зали- шок на початок року	4095	3 797	-	-	1 528	934 870	-	-	940 195
Чистий прибуток (збиток) за звітний період	4100	-	-	-	-	95 563	-	-	95 563
Інший сукупний дохід за звітний період	4110	-	-	-	-	-	-	-	-
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	4111	-	-	-	-	-	-	-	-
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	4112	-	-	-	-	-	-	-	-
Накопичені курсові різниці	4113	-	-	-	-	-	-	-	-
Частина іншого сукупного доходу асоційованих і спільних підприємств	4114	-	-	-	-	-	-	-	-
Інший сукупний дохід	4116	-	-	-	-	-	-	-	-
Розподіл прибутку: Виплати власникам (дивіденди)	4200	-	-	-	-	(220 000)	-	-	(220 000)
Спрямування прибутку до зареєстрованого капіталу	4205	-	-	-	-	-	-	-	-
Відрахування до резервного капіталу	4210	-	-	-	-	-	-	-	-
Сума чистого прибутку, належна до бюджету відповідно до законодавства	4215	-	-	-	-	-	-	-	-
Сума чистого прибутку на створення спеціальних (цільових) фондів	4220	-	-	-	-	-	-	-	-

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Сума чистого прибутку на матеріальне заохочення	4225	-	-	-	-	-	-	-	-
Внески учасників: Внески до капіталу	4240	-	-	-	-	-	-	-	-
Погашення заборгованості з капіталу	4245	-	-	-	-	-	-	-	-
Видучення капіталу: Викуп акцій (часток)	4260	-	-	-	-	-	-	-	-
Перепродаж викуплених акцій (часток)	4265	-	-	-	-	-	-	-	-
Анулювання викуплених акцій (часток)	4270	-	-	-	-	-	-	-	-
Видучення частки в капіталі	4275	-	-	-	-	-	-	-	-
Зменшення номінальної вартості акцій	4280	-	-	-	-	-	-	-	-
Інші зміни в капіталі	4290	-	-	-	-	-	-	-	-
Придбання (продаж) неконтрольованої частки в дочірньому підприємстві	4291	-	-	-	-	-	-	-	-
Разом зміни капіталі	4295	-	-	-	-	(124 437)	-	-	(124 437)
Залишок на кінець року	4300	1 528	810 433	-	-	-	-	-	815 758

ПРИЛПКО ІГОР ЛЕОНІДОВИЧ

Каплій Оксана Олександрівна

ПЕРЕВІРЕНО АУДИТОРОМ
 ТОВ АК «Кроу Україна»
 25.04.25

ПРИМІТКИ ДО ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ
ТОВАРИСТВА З ДОДАТКОВОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ
"ЯГОТИНСЬКИЙ МАСЛОЗАВОД"
за 2024 рік станом на 31 грудня 2024 року
(в тисячах українських гривень)

1. Основні відомості про товариство**1.1. Повна та скорочена назва:**

Товариство з додатковою відповідальністю «Яготинський маслозавод» (далі - ТДВ «Яготинський маслозавод», або Товариство).

Скорочена назва: «Яготинський маслозавод»

1.2. Код ЄДРПОУ: 00446003.

1.3. Організаційно-правова форма: товариство з додатковою відповідальністю.

1.4. Юридична адреса: 07700, Київська обл., Бориспільський р-н, м.Яготин, вул.Шевченка, 213;

Фактична адреса: 07700, Київська обл., Бориспільський р-н, м.Яготин, вул.Шевченка, 213.

Адреса електронної пошти: info@milkalliance.com.ua

1.5. Офіційна сторінка в інтернеті, на якій доступна інформація про товариство: milkalliance.com.ua

1.6. Коротка інформація про товариство.

ТДВ «Яготинський маслозавод» почало свою діяльність в 1956 році.

Злиття, приєднання, поділ, виділення, перетворення протягом 2024 року не відбувалось.

1.7. Основні види діяльності:

10.51	Перероблення молока, виробництво масла та сиру;
46.33	Оптова торгівля молочними продуктами, яйцями, харчовими оліями та жирами;
47.11	Роздрібна торгівля в неспеціалізованих магазинах переважно продуктами харчування, напоями та тютюновими виробами

Середня кількість працівників Товариства у 2024 році становила 962 чоловіка, у 2023 році – 951 чоловік.

Операційне середовище

Товариство здійснює свою діяльність в Україні. Економіка України є відкритою, недиверсифікованою та вважається ринковою з ознаками перехідної, має критичну залежність від світових цін на сировинні товари та низьку ліквідність на міжнародному ринку капіталу.

2. Плани щодо безперервної діяльності

Товариство складає фінансову звітність на основі принципу безперервності. Управлінський персонал не має намірів ліквідувати товариство чи припинити діяльність. Станом на 31 грудня 2024 року управлінським персоналом було здійснено оцінку, згідно з якою товариство буде в подальшому здійснювати свою діяльність на підставі принципу безперервності. Управлінському персоналу не відомо про суттєві невизначеності, пов'язані з подіями чи умовами, крім наявності в Україні економічної кризи, які можуть спричинити значний сумнів щодо здатності товариства продовжувати діяльність на безперервній основі.

24 лютого 2022 року Російська Федерація почала збройну агресію проти України, у зв'язку з чим, на підставі Указу Президента України від 24.02.2022 №64/2022 "Про введення воєнного стану в Україні", затвердженого Законом України від 24.02.2022 №2102-ІХ, відповідно до пункту 20 частини першої статті 106 Конституції України, Закону України "Про правовий режим воєнного стану", на всій території держави введено воєнний стан.

На часткову зміну статті 1 Указу Президента України від 24 лютого 2022 року № 64/2022 "Про введення воєнного стану в Україні", затвердженого Законом України від 24 лютого 2022 року № 2102-ІХ (зі змінами, внесеними Указом від 14 березня 2022 року № 133/2022, затвердженим Законом України від 15 березня 2022 року № 2119-ІХ, Указом від 18 квітня 2022 року № 259/2022, затвердженим Законом України від 21 квітня 2022 року № 2212-ІХ, Указом від 17 травня 2022 року №

341/2022, затвердженим Законом України від 22 травня 2022 року № 2263-IX, Указом від 12 серпня 2022 року № 573/2022, затвердженим Законом України від 15 серпня 2022 року № 2500-IX, Указом від 7 листопада 2022 року № 757/2022, затвердженим Законом України від 16 листопада 2022 року № 2738-IX, Указом від 6 лютого 2023 року № 58/2023, затвердженим Законом України від 7 лютого 2023 року № 2915-IX, Указом від 1 травня 2023 року № 254/2023, затвердженим Законом України від 2 травня 2023 року № 3057-IX, Указом від 26 липня 2023 року № 451/2023, затвердженим Законом України від 27 липня 2023 року № 3275-IX, Указом від 6 листопада 2023 року № 734/2023, затвердженим Законом України від 8 листопада 2023 року № 3429-IX, Указом від 5 лютого 2024 року № 49/2024, затвердженим Законом України від 6 лютого 2024 року № 3564-IX, Указом від 6 травня 2024 року № 271/2024, затвердженим Законом України від 8 травня 2024 року № 3684-IX, Указом від 23 липня 2024 року № 469/2024, затвердженим Законом України від 23 липня 2024 року № 3891-IX, та Указом від 28 жовтня 2024 року № 740/2024, затвердженим Законом України від 29 жовтня 2024 року № 4024-IX), продовжити строк дії воєнного стану в Україні з 05 години 30 хвилини 8 лютого 2025 року строком на 90 діб.

В умовах вторгнення Російської Федерації на територію України Товариство продовжує працювати, виплачувати заробітну плату працівникам та своєчасно виконує свої обов'язки зі сплати податків та інші зобов'язання.

В той же час наявні обставини, які можуть мати негативний вплив на фінансове становище Товариства, а саме:

- активи Товариства схильні до ризику пошкодження внаслідок ракетних та артилерійських ударів, які регулярно наносяться російськими збройними формуваннями по території України.

Враховуючи фактор військових дій в Україні, є неможливим врахувати всі негативні обставини, які можуть виникнути в зв'язку з цим.

Керівництво вважає, що в 2024 р. вжило всіх необхідних заходів для покращення фінансової стійкості Товариства, але виникли негативні події після звітного періоду, а саме військове вторгнення 24 лютого 2022 року Російської Федерації в Україну.

Ці події можуть вплинути на ризик суттєвої невизначеності щодо безперервності діяльності Товариства в Україні.

Активи Товариства схильні до ризику пошкодження внаслідок ракетних та артилерійських ударів, які регулярно наносяться російськими збройними формуваннями по території України. Наразі вплив даного питання на фінансову звітність не можна достовірно оцінити.

Керівництво вважає, що воно вживає всі необхідні заходи для забезпечення стійкості бізнесу Товариства в теперішніх умовах, непередбачувані подальші події, пов'язані з військовими діями Росії на території України та погіршення в економіці можуть негативно впливати на результати діяльності Товариства та його фінансове становище, у спосіб, що не може бути визначений на даний момент. Всі необхідні коригування будуть внесені до фінансової звітності, як тільки про них буде відомо.

3. Ідентифікація та основа підготовки фінансової звітності

Фінансова звітність ТДВ «Яготинський маслозавод» складена станом на 31 грудня 2024 року, звітним періодом є 2024 рік. Фінансова звітність підготовлена у відповідності до Міжнародних стандартів фінансової звітності (далі – МСФЗ). Датою переходу на МСФЗ є 1 січня 2018 року.

Ця фінансова звітність складена на основі облікових даних ТДВ «Яготинський маслозавод», відповідним чином скоригованих і перекласифікованих для представлення згідно з МСФЗ.

Функціональною валютою ведення бухгалтерського обліку є гривня (надалі – грн.). Фінансова звітність представлена в тисячах українських гривень (далі – тис. грн.), якщо не зазначено інше. Монетарні активи і зобов'язання в іноземній валюті відображені у фінансовій звітності у гривневому еквіваленті за офіційним курсом Національного банку України на 31.12. 2024 року.

Виправлень помилок в фінансовій звітності за 2024 рік за минулі роки не було.

Оприлюднення фінансової звітності проводиться у відповідності з вимогами законодавства України.

Дата затвердження фінансової звітності – 24.04.2025 року.

4. Основні припущення, що стосуються майбутнього та основні джерела невизначеності оцінок на кінець звітного періоду, які становлять значний ризик спричинити суттєве коригування балансової вартості активів та зобов'язань в наступному фінансовому році

При підготовці фінансової звітності управлінський персонал здійснював попередні оцінки впливу невизначених майбутніх подій на окремі активи та зобов'язання. Такі попередні оцінки базуються на інформації, яка наявна на дату фінансової звітності, тому фактичні результати у майбутньому можуть відрізнятися від таких оцінок. Можливого суттєвого впливу інших майбутніх подій на оцінку активів та зобов'язань управлінський персонал не виявив.

5. Суттєві положення облікової політики

Заява про відповідність

Фінансова звітність була підготовлена відповідно до Міжнародних стандартів фінансової звітності («МСФЗ»).

Основа подання інформації

Фінансова звітність підготовлена на підставі принципу обліку за історичною вартістю, а також деяких фінансових інструментів. Історична вартість зазвичай визначається на основі справедливої вартості компенсації, переданої в обмін на товари і послуги.

Припущення про безперервність діяльності

Дана фінансова звітність Товариства підготовлена виходячи з припущення, що Товариство буде функціонувати в майбутньому, що передбачає реалізацію активів і виконання зобов'язань в ході звичайної діяльності. Таким чином, фінансова звітність не містить будь-яких коригувань відображених сум активів, які були б необхідні, якщо б Товариство було нездатне продовжувати свою діяльність на безперервній основі і якби воно реалізовувало свої активи не в ході звичайної діяльності.

На дату затвердження цієї фінансової звітності не затверджено ніяких планів щодо припинення окремих напрямків діяльності Товариства.

Оцінка справедливої вартості

Справедлива вартість визначається як сума, яка була б отримана при продажу активу або сплачена при передачі зобов'язання в рамках звичайної операції між учасниками ринку на дату оцінки. Оцінка справедливої вартості базується на припущенні, що операція з продажу активу або передачі зобов'язання відбудеться або на основному ринку для активу або зобов'язання, або, при відсутності основного ринку, на найбільш вигідному ринку для даного активу або зобов'язання. Основний або найбільш вигідний ринки повинні бути досяжними для Товариства.

Справедлива вартість активу або зобов'язання оцінюється з використанням припущень, які учасники ринку будуть використовувати при визначенні ціни активу або зобов'язання, за умови, що учасники ринку будуть діяти з найкращого економічного вигодою для себе.

Справедлива вартість для цілей оцінки і / або розкриття інформації визначається на такій основі, за винятком операцій платежів на основі акцій, що належать до сфери застосування МСФЗ 2, операцій опіонів в сфері застосування МСБО 17, а також оцінок, які можна порівняти зі справедливою вартістю, але при цьому які не є справедливою вартістю (наприклад, чистої вартості реалізації згідно з МСБО 2 чи вартості при використанні відповідно до МСБО 36).

Оцінка справедливої вартості нефінансових активів враховує спроможність учасника ринку генерувати економічні вигоди в результаті найкращого і найбільш ефективного використання активу або шляхом його продажу іншому учаснику ринку, який буде використовувати даний актив найкращим і найбільш ефективним способом.

Товариство використовує методики оцінки, які найбільше підходять в даних обставинах і для яких є в наявності достатні дані для оцінки справедливої вартості, максимально застосовуючи відповідні дані і скорочуючи використання неспостережуваних даних.

Функціональна валюта і валюта представлення

Функціональною валютою Товариства є валюта первинного економічного середовища, в якій дане товариство здійснює свою діяльність. Функціональною валютою Товариства є українська гривня.

Операції в іноземній валюті

При підготовці фінансової звітності Товариства, операції в валютах, відмінних від функціональної валюти цього товариства (іноземні валюти), визнаються із використанням офіційного курсу НБУ, переважаючим на дати відповідних операцій. На кінець кожного звітного періоду монетарні статті, деноміновані в іноземних валютах, перераховуються із використанням офіційного курсу НБУ, переважаючим на цю дату. Немонетарні статті, які відображені за справедливою вартістю, деноміновані в іноземних валютах, перераховуються із використанням офіційного курсу НБУ, переважаючим на дату визначення справедливої вартості. Немонетарні статті, які оцінюються за історичною вартістю в іноземній валюті, не перераховуються.

Курсові різниці за монетарними статтями, що виникають в результаті зміни офіційного курсу НБУ, відображаються у звіті про прибутки та збитки того періоду, в якому вони виникають;

Основні засоби

Об'єкт основних засобів підлягає визнанню як актив тільки в тому випадку, якщо:

- є ймовірність, що пов'язані з ним майбутні економічні вигоди надійдуть до Компанії;

• собівартість об'єкта можна достовірно оцінити.
Об'єкт основних засобів, який може бути визнаний як актив та придбаний за грошові кошти, підлягає оцінці за собівартістю.

Собівартість об'єкта основних засобів включає в себе:

- ціну його придбання, включаючи імпортні мита ,
- будь-які витрати, безпосередньо пов'язані з доставкою активу до місця розташування та приведення його в стан, необхідний для експлуатації.
- Інші витрати, передбачені МСБО 16 «Основні засоби».

Всі об'єкти основних засобів, придбані, отримані або вироблені своїми силами, але не готові до експлуатації, капіталізуються у складі активів у стадії створення. Після готовності об'єкта до експлуатації, об'єкти переводяться на відповідні рахунки основних засобів.

Одиницею обліку основних засобів є інвентарний об'єкт.

Інвентарним об'єктом основних засобів визнається об'єкт з усіма пристосуваннями і приладдям, або окремий конструктивно відокремлений предмет, призначений для виконання певних самостійних функцій, або відокремлений комплекс конструктивно з'єднаних предметів, що становлять єдине ціле і призначений для виконання певної роботи.

Об'єкти, зі строком корисної експлуатації більше одного року, вартість яких є несуттєвою, обліковуються на окремому рахунку у складі малоцінних необоротних матеріальних активів з нарахуванням амортизації на дату їх визнання у повному розмірі їх вартості (100 % зносу). Для цілей даного абзацу суттєвість визначається відповідно до вимог до основних засобів, встановлених Податковим кодексом України.

Малоцінні необоротні матеріальні активи з нарахуванням зносом подаються у фінансовій звітності на нетто-основі і не розкриваються окремо в примітках до річної фінансової звітності. Нарухування зносу малоцінних необоротних матеріальних активів відноситься до витрат за функціональним призначенням.

Об'єкти соціальної інфраструктури, які генерують економічні вигоди, обліковуються в складі інших основних засобів та подаються у Звіті про фінансовий стан у складі основних засобів. Об'єкти соціальної інфраструктури, які не генерують економічні вигоди, та основні засоби не виробничого характеру обліковуються в складі інших основних засобів з нарахуванням амортизації відповідно до цієї Облікової політики, а у фінансовій звітності подаються у звіті про фінансовий стан в складі необоротних активів як інші необоротні активи.

Об'єкти основних засобів, які були придбані (побудовані) з метою продажу, класифікуються як товари для перепродажу та враховуються відповідно до глави 6 «Запаси» цього розділу.

У своїй звітності Компанія використовує модель обліку за собівартістю.

Після визнання активом, об'єкт основних засобів слід обліковувати за його собівартістю мінус будь-яка накопичена амортизація та будь-які накопичені збитки від зменшення корисності.

Перегляд облікових оцінок щодо основних засобів (термін корисної служби, метод амортизації, ліквідаційна вартість тощо) здійснюється щонайменше на річну звітну дату (або на дату річної інвентаризації, що максимально наближена до звітної дати), або частіше, за наявності явних свідчень їх змін.

Амортизація основних засобів розраховується прямолінійним методом відповідно до строків корисної служби.

Для цілей розрахунку амортизації обов'язково визначається ліквідаційна вартість основних засобів.

Нарухування амортизації на актив починається з місяця наступного за місяцем придатності активу до використання і проводиться щомісячно до дати вибуття активу та припинення його визнання.

Амортизація об'єктів інших необоротних активів, включених до складу малоцінних необоротних матеріальних активів нарахується в момент готовності до експлуатації у сумі 100% собівартості.

Запаси

Запаси відображаються за найменшою з двох величин: первісної вартості і чистої вартості реалізації. Первісна вартість запасів включає вартість сировини і, у разі необхідності, прями витрати на оплату праці і ті накладні витрати, які були понесені в зв'язку з доведенням запасів до їх поточного стану та місця розташування. Вартість запасів визначається за методом середньозваженої вартості. Чиста вартість реалізації розраховується виходячи з передбачуваної ціни продажу, за вирахуванням всіх передбачуваних витрат на завершення виробництва і витрат на маркетинг, реалізацію і збут.

Виручка

Визнання, оцінка, подання та розкриття виручки здійснюється у відповідності до вимог МСФЗ 15 «Дохід від договорів з клієнтами» (МСФЗ 15 «Дохід від договорів з клієнтами»).

Об'єктом обліку виручки є індивідуальний контракт з клієнтом. Під контрактом розуміється угода

між двома або більше сторонами, яка породжує юридично захищені права та обов'язки, яка необов'язково має юридичну форму договору.

Дохід визнається, коли (або у міру того, як) Компанія задовольняє зобов'язання щодо виконання, передаючи обіцяний товар або послугу (тобто актив) клієнтові. Актив передається, коли (або у міру того, як) клієнт отримує контроль над таким активом.

Перегляд оцінки угод, не визнаних контрактами на попередні дати внаслідок невідповідності критеріям визнання, на предмет їх визнання здійснюється щонайменше на кожну проміжну звітну дату або за наявності очевидних подій, що свідчать про відповідність критеріям визнання.

З метою визнання виручки прогресивно, у випадках дозволених МСФЗ 15 «Дохід від договорів з клієнтами», застосовується метод результатів, зокрема, аналіз виконання обов'язків, завершених на дату оцінки, що підтверджується актами виконаних робіт (наданих послуг).

За наявності компоненту фінансування в угодах з продажу застосовується спрощення практичного характеру щодо незастосування коригувань виручки, якщо в момент укладення угоди очікується, що період між поставкою і оплатою становить не більше 12 місяців.

Контрактні активи подаються у звіті про фінансовий стан у складі поточних активів окремо від дебіторської заборгованості, якщо термін їх перетворення у дебіторську заборгованість не перевищує 12 місяців з дати визнання виручки або зі звітної дати, або як необоротний актив в протилежному випадку.

Контрактні зобов'язання подаються у звіті про фінансовий стан у складі поточних зобов'язань окремо від кредиторської заборгованості, якщо термін їх перетворення у кредиторську заборгованість не перевищує 12 місяців з дати визнання попередньої оплати (чи зобов'язання з повернення) або зі звітної дати, або як довгострокові зобов'язання в протилежному випадку.

Якщо інші операційні доходи підпадають під сферу дії МСФЗ 15 «Дохід від договорів з клієнтами», вони визнаються відповідно до вищевказаних положень облікової політики. Якщо інші операційні доходи підпадають під сферу дії інших МСБО і МСФЗ, вони визнаються відповідно до вимог цих стандартів.

Якщо послуги полягають у виконанні невизначеної кількості дій (операцій) за визначений період часу, то дохід визнається шляхом рівномірного його нарахування за цей період (крім випадків, коли інший метод краще визначає ступінь завершеності надання послуг).

Якщо виручка від надання послуг не може бути достовірно оцінена і не існує імовірності відшкодування понесених витрат, то виручка не визнається, а понесені витрати визнаються витратами періоду в якому були понесені, і подаються у складі інших операційних витрат у звіті про прибутки і збитки та інший сукупний дохід.

При реалізації товарів, готової продукції, робіт та послуг за договорами комісії (агентськими договорами) виручка визнається за умови дотримання критеріїв, передбачених МСФЗ 15 «Дохід від договорів з клієнтами» на дату, яка зазначена у звіті комісіонера (агента), якщо інше не передбачено умовами договору, укладеного між сторонами.

З метою перерахунку доходів і витрат, виражених в іноземній валюті, застосовується обмінний курс НБУ.

Резерви

Резерви визнаються, коли у Товариства є поточне зобов'язання (юридичне або обумовлене нормами ділового обороту), яке виникло в результаті минулих подій, існує ймовірність, що Товариство повинно буде погасити дане зобов'язання, а розмір таких зобов'язань може бути достовірно оцінений.

Сума, визнана в якості резерву, є найкращою оцінкою компенсації, необхідної для врегулювання поточного зобов'язання на кінець звітної періоду, беручи до уваги всі ризики і невизначеності, супутні даним зобов'язанням. У тих випадках, коли резерв оцінюється з використанням потоків грошових коштів, за допомогою яких передбачається погасити поточний зобов'язання, його балансова вартість являє собою поточну вартість даних потоків грошових коштів (коли вплив вартості грошей у часі буде неістотним).

У тих випадках, коли деякі або всі економічні вигоди, які потрібні для реалізації резерву, передбачається отримати від третьої сторони, така дебіторська заборгованість визнається як актив, якщо точно відомо, що компенсація буде отримана і суму такої дебіторської заборгованості можна визначити достовірно.

Згідно з українським законодавством працівники мають право на одержання щорічної оплачуваної відпустки. Невикористані дні оплачуваних відпусток переносяться на наступні періоди. У разі розірвання трудового угоди невикористані працівником дні відпустки компенсуються в повному обсязі коштами.

Фінансові інструменти

Фінансові активи та фінансові зобов'язання визнаються, коли Товариство стає стороною в контрактних взаємовідносинах щодо даного інструменту. Фінансові активи і фінансові зобов'язання спочатку оцінюються за справедливою вартістю. Фінансовий актив оцінюється за справедливою вартістю

через прибуток або збиток, якщо він не оцінюється за амортизованою собівартістю або за справедливою вартістю через інший сукупний дохід.

Компанія під час первісного визнання має право безвідклично призначити фінансовий актив як такий, що оцінюється за справедливою вартістю через прибуток або збиток, якщо таке рішення усуває або значно зменшує невідповідність в оцінці або визнанні, що в іншому випадку виникла б при оцінці активів або зобов'язань, або при визнанні прибутків і збитків за ними на різних основах.

Метод ефективної процентної ставки

Метод ефективної процентної ставки являє собою метод розрахунку амортизованої вартості боргового інструменту та розподілу процентних доходів протягом відповідного періоду. Ефективна процентна ставка являє собою ставку, яка точно дисконтує очікувані майбутні надходження грошових коштів, включаючи всі гонорари за договорами сплачені або отримані, які становлять невід'ємну частину ефективної процентної ставки, витрати на операцію та інші премії або дисконти, протягом якого очікується використання боргового інструменту або, коли доцільно, коротшого періоду до чистої балансової вартості на момент первісного визнання.

Доходи визнаються на основі ефективної процентної ставки для боргових інструментів, крім фінансових активів, що класифіковані як оцінюються за справедливою вартістю, з відображенням переоцінки у складі прибутку або збитку.

Фінансові активи

Компанія класифікує фінансові активи як такі, що надалі оцінюються за

- амортизованою собівартістю,
- справедливою вартістю через інший сукупний дохід або
- справедливою вартістю через прибуток або збиток

Класифікація здійснюється на основі обох таких критеріїв:

- бізнес-моделі суб'єкта господарювання з управління фінансовими активами; та
- установленими договором характеристиками грошових потоків за фінансовим активом.

Фінансовий актив оцінюється за амортизованою собівартістю в разі одночасного дотримання обох зазначених нижче умов:

- фінансовий актив утримується в рамках бізнес-моделі, метою якої є утримання фінансових активів для одержання договірних грошових потоків; і
- договірні умови фінансового активу генерують у певні дати грошові потоки, котрі є суто виплатами основної суми та процентів на непогашену частку основної суми.

Фінансовий актив оцінюється за справедливою вартістю через інший сукупний дохід у разі одночасного дотримання обох зазначених нижче умов:

- фінансовий актив утримується в рамках бізнес-моделі, мета якої досягається як шляхом одержання договірних грошових потоків, так і шляхом продажу фінансових активів; і
- договірні умови фінансового активу генерують у певні дати грошові потоки, котрі є суто виплатами основної суми та процентів на непогашену частку основної суми.

Фінансовий актив оцінюється за справедливою вартістю через прибуток або збиток, якщо він не оцінюється за амортизованою собівартістю або за справедливою вартістю через інший сукупний дохід.

Компанія під час первісного визнання має право безвідклично призначити фінансовий актив як такий, що оцінюється за справедливою вартістю через прибуток або збиток, якщо таке рішення усуває або значно зменшує невідповідність в оцінці або визнанні, що в іншому випадку виникла б при оцінці активів або зобов'язань, або при визнанні прибутків і збитків за ними на різних основах.

Фінансові зобов'язання

Компанія здійснює класифікацію всіх фінансових зобов'язань як таких, що в подальшому оцінюються за амортизованою собівартістю, за винятком:

- фінансових зобов'язань, що оцінюються за справедливою вартістю через прибуток або збиток.
- фінансових зобов'язань, що виникають у разі невідповідності передавання фінансового активу критеріям для припинення визнання або в разі застосування підходу подальшої участі.

- договорів фінансової гарантії.

• умовної компенсації, визнаної набувачем при об'єднанні бізнесу, до якого застосовується МСФЗ 3 «Об'єднання бізнесу».

Компанія має право під час первісного визнання безвідклично віднести фінансове зобов'язання до категорії тих, що оцінюються за справедливою вартістю через прибуток або збиток, якщо таке рішення забезпечує надання більш доречної інформації через одну з таких причин:

- воно усуває або значно зменшує невідповідність в оцінці або визнанні, що в іншому

випадку виникла б при оцінці активів або зобов'язань, або при визнанні прибутків і збитків за ними на різних основах; або

- група фінансових зобов'язань або фінансових активів і фінансових зобов'язань перебуває в управлінні, а її показники ефективності оцінюються на основі справедливої вартості згідно з документально оформленою стратегією управління ризиком або стратегією інвестування.

Взаємозалік фінансових активів та зобов'язань

Фінансові активи та фінансові зобов'язання не підлягають взаємозаліку за винятком тих випадків, коли Компанія:

- на поточний момент має законне право на залік визнаних сум (існує договір між сторонами про взаємозалік заборгованостей); і
- має намір або провести розрахунок шляхом заліку зустрічних вимог, або одночасно реалізувати актив та виконати зобов'язання.

Первісна оцінка фінансових активів та зобов'язань

За винятком торговельної дебіторської заборгованості, Компанія під час первісного визнання оцінює фінансовий актив або фінансове зобов'язання за його справедливою вартістю плюс або мінус (у випадку фінансового активу або фінансового зобов'язання, що не оцінюється за справедливою вартістю через прибуток або збиток) витрати на операцію, що можуть бути безпосередньо віднесені на придбання або випуск фінансового активу або фінансового зобов'язання.

При первісному визнанні Компанія оцінює торговельну дебіторську заборгованість за ціною операції (згідно з визначенням, наведеним у МСФЗ 15 «Дохід від договорів з клієнтами»), якщо торговельна дебіторська заборгованість не містить значного компоненту фінансування згідно з МСФЗ 15 «Дохід від договорів з клієнтами».

Подальша оцінка фінансових активів та зобов'язань

Подальша оцінка фінансового активу або фінансового зобов'язання здійснюється відповідно до його класифікації.

Кредити та дебіторська заборгованість

Кредити та дебіторська заборгованість є непохідні фінансові активи з фіксованими або обумовленими платежами, які не котируються на активному ринку. Кредити та дебіторська заборгованість (включаючи кредити, надані постачальникам Товариства, торговельну та іншу дебіторську заборгованість, грошові кошти та їх еквіваленти) оцінюються за амортизованою вартістю з використанням методу ефективної процентної ставки, за вирахуванням будь-якого знецінення. Процентні доходи визнаються шляхом застосування ефективної процентної ставки, за винятком короткострокової дебіторської заборгованості, коли вплив дисконтування буде неістотним.

Відповідні резерви під сумнівну заборгованість визнаються в прибутку чи збитку, коли є об'єктивні свідчення того, що актив знецінився. Визнаний резерв оцінюється як різниця між балансовою вартістю та теперішньою вартістю очікуваних майбутніх грошових потоків, дисконтованих за ефективною процентною ставкою, розрахованою при первісному визнанні.

Грошові кошти та їх еквіваленти

Грошові кошти та їх еквіваленти включають кошти в касі, грошові кошти на рахунках в банках і депозити з первісним строком погашення до трьох місяців.

Власний капітал

Власний капітал — це частина в активах Компанії, що залишається після вирахування його зобов'язань (чисті активи). Власний капітал Компанії складається з:

- Зареєстрований (статутний) капітал;
 - Додатковий капітал;
 - Резервний капітал;
- Нерозподілений прибуток (непокритий збиток).

Позики і корпоративні облігації

Позики і облігації, на які нараховуються відсотки, спочатку оцінюються за справедливою вартістю, за вирахуванням прямих витрат на здійснення операції, а згодом оцінюються за амортизованою вартістю з використанням методу ефективної процентної ставки.

Будь-яка різниця між надходженнями (за вирахуванням витрат на здійснення операції) і сумою погашення або відшкодування визнається протягом строку дії позик і відбивається як фінансові витрати. **Торгова та інша кредиторська заборгованість**

Кредиторська заборгованість оцінюється при первісному визнанні за справедливою вартістю і згодом оцінюється за амортизованою вартістю з використанням методу ефективної процентної ставки.

Оренда

Об'єктом обліку в операціях оренди є окремих договір оренди.

Якщо договір оренди має ознаку пролонгації і очікується, що Товариство скористається таким правом пролонгації, розрахунковим періодом для оцінки прав оренди і зобов'язань з оренди приймається:

- за об'єктами нерухомості – до 5 років включно ;
- за іншими об'єктами – до 3 років включно.

Після первісного визнання у сумі теперішньої вартості орендних платежів, які ще не здійснені на дату визнання, оцінка активу у вигляді права оренди здійснюється за первісною вартістю, крім виключень, передбачених МСФЗ 16 «Оренда».

Нарахування амортизації об'єктів прав оренди здійснюється на щомісячній основі, починаючи з місяця наступного за місяцем визнання активу і проводиться щомісячно до дати вибуття активу та припинення його визнання. Товариство не застосовує спрощення практичного характеру щодо обліку компонентів, які не є орендою разом з компонентом, який є орендою. В договорах оренди, в яких товариство виступає орендарем, компоненти оренди відокремлюються від компонентів, які не є орендою і які обліковуються згідно з іншими стандартами (наприклад, комунальні платежі та інші додаткові платежі, передбачені договорами оренди).

Для цілей застосування спрощень практичного характеру активами низької вартості вважаються активи вартістю менше ніж 30 мінімальних заробітних плат, встановлених на 1 січня звітного року. Права оренди об'єктів низької вартості не визнаються у звіті про фінансовий стан. Орендні платежі (витрати) в операціях оренди активів низької вартості визнаються лінійним методом протягом терміну оренди.

Активи у вигляді прав оренди відображаються у звіті про фінансовий стан у складі інших необоротних активів із розкриттям детальної інформації у примітках до фінансової звітності. Зобов'язання за договорами оренди відображаються у звіті про фінансовий стан у складі інших довгострокових і поточних зобов'язань із розкриттям детальної інформації у примітках до фінансової звітності.

Якщо Компанія є орендодавцем, при класифікації оренди в якості фінансової або операційної використовуються вимоги п.63-64 МСФЗ 16 «Оренда».

Розподіл орендних платежів за договорами оренди здійснюється з використанням ставки дисконтування / процентної ставки, джерелом визначення якої слугують статистичні дані Національного Банку України про кредитні ставки за новими кредитами нефінансовим корпораціям з врахуванням строку та валюти фінансування.

Витрати на позички

Витрати на позички включають:

- а) витрати на сплату відсотків та комісій по запозиченнях, обчислені за допомогою методу ефективного відсотка, як описано в МСБО 39 «Фінансові інструменти: визнання та оцінка», щодо довгострокових позик (строком більше 12 місяців);
- б) витрати на сплату відсотків та комісій по запозиченнях у розмірі фактичних витрат на сплату відсотків у періоді, щодо короткострокових позик (строком не більше 12 місяців);
- б) фінансові витрати, пов'язані з фінансовою орендою і визнані згідно з МСБО 16 «Оренда»;
- в) курсові різниці, які виникають унаслідок отримання позик в іноземній валюті, якщо вони розглядаються як коригування витрат на сплату відсотків.

Виплати працівникам

Зобов'язання Товариства по внесках відповідно за пенсійними планами з встановленими внесками, в тому числі внесків до Державного пенсійного фонду України, визнаються в складі витрат на виплати працівникам в тому періоді, в якому вони підлягають сплаті.

Заробітну плату, внески до фондів соціального страхування, оплачувані щорічні відпустки та лікарняні, премії і не грошові винагороди нараховуються у відповідних періодах. Товариство перераховує ЄСВ із заробітної плати своїх співробітників, відповідно до законодавства України. Ці виплати відносяться на витрати того періоду, в якому вони були понесені. Після виходу працівника на пенсію фінансові зобов'язання Товариство щодо соціальних виплат припиняються, і всі подальші виплати працівникам, які виїшли на пенсію, відносяться до компетенції державних і приватних накопичувальних пенсійних фондів.

Оподаткування

Витрати з податку на прибуток представляють собою суму поточного та відстроченого податків.

6. Нові та переглянуті стандарти та інтерпретації

6.1. Прийняття до застосування нових та переглянутих стандартів

В цій фінансовій звітності не відображається дострокове застосування стандартів, поправок до них або роз'яснень до дати їх вступу в силу.

Товариство вперше застосувало деякі стандарти та поправки, які набувають чинності щодо річних звітних періодів, що починаються 1 січня 2024 року або після цієї дати (якщо не вказано інше).

Поправки до МСФЗ 16 - Зобов'язання щодо оренди при продажу та зворотній оренді.

У вересні 2022 року IASB випустив поправки до МСФЗ (IFRS) 16, щоб уточнити вимоги, які продавець-орендар використовує для оцінки зобов'язань з оренди, що виникають під час операції з продажу та зворотної оренди, щоб гарантувати, що продавець-орендар не визнає жодної суми прибутку чи збитку що стосується права використання, яке він зберігає.

Поправки набувають чинності для річних звітних періодів, що починаються 1 січня 2024 року або після цієї дати, і повинні застосовуватися ретроспективно до операцій з продажу та зворотної оренди, укладених після дати першого застосування МСФЗ 16. Дозволяється дострокове застосування, і цей факт має бути розкритий.

Цей стандарт не застосовується до Товариства.

Поправки до МСБО 7 та МСФЗ 7 - Угоди фінансування постачальників

У травні 2023 року IASB випустив поправки до МСБО 7 «Звіт про рух грошових коштів» і МСФЗ 7 «Фінансові інструменти: розкриття», щоб уточнити характеристики угод фінансування постачальників і вимагати додаткових розкриттів щодо таких угод. Вимоги щодо розкриття інформації, які містяться в поправках, спрямовані на те, щоб допомогти користувачам фінансової звітності зрозуміти вплив угод фінансування постачальників на зобов'язання суб'єкта господарювання, грошові потоки та ризик ліквідності.

Поправки набувають чинності для річних звітних періодів, що починаються 1 січня 2024 року або після цієї дати. Дозволено дострокове застосування, і цей факт має бути розкритий.

Ці поправки не вплинули на фінансову звітність Товариства.

Поправки до МСБО 1 - Класифікація зобов'язань як поточних або непоточних

У січні 2020 року та жовтні 2022 року IASB випустив поправки до параграфів 69–76 МСБО 1, щоб конкретизувати вимоги щодо класифікації зобов'язань як поточних або непоточних. Поправки уточнюють:

- Що означає право на відстрочку врегулювання
- Право на відстрочку має існувати на кінець звітного періоду
- На цю класифікацію не впливає ймовірність того, скористається чи ні суб'єкт господарювання своїм правом на відстрочку
- Умови зобов'язання не впливатимуть на його класифікацію, лише якщо вбудований похідний інструмент у конвертоване зобов'язання сам є інструментом власного капіталу

Крім того, було введено вимогу щодо необхідності розкриття інформації, коли зобов'язання, що впливають із кредитної угоди, класифікуються як непоточні, а право суб'єкта господарювання відстрочити погашення залежить від дотримання майбутніх умов протягом дванадцяти місяців.

Поправки набувають чинності для річних звітних періодів, що починаються 1 січня 2024 року або після цієї дати, і повинні застосовуватися ретроспективно.

Прийняті поправки не завдали жодного впливу на фінансовий стан або показники діяльності Підприємства та будь-які розкриття інформації у фінансовій звітності.

Товариство у фінансовій звітності за рік, що закінчився 31.12.2024 року, не застосувало достроково опубліковані МСФЗ, поправки до них та інтерпретації.

Нижче наведено нові стандарти, виправлення та роз'яснення, які були випущені, але ще не набрали чинності на дату випуску фінансової звітності Товариства. Товариство має намір застосувати ці стандарти, поправки та роз'яснення, якщо необхідно, з дати набуття ними чинності.

6.2. Стандарти, які були виведені, але ще не набули чинності

Поправки до МСБО 21 "Вплив змін валютних курсів" – "Неможливість обміну"

Набирають чинності з 01.01.2025 року, раннє застосування дозволено.

Зміни стосуються визначення конвертованої (обмінюваної) валюти. Стандарт доповнено визначенням, що таке конвертована валюта, настановами, як визначити чи є валюта конвертованою, як визначити спот-курс, якщо валюта не є конвертованою, та як розкрити це у фінансовій звітності. Необхідно визначити, чи обмінюється валюта на інші. Якщо валюта не є конвертованою/обмінюваною, суб'єкт господарювання оцінює спот-курс та розкриває інформацію, яка дає змогу користувачам фінансової звітності зрозуміти, як валюта, що не обмінюється на іншу валюту, впливає або очікується, що впливатиме, на фінансові результати діяльності, фінансовий стан та грошові потоки суб'єкта господарювання.

Для досягнення цієї мети суб'єкт господарювання розкриває інформацію про:

- а) характер і фінансові наслідки того, що валюта не є конвертованою;
- б) використаний(і) спот-курс(и);
- в) процес оцінки;
- г) ризики, на які наражається суб'єкт господарювання через те, що валюта не є конвертованою.

Прийняття поправок не завдадуть жодного впливу на фінансовий стан або показники діяльності Підприємства та будь-які розкриття інформації у фінансовій звітності.

Поправки до МСФЗ 7 "Фінансові інструменти: розкриття інформації" та МСФЗ 9 "Фінансові інструменти": "Зміни до класифікації та оцінки фінансових інструментів".

Набирають чинності з 01.01.2026 року.

Унесені зміни стосуються вимог щодо здійснення розрахунків за фінансовими зобов'язаннями за допомогою системи електронних платежів та оцінки договірних характеристик грошових потоків фінансових активів, у тому числі тих, що пов'язані з екологічними, соціальними та управлінськими аспектами (ESG). Крім того, змінено вимоги до розкриття інформації щодо інвестицій в інструменти власного капіталу, що призначені як такі, що оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід, додано вимоги до розкриття інформації для фінансових інструментів з умовними характеристиками, які не стосуються безпосередньо основних кредитних ризиків і втрат. Прийняття поправок не завдадуть жодного впливу на фінансовий стан або показники діяльності Підприємства та будь-які розкриття інформації у фінансовій звітності ТДВ «Яготинський маслозавод».

МСФЗ 1 "Перше застосування міжнародних стандартів фінансової звітності".

Зокрема внесено зміни до МСФЗ 1 для забезпечення їх відповідності вимогам МСФЗ 9 "Фінансові інструменти" (далі – МСФЗ 9), додано перехресні посилання для підвищення зрозумілості МСФЗ 1.

Набирають чинності з 01.01.2026 року, раннє застосування дозволено.

Відповідно до внесених змін суб'єкти господарювання не повинні відображати у своєму першому звіті про фінансовий стан за МСФЗ будь-яких відносин хеджування, які не відповідають критеріям обліку хеджування за МСФЗ 9. Прийняття поправок не завдадуть жодного впливу на фінансовий стан або показники діяльності Підприємства та будь-які розкриття інформації у фінансовій звітності.

Поправки до МСФЗ 7 "Фінансові інструменти: розкриття інформації".

Набирають чинності з 01.01.2026 року, раннє застосування дозволено.

Зміни стосуються розкриття інформації, пов'язаної з визнанням різниць між ціною операції та справедливою вартістю на дату первісного визнання. Зміни внесені для узгодження формулювання положень Керівництва щодо впровадження МСФЗ 7 "Фінансові інструменти: розкриття інформації" з відповідними положеннями МСФЗ 7 та поняттями МСФЗ 9 і МСФЗ 13. Прийняття поправок не завдадуть жодного впливу на фінансовий стан або показники діяльності Підприємства та будь-які розкриття

Поправки до МСФЗ 9 "Фінансові інструменти".

Набирають чинності з 01.01.2026 року, раннє застосування дозволено.

Зміни стосуються припинення орендарем зобов'язань з оренди відповідно до вимог МСФЗ 9. Також з деяких положень МСФЗ 7 виключено термін "ціна операції" для усунення невідповідностей між МСФЗ 7 та МСФЗ 9, МСФЗ 15. Прийняття поправок не завдадуть жодного впливу на фінансовий стан або показники діяльності Підприємства та будь-які розкриття інформації у фінансовій звітності ТДВ «Яготинський маслозавод».

Поправки до МСФЗ 10 "Консолідована фінансова звітність".

Набирають чинності з 01.01.2026 року, раннє застосування дозволено.

Зміни внесені з метою усунення невідповідностей між параграфами МСФЗ 10, щоб уточнити, що відносини, які описані в параграфі Б74, є лише одним із прикладів обставини, за якої потрібно застосовувати судження, щоб визначити, чи діє сторона як фактичний агент чи ні. Прийняття поправок не

завдають жодного впливу на фінансовий стан або показники діяльності Підприємства та будь-які розкриття інформації у фінансовій звітності.

Поправки до МСБО 7 "Звіт про рух грошових коштів"

Набирають чинності з 01.01.2026 року, раннє застосування дозволено.

Зміна подягає в оновленні термінології МСБО 7 "Звіт про рух грошових коштів" щодо грошових потоків, пов'язаних з інвестиціями в дочірні, асоційовані та спільні підприємства. Прийняття поправок не завдають жодного впливу на фінансовий стан або показники діяльності Підприємства та будь-які розкриття інформації у фінансовій звітності.

МСФЗ 18 "Подання та розкриття інформації у фінансовій звітності"

Набирає чинності з 01.01.2027 року.

Новий стандарт бухгалтерського обліку МСФЗ 18 "Подання та розкриття інформації у фінансовій звітності" (далі – МСФЗ 18) замінює МСБО 1 "Подання фінансової звітності".

МСФЗ 18 встановлює вимоги до подання та розкриття інформації у фінансовій звітності загального призначення (фінансовій звітності) з метою забезпечення надання доречної інформації, яка достовірно відображає активи, зобов'язання, власний капітал, доходи та витрати суб'єкта господарювання. Впровадження МСФЗ 18 не вплине на чистий прибуток суб'єкта господарювання, а лише змінить спосіб подання результатів у звіті про сукупний дохід і в примітках до фінансової звітності.

МСФЗ 18 стандартизує формати подання фінансових результатів, усуваючи розбіжності, які раніше ускладнювали порівняльний аналіз фінансових результатів між різними компаніями, та вводить термін "операційний прибуток" як ключовий показник для оцінки операційних результатів. Стандарт вимагає від компаній чітко розподілити доходи та витрати за такими категоріями, як операційна, інвестиційна та фінансова, з урахуванням наявності особливих видів основної діяльності. Новий стандарт впливає та вимагає від суб'єктів господарювання розкривати показники ефективності, визначені керівництвом (управлінські показники ефективності), за якими має бути розкрита інформація про їх узгодження / зв'язку з найбільш прямо порівнюваними проміжними підсумками фінансових результатів, подання яких вимагається МСФЗ 18, і в складі фінансової звітності будуть підлягати обов'язковому аудиту.

Стандарт також встановлює вдосконалені вимоги стосовно агрегування та дезагрегування інформації в основних фінансових звітах та/або примітках.

МСФЗ 18 спрямований на підвищення якості поліпшення якості звітності суб'єктів господарювання, підвищення рівня довіри з боку інвесторів та інших користувачів, узгодженості інформації для здійснення аналізу та порівняння. Суб'єктам господарювання необхідно розпочати вивчення та підготовку до застосування за новим стандартом, насамперед із визначення оцінки впливу, перегляду облікової політики, агрегації даних, адаптації систем і процесів для підготовки фінансової звітності.

Очікується, що прийнятий Стандарт не вплине на фінансову звітність Товариства.

МСФЗ 19 "Дочірні підприємства, що не є підвладними громадськості: розкриття інформації"

Набирає чинності з 01.01.2027 року. Дозволяється дострокове застосування.

МСФЗ 19 дає змогу спростити процеси звітування для дочірніх компаній, що перебувають у сфері застосування МСФЗ 19, зменшуючи витрати та зберігаючи надійність фінансової звітності для її користувачів.

МСФЗ 19 дає змогу дочірнім компаніям складати лише один комплект звітності для задоволення потреб як материнської компанії, так і потреб власних користувачів фінансової звітності, зменшує вимоги до розкриття інформації дочірніх компаній.

Дочірня компанія має право застосовувати МСФЗ 19, якщо:

- дочірня компанія не є публічно підвладною / підзвітною громадськості (тобто її боргові зобов'язання чи інструменти власного капіталу не перебувають в обігу на публічному ринку або в процесі випуску для обігу на публічному ринку) та не є фінансовою установою; і
- проміжна або кінцева материнська компанія складе консолідовану фінансову звітність, яка доступна для публічного використання та відповідає вимогам МСФЗ.

У зв'язку із введенням МСФЗ 19 вносяться зміни до інших стандартів бухгалтерського обліку МСФЗ.

Очікується, що прийнятий Стандарт не вплине на фінансову звітність Товариства.

На дату затвердження цієї фінансової звітності, Товариство не застосовувало жоден з наведених нових або переглянутих стандартів які були вимушені, але ще не вступили в силу.

7. Основні засоби

Основні засоби та незавершені капітальні інвестиції Товариства представлені в фінансовій звітності наступним чином:

Найменування статті	Земля	Будівля та споруди	Машини та обладнання	Транспортні засоби та автомобілі	Інструменти, прилади, інвентар (мобілі)	Інші основні засоби	Переделати за ОЗ	Незавершені будівництва і незавершені об'єкти	Всього
Відомі або									
даною									
вартістю									
Станом на 31 грудня 2022 року	155	129 732	400 945	8 795	12 184	4 269	13 697	40 849	811 917
Накопичення	-	19 264	45 470	-	439	822	7 629	81 482	146 586
Переміщення	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Вибуття	-	(250)	(1 165)	(94)	(311)	(141)	-	(57538)	59 491
Станом на 31 грудня 2023 року	155	149 746	445 650	8 691	13 312	5 950	21 326	64 881	898 932
Накопичення	-	41 246	126 380	537	3 796	818	-	234 576	414 353
Переміщення	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Резерв на зношеність	-	-	-	-	-	-	(73)	(1 737)	(1 810)
Вибуття	-	-	(4 747)	-	(301)	(194)	(9 218)	(179 777)	(194 127)
Станом на 31 грудня 2024 року	155	189 993	767 283	9 228	16 907	5 674	12 025	117 863	1 117 358
Відомі лише амортизаційні									
статті									
Станом на 31 грудня 2022 року	-	(37 328)	(361 242)	(7 699)	(11 438)	(4 369)	0	0	(421 376)
Амортизаційні нарахування за рік	-	(5 891)	(55 219)	(672)	(1250)	(822)	-	-	(63 854)
Вибуття	-	194	1 165	94	311	141	-	-	1 905
Станом на 31 грудня 2023 року	-	(43 017)	(415 296)	(7 587)	(12 374)	(5 050)	-	-	(483 324)
Амортизаційні нарахування за рік	-	(6 712)	(59 866)	(549)	(1 063)	(818)	-	-	(69 008)
Вибуття	-	-	3 360	-	201	194	-	-	3 755
Станом на 31 грудня 2024 року	-	(49 729)	(471 802)	(8 136)	(13 236)	(5 674)	-	-	(548 572)
Усього балансова									
вартість									
Станом на 31 грудня 2022 року	155	92 403	339 703	1 176	1 749	-	13 697	40 849	390 541
Станом на 31 грудня 2023 року	155	97 730	330 354	1 104	938	-	21 326	64 881	415 698
Станом на 31 грудня 2024 року	155	139 264	295 481	1 092	3 671	-	12 025	117 863	569 761

Станом на 31 грудня 2024 року у товариства відсутні обмеження на право власності; відсутні основні засоби, що тимчасово не використовуються (консервація, реконструкція); відсутні компенсації третіх сторін за об'єкти основних засобів, корисність яких зменшилася, або які були втрачені чи передані.

Станом на 31 грудня 2024 року ТДВ «Яготинський маслозавод» має контрактні зобов'язання, пов'язані з придбанням основних засобів;

Протягом 2024 року товариство не отримувало основні засоби в результаті об'єднання підприємств.

В 2024 році не здійснювалась переоцінка основних засобів до їх справедливої вартості.

Змін первісної вартості та суми зносу основних засобів не було.

Протягом 2024 року товариство не отримувало основні засоби за рахунок цільового фінансування. Станом на 31 грудня 2024 року товариство не має основних засобів, отриманих в фінансову оренду.

Амортизація основних засобів нараховується із застосуванням прямолінійного методу.

Незавершені капітальні інвестиції станом на 31.12.2024 рік становлять 117 063 тис. грн. і представлені основними засобами які не готові до експлуатації.

Станом на 31 грудня 2024 року первісна вартість повністю з амортизованих об'єктів, які ще використовуються, становила 104 898 тис. грн. (31 грудня 2023 року: 79 891 тис. грн.).

Станом на 31 грудня 2023 року первісна вартість залучених транспортних засобів на підставі ч. 3 ст. 6 Закону № 3543 становить 1 271 тис. грн. чиста балансова вартість становить 0 тис. грн.

Повернення транспортних засобів власнику здійснюють протягом 30 к. дн. із моменту оголошення демобілізації.

Порядок компенсації шкоди, завданої транспортним засобам внаслідок їх залучення під час мобілізації, визначається Кабінетом Міністрів України.

Згідно з кредитними договорами, машини та обладнання вартістю 484 066 тис. грн. перебувають у заставі. (Примітка 17).

7. Нематеріальні активи

Нематеріальні активи та незавершені капітальні інвестиції Товариства представлені в фінансовій звітності наступним чином:

Найменування статті	Програмне забезпечення	Реклама	Технічна документація	Торговий знак	Незавершені капітальні інвестиції	Всього
<i>Діючі активи</i>						
Станом на 31 грудня 2022 року	5 130	4 055	194	-	-	11 581
Надходження	89	-	37	-	166	322
Переміщення	-	-	-	-	(166)	(166)
Вибуття	(176)	(1 929)	(116)	-	-	(2 221)
Станом на 31 грудня 2023 року	5 243	4 126	157	-	-	9 526
Надходження	194	-	-	-	194	388
Переміщення	-	-	-	-	-	-
Вибуття	(71)	-	-	-	(194)	(265)
Станом на 31 грудня 2024 року	5 366	4 126	157	-	-	9 649
<i>Повністю амортизовані</i>						
Станом на 31 грудня 2022 року	(3 900)	(5 992)	(141)	-	-	(10 033)
Амортизаційні нарахування за рік	(327)	(62)	(10)	-	-	(399)
Вибуття	176	1 929	116	-	-	2 221
Станом на 31 грудня 2023 року	(4 051)	(4 128)	(55)	-	-	(8 234)
Амортизаційні нарахування за рік	(341)	(1)	(10)	-	-	(352)
Вибуття	71	-	-	-	-	71
Станом на 31 грудня 2024 року	(4 321)	(4 129)	(65)	-	-	(8 515)
<i>Усього балансова вартість</i>						
Станом на 31 грудня 2022 року	1 430	43	35	-	-	1 508
Станом на 31 грудня 2023 року	1 192	1	102	-	-	1 295
Станом на 31 грудня 2024 року	1 045	-	92	-	-	1 137

Станом на 31 грудня 2024 року первісна вартість повністю з амортизованих об'єктів, які ще використовуються, становила 7 305 тис. грн. (31 грудня 2023 року 7 216 тис. грн.).

Нематеріальних активів, що контролюються товариством, але не визнані активами, у зв'язку з невідповідністю критеріям визнання, наведеним в МСБО 38 «Нематеріальні активи», немає. Нематеріальних активів з обмеженим правом володіння та заставлених в якості забезпечення зобов'язань товариство не має.

Нематеріальних активів, корисність яких зменшилась, товариство не має.

Протягом звітної періоду змін методів амортизації та термінів корисного використання нематеріальних активів не було.

Протягом звітної періоду товариством не здійснювалася переоцінка вартості нематеріальних активів, зважаючи на відсутність свідчень істотної зміни їх вартості.

8. Активи у формі права користування

Станом на 31.12. 2024 р. у Товариства наявні договори оренди земельних ділянок, будівель та приміщень, транспортних засобів, машин та обладнання, які вона використовує в господарській діяльності.

Строки оренди:

за об'єктами нерухомості – до 5 років;

за іншими об'єктами – до 3 років.

У Товариства також наявні деякі договори оренди з терміном оренди менше 12 місяців, що має низьку вартість. Відносно цих договорів Товариство застосовує звільнення від визнання як орендовані активи, звільнення передбачені виключно для короткострокової оренди і оренди активів з низькою вартістю.

Зобов'язання Товариства за договорами оренди забезпечені правом власності орендодавця на орендовані активи. Як правило, Товариство має права передавати або здавати орендовані активи в суборенду і по деяких договорах Товариство зобов'язане підтримувати орендовані активи в належному стані.

Структура балансової вартості визнаних орендованих активів:

Найменування статті	Права користування земельними ділянками	Права користування будівлями та спорудами	Права користування машинами та обладнанням	Права користування транспортними засобами	Всього
<i><u>Первинна або умовна вартість</u></i>					
Станом на 31 грудня 2022 року	1 280	-	-	36 654	37 934
Надходження	-			11 446	11 446
Вибуття	(205)			(4 689)	(4 894)
Станом на 31 грудня 2023 року	1 075	-	-	43 411	44 486
Надходження	188			424	612
Вибуття	-			(98)	(98)
Станом на 31 грудня 2024 року	1 263	-	-	43 737	45 000
<i><u>Накопичена амортизація</u></i>					0
Станом на 31 грудня 2022 року	(85)	-	-	(5 829)	(5 914)
Амортизаційні нарахування за рік	(30)			(9 190)	(9 220)
Вибуття				1 218	1 218
Станом на 31 грудня 2023 року	(115)	-	-	(13 801)	(13 916)
Амортизаційні нарахування за рік	(31)			(10 738)	(10 769)
Вибуття				98	98
Станом на 31 грудня 2024 року	(146)	-	-	(24 441)	(24 587)
<i><u>Чиста балансова вартість</u></i>					-

Станом на 31 грудня 2022 року	1 193	-	-	30 825	32 020
Станом на 31 грудня 2023 року	960	-	-	29 610	30 570
Станом на 31 грудня 2024 року	1 117	-	-	19 296	20 413

Станом на кінець року Товариство аналізує та проводить щорічну інвентаризацію строків погашення зобов'язань з оренди.

В 2024 році загальна сума грошових відтоків по оренді склала 14 510 тис. грн.

Активи з оренди в балансі відображені в рядку 1090 « Інші необоротні активи».

Протягом 2024 року товариство не здійснювало операцій з фінансової оренди. За договорами операційної оренди, як орендар, товариство наводить наступну інформацію: договорів невідомої оренди та невідомої суборенди товариство не уклало; непередбачені орендні платежі договорами оренди не передбачені; вибір між поповненням або придбанням активу та застереження щодо зміни ціни договорами оренди не передбачені; обмеження договорами оренди не передбачені.

9. Фінансові інвестиції

За 2024 рік фінансових інвестицій у цінні папери інших підприємств, фінансових інвестицій в асоційовані та дочірні підприємства не було.

10. Довгострокова дебіторська заборгованість

Станом на 31.12. 2024 р. та 31.12.2023 р. довгострокова дебіторська заборгованість з терміном погашення більше 12 місяців відсутня.

11. Запаси

Нижче наведено інформацію про запаси товариства за рік, що закінчився 31 грудня 2024 та 2023 років.

	2024	2023
Виробничі запаси	137 863	106 533
Незавершене виробництво	13 241	9 745
Готова продукція	99 333	70 083
Товари	9 639	6 661
Резерв на знецінення	(444)	(430)
Всього	253 031	192 592

Станом на 31 грудня 2024 та 2023 років готова продукція Товариства не була використана Товариством в якості забезпечення палив.

Запаси відображаються за чистою реалізаційною вартістю за вирахуванням збитків від знецінення. Збитки від знецінення визнаються витратами того періоду, в якому виявлені факти знецінення.

Інформація про рух резерву на знецінення за роки, що закінчилися 31 грудня 2024 та 2023-2022 років, була представлена наступним чином:

Залишок на 31 грудня 2022 року	332
Визнано збитки від знецінення запасів за звітний період	193
Визнано суми відновлення корисності запасів за звітний період	(97)
Залишок на 31 грудня 2023 року	430
Визнано збитки від знецінення запасів за звітний період	430
Визнано суми відновлення корисності запасів за звітний період	(14)
Залишок на 31 грудня 2024 року	444

12. Торгова дебіторська заборгованість

Станом на 31 грудня 2024 та 2023 років торгова дебіторська заборгованість була представлена наступним чином:

	2024	2023
Торгова дебіторська заборгованість	677 944	629 320
Резерв під очікувані кредитні збитки	(5 726)	(5 687)
Всього	672 218	623 633

Резерв під очікувані кредитні збитки торгової дебіторської заборгованості нараховується на основі передбачуваних сум сумнівної заборгованості, які визначаються з урахуванням минулого досвіду і регулярно переоцінюються на основі фактів і обставин, що існують станом на кожен звітну дату.

Перш ніж почати роботу з новим клієнтом, Товариство застосовує внутрішню систему оцінки кредитоспроможності потенційного клієнта і встановлює ліміт індивідуально для кожного клієнта. Кредитні ліміти, які застосовуються по відношенню до клієнтів, переглядаються як мінімум, один раз на рік.

Станом на 31 грудня 2024 та 2023 років балансова вартість сумнівної, але не знеціненої торгової дебіторської заборгованості, за строками погашення представлена наступним чином:

	<u>2024</u>	<u>2023</u>
Від 0 до 90 днів	665 713	609 009
Від 90 до 180 днів	9 866	17 948
Від 180 до 365 днів	10	10
Понад 365 днів	<u>2 355</u>	<u>2 553</u>
Всього	<u><u>677 944</u></u>	<u><u>629 520</u></u>

Інформація про рух резерву щодо торговельної дебіторської заборгованості за роки, що закінчилися 31 грудня 2024 та 2023-2022 років, була представлена наступним чином:

Залишок на 31 грудня 2022 року	<u>5 048</u>
Збитки від зменшення корисності, визнані щодо торговельної дебіторської заборгованості	5 753
Списання безнадійної торгової дебіторської заборгованості	<u>(66)</u>
Залишок на 31 грудня 2023 року	<u>5 687</u>
Збитки від зменшення корисності, визнані щодо торговельної дебіторської заборгованості	1 815
Списання безнадійної торгової дебіторської заборгованості	<u>(2 262)</u>
Залишок на 31 грудня 2024 року	<u><u>5 726</u></u>

Вся заборгованість є поточною з терміном погашення до 12 місяців.

13. Передплати постачальникам та інша дебіторська заборгованість

Станом на 31 грудня 2024 та 2023 років передплати постачальникам та інша дебіторська заборгованість були представлені таким чином:

	<u>2024</u>	<u>2023</u>
Заборгованість за розрахунками за виданими авансами	15 197	25 893
Заборгованість за розрахунками з бюджетом	59	14
Заборгованість за розрахунками із внутрішніх розрахунків	766 793	831 558
Заборгованість за розрахунками з іншими дебіторами	326	206
Попередньо оплачені витрати	0	0
Інші оборотні активи	1 245	2 165
Резерв під очікувані кредитні збитки	<u>(88)</u>	<u>(265)</u>
Всього	<u><u>783 532</u></u>	<u><u>859 571</u></u>

Інформація про рух резерву під сумнівну заборгованість щодо передоплат постачальникам і іншої дебіторської заборгованості за роки, що закінчилися 31 грудня 2024 та 2023-2022 років, була представлена наступним чином:

Залишок на 31 грудня 2022 року	<u>191</u>
Збитки від зменшення корисності, визнані щодо передоплат постачальникам і іншої дебіторської заборгованості	215
Списання безнадійної заборгованості щодо передоплат постачальникам і іншої дебіторської заборгованості	<u>(95)</u>
Залишок на 31 грудня 2023 року	<u>265</u>
Збитки від зменшення корисності, визнані щодо передоплат постачальникам і іншої дебіторської заборгованості	225
Списання безнадійної заборгованості щодо передоплат постачальникам і іншої дебіторської заборгованості	<u>(402)</u>
Залишок на 31 грудня 2024 року	<u><u>88</u></u>

Вся заборгованість є поточною з терміном погашення до 12 місяців.

14. Грошові кошти та їх еквіваленти

Станом на 31 грудня 2024 та 2023 років грошові кошти та їх еквіваленти були представлені таким чином:

	<u>2024</u>	<u>2023</u>
Залишки на рахунках в банках, деноміновані в іноземних валютах	11 994	1 493
Залишки на рахунках в банках, деноміновані в гривнях	16 342	39 630
Грошові кошти в касі	1	2
Резерв під очікувані кредитні збитки	<u>(100)</u>	<u>(82)</u>
Всього	<u><u>28 237</u></u>	<u><u>41 043</u></u>

Інформація про рух резерву щодо грошових коштів за роки, що закінчилися 31 грудня 2024 та 2023-2022 років, була представлена наступним чином:

Залишок на 31 грудня 2022 року	33
Збитки від зменшення корисності грошових коштів	335
Списання резерву від зменшення корисності грошових коштів	(286)
Залишок на 31 грудня 2023 року	82
Збитки від зменшення корисності грошових коштів	407
Списання резерву від зменшення корисності грошових коштів	(389)
Залишок на 31 грудня 2024 року	100

Запозичених коштів станом на 31.12.2024 року не має.

Негрошових операцій інвестиційної та фінансової діяльності не відбувалося протягом 2024 року. Товариство не придбавало та не продавало майнові комплекси протягом 2024 року.

15. Капітал

Власний капітал товариства має наступну структуру:

	2024	2023	коментарі
Зареєстрований статутний капітал	3 797	3 797	Зареєстрований статутний капітал, згідно зі Статутом товариства
Резервний капітал	1 528	1 528	Створений згідно Статуту відповідно до порядку розподілу прибутку.
Нерозподілений прибуток (помічений збиток)	810 433	934 870	Прибуток Товариства утворюється із надходжень від його господарської діяльності після повертня матеріальних та прямих витрат до яких вкриті і витрат на оплату праці. Порядок розподілу прибутку і покриття збитків Товариства визначається рішеннями Загальних зборів акціонерів Товариства.
Всього	815 758	940 195	

Протягом 2023-2024 років змін в статутному капіталі товариства не відбувалося.

Частки в статутному капіталі товариства представлені наступним чином:

Найменування акціонера:	Балансова вартість	Доля власності, %
Приватне акціонерне товариство «Молочний альянс»	3 796,6325	99,9925%
Інші юридичні особи	0,2815	0,0075%
Всього	3 796,716	100 %

Протягом 2024 року дивідендів було нараховано у розмірі 220 000 тис.грн..

Чисті активи товариства.

Станом на 31 грудня 2024 року вартість чистих активів товариства становить 815 758 тис. грн. і є більшою статутного капіталу на 810 433 тис. грн., що відповідає вимогам чинного законодавства України, зокрема статті 155 Цивільного кодексу України від 16.01.2003 р. № 435-IV.

16. Довгострокові кредити

Структура довгострокових кредитів представлена наступним чином:

	2024	2023
Довгострокові кредити банків	0	13 957
Довгострокові товарні кредити	-	-
Всього	0	13 957

	Кредит банку	Всього
Залишок на 01.01.2023	27 913	27 913
Нові контракти		
Погашено Довгострокові зобов'язання		
Переведено до складу Поточних кредитовських зобов'язань за довгостроковими зобов'язаннями	(13 956)	(13 956)
Залишок на 01.01.2024	13 957	13 957
Нові контракти		
Погашено Довгострокові зобов'язання		

Переведено до складу Поточна кредиторська заборгованість за довгостроковими зобов'язаннями	(13 957)	(13 957)
Залишок на 01.01.2025	0	0

Всі позички мають фіксовані процентні ставки. Відсотки за позичками виплачуються на щомісячній основі.

Кредитні договори встановлюють низку обмежень і вимог до Товариства. У разі порушення Товариством будь-яких вимог або недотримання будь-яких обмежень, кредитори мають право при настанні певних обставин (прострочення погашення грошових зобов'язань, перевищення залишком кредиту встановлених лімітів, інше.) вимагати дострокового погашення суми заборгованості за кредитним договором, припинити або призупинити надання кредитних коштів, скористатися правами щодо будь-яких договорів застави або гарантії, а також використовувати будь-які інші засоби правової охорони, передбачені українським законодавством.

Керівництво вважає, що Товариство спроможне своєчасно обслуговувати всі нагали на кінець звітного періоду кредитні зобов'язання.

Станом на 31 грудня 2024 Товариство використовувало запаси (Примітка 12) та основні засоби (Примітка 7) в якості забезпечення банківських кредитів.

17. Довгострокові зобов'язання

Довгострокові зобов'язання представлені в фінансовій звітності признанням права використання орендованого активу наступним чином:

	Кредит банку	Оренда	Всього
Залишок на 01.01.2023		25 978	26 114
Нові контракти		11 241	11 241
Погашено Довгострокові зобов'язання		(3 400)	(3 400)
Переведено до складу Поточна кредиторська заборгованість за довгостроковими зобов'язаннями		(8 900)	(8 900)
Залишок на 01.01.2024	0	24 919	24 919
Нові контракти		612	612
Погашено Довгострокові зобов'язання		-	-
Переведено до складу Поточна кредиторська заборгованість за довгостроковими зобов'язаннями		(10 201)	(10 201)
Залишок на 01.01.2025	0	15 330	15 330

До довгострокової заборгованості віднесені довгострокові зобов'язання за договорами оренди. До довгострокових відносяться зобов'язання, які підлягають погашенню протягом терміну, що перевищує 12 місяців зі звітної дати.

18. Корпоративні облигації

У 2015 році Товариство отримало право на випуск облигацій номінальною вартістю 1,000 гривень кожної і терміном обігу до 2025 року. Станом на 31 грудня 2024 року з випущених в 2015 році облигацій було розміщено 200 021 (2023: 200 440) штук на суму 200 021 тисяч гривень (2023: 200 440 тисяч гривень) з премією 537 тисяч гривень (2022: 199 868 тисяч гривень).

Випущені облигації - облигації приватного розміщення з обмеженим колом обігу серед учасників приватного розміщення. Перелік осіб, які є учасниками приватного розміщення, визначені в проспекті ємсії облигацій. Всі учасники розміщення є пов'язаними сторонами по відношенню до Товариства.

Балансова вартість корпоративних облигацій за станом на 31 грудня 2024 та 2023 років, була представлена наступним чином:

	2024	2023
Випущені корпоративні облигації (Примітка 14)	199 977	199 903
Нараховані відсотки (Примітка 26)	6 821	6 369
Неамортизована премія (Примітка 34)	44	537
За переоцінюванням: Нараховані відсотки (Примітка 26)	(6 821)	(6 269)
Всього	200 021	200 440

Облігації деноміновані і підлягають погашенню в українських гривнях. На облігації нараховуються відсотки за ставками, які відповідно до умов договорів, встановлюються щоквартально. Середній відсоток, який нараховувався за роки, що закінчилися 31 грудня 2024 та 2023 років, склав 28%. Відсотки підлягають оплаті щоквартально.

Зміни в зобов'язаннях, обумовлених фінансовою діяльністю (як визначається для звіту про рух грошових коштів) представлені в такій спосіб:

	Короткострокові зобов'язання	Корпоративні облігації	Разом зобов'язання від фінансової діяльності
Залишок на 31 грудня 2023	494 139	200 440	694 579
Рух грошових коштів:			
надходження позик	4 296 815	53 120	4 349 935
погашення позик	(4 287 477)	(33 539)	(4 341 016)
Курсові різниці	-	-	-
Залишок на 31 грудня 2024	503 477	200 021	703 498

19. Поточна кредиторська заборгованість за довгостроковими зобов'язаннями

Станом на 31 грудня 2024 та 2023 років короткострокові зобов'язання були представлені таким чином:

	Вартість в процентах річних	31 грудня 2024 року	Вартість в процентах річних	31 грудня 2023 року
Короткострокові зобов'язання з оренди		10 196		8 653
Банківські кредити в гривні	13,5%-18,8%	502 956	7%-12%	492 956
		513 152		501 609
Діагн:				
Нараховані відсотки		5 768		6 430
Всього		518 920		508 039

	Відсотки по кредитах	Кредити банку	Оренда	Всього
Залишок на 01.01.2023	5 148	374 957	7 799	388 004
Отримано кредитів, нараховано відсотків	69 865	337 839		437 704
Переведено зі складу Довгострокові зобов'язання		13 957	9 035	21 992
Погашено зобов'язання	(69 633)	(431 796)	(8 181)	(530 660)
Залишок на 01.01.2024	6 430	492 956	8 653	508 039
Отримано кредитів, нараховано відсотків	68 991	4 241 780		4 310 771
Переведено зі складу Довгострокові зобов'язання		13 957	10 201	24 158
Погашено зобов'язання	(69 633)	(4 231 780)	(8 658)	(4 210 071)
Залишок на 01.01.2025	5 768	502 956	10 196	518 920

Всі позики мають фіксовані процентні ставки. Відсотки за позиками виплачуються на щомісячній основі.

Кредитні договори встановлюють низку обмежень і вимог до Товариства. У разі порушення Товариством будь-яких вимог або недотримання будь-яких обмежень, кредитори мають право при настанні певних обставин (прострочення погашення грошових зобов'язань, перевищення залишком кредиту встановлених лімітів, інше.) вимагати дострокового погашення суми заборгованості за кредитним договором, припинити або призупинити надання кредитних коштів, скористатися правами щодо будь-яких договорів застава або гарантії, а також використувувати будь-які інші засоби правової охорони, передбачені українським законодавством.

Керівництво вважає, що Товариство спроможне своєчасно обслуговувати всі наявні на кінець звітного періоду кредитні зобов'язання.

Станом на 31.12.2024 року заборгованість за довгостроковими кредитами банків відсутня.

Товариство станом на 31.12.2024 року надало наступні гарантії та забезпечення перед АТ «Креді Агріколь Банк» по Договору застави №458CL від 25.11.2021р.було передано обладнання на суму 53 676 тис. грн.(вартість зазначена за оцінкою банку).

20. Торгова кредиторська заборгованість

Станом на 31 грудня 2024 та 2023 років торгова кредиторська заборгованість були представлені наступним чином:

	<u>2024</u>	<u>2023</u>
Торгова кредиторська заборгованість	375 305	244 287
Всього	<u>375 305</u>	<u>244 287</u>

Середній кредитний період, встановлений Товариству його торговими постачальниками протягом років, що закінчилися 31 грудня 2024 і 2023 років, становив 31 і 28 днів відповідно. Відсотки на торговельну кредиторську заборгованість не нараховуються. Детальна інформація про торгову кредиторську заборгованість Товариства щодо решти термінів погашення за договорами представлена в Примітці 34.

До складу поточної заборгованості включена заборгованість з терміном погашення до одного року.

21. Аванси отримані та інша поточна кредиторська заборгованість

Станом на 31 грудня 2024 та 2023 років аванси отримані та інша кредиторська заборгованість були представлені таким чином:

	<u>2024</u>	<u>2023</u>
Аванси, отримані від клієнтів	1 247	379
Заборгованість із внутрішніх розрахунків	130 881	154 117
Інші поточні зобов'язання	7 540	6 899
Всього	<u>139 668</u>	<u>161 595</u>

Вся заборгованість є поточною з терміном погашення до 12 місяців.

Заборгованість з терміном погашення більше 12 місяців відображається в складі довгострокової заборгованості.

22. Податкові зобов'язання

Станом на 31 грудня 2024 та 2023 років податкові зобов'язання були представлені таким чином:

	<u>2024</u>	<u>2023</u>
ПДВ до сплати	3 763	15 728
Внески до Фонду соціального страхування і пенсійний фонд до сплати	3 278	2 721
Інші податки до сплати	3 661	9 373
Всього	<u>10 702</u>	<u>27 822</u>

23. Нараховані витрати

Станом на 31 грудня 2024 та 2023 років нараховані витрати були представлені наступним чином:

	<u>2024</u>	<u>2023</u>
Нарахування від використання відпустки	38 489	31 246
Нарахована заробітна плата і компенсації	11 307	9 913
Нараховані відсотки за корпоративними облігаціями (Примітка 22)	6 821	6 369
Інші нарахування	420	392
Всього	<u>57 037</u>	<u>47 920</u>

Забезпечення визнаються товариством тільки тоді, коли є юридичні або ті, що впливають з практики, зобов'язання, що виникли внаслідок минулих подій, та існує висока ймовірність того, що погашення цього зобов'язання потребує вибуття ресурсів, а також може бути здійснена достовірна оцінка для визнання забезпечення.

Сума, визнана у якості забезпечення, представляє собою найбільш точну оцінку виплат, необхідних для погашення поточного зобов'язання на звітну дату, приймаючи до уваги ризики та невизначеність, пов'язані із зобов'язанням. Якщо для розрахунку забезпечення використовуються

грошові потоки, які необхідні для погашення поточного зобов'язання, балансовою вартістю забезпечення вважається дисконтована вартість таких грошових потоків.

Резерв відпусток, формується щомісячно виходячи з фонду оплати праці і розрахункового коефіцієнта. Коефіцієнт встановлюється, на підставі проведеного розрахунку та закріплюється наказом по підприємству у певному розмірі до фонду заробітної плати з урахуванням єдиного соціального внеску нарахованого на фонд оплати праці.

Резерви використовуються тільки на ті цілі, для яких вони були створені. Переоцінка резервів здійснюється на кожну балансову дату.

Створено інші забезпечення на суму аудиторських послуг перевірки фінансової звітності Товариства, складеної за період з 01.01.2024 по 31.12.2024 року. Згідно умов Договору закінчення аудиторської перевірки, без урахування обставин непереборної сили, до 25 квітня 2025 року. Акт виконаних робіт та оплата послуг в 2025 році.

24. Дохід від реалізації

Доходи Товариства від реалізації за роки, що закінчилися 31 грудня 2024 та 2023 років, включали:

	<u>2024</u>	<u>2023</u>
Варушка від реалізації власної готової продукції	4 816 484	4 075 415
Варушка від реалізації товарів	810 213	774 239
Варушка від надання послуг	8 896	7 612
Всього	<u>5 635 593</u>	<u>4 857 266</u>

Суму доходів від реалізації зменшено на суму операцій з надання знижок та бонусів, відповідно до п.47 МСФЗ 15 в 2024 році в розмірі 354 586,573 тис. грн., та відповідно в 2023 році в розмірі 437 517, 637 тис. грн.

25. Собівартість реалізації

Собівартість реалізації за роки, що закінчилися 31 грудня 2024 та 2023 років, була представлена наступним чином:

	<u>2024</u>	<u>2023</u>
Вартість запасів	3 272 905	2 546 757
Витрати на пакувальні матеріали	563 500	494 225
Витрати на паливо, газ і електроенергію	221 810	126 121
Витрати на персонал	298 653	193 480
Витрати на амортизацію	80 115	59 787
Ремонт і обслуговування основних засобів	31 827	13 641
Інші	492 563	545 298
Всього	<u>4 872 373</u>	<u>3 979 309</u>

26. Витрати на реалізацію та збут

Витрати на реалізацію і збут за роки, що закінчилися 31 грудня 2024 та 2023 років, були представлені таким чином:

	<u>2024</u>	<u>2023</u>
Рекламні та маркетингові витрати	95 765	48 532
Транспортні витрати	83 044	67 363
Витрати на персонал	96 650	79 928
Витрати на амортизацію	14 197	12 087
Витрати на оренду	536	963
Інші	153 250	128 276
Всього	<u>443 442</u>	<u>367 149</u>

Суму витрат на збут зменшено на суму операцій з надання знижок та бонусів, відповідно до п.47 МСФЗ 15 в 2024 році в розмірі 354 586,573 тис. грн., та відповідно в 2023 році в розмірі 437 517, 637 тис. грн.

27. Адміністративні витрати

Адміністративні витрати за роки, що закінчилися 31 грудня 2024 та 2023 років, були представлені таким чином:

	<u>2024</u>	<u>2023</u>
Витрати на персонал	30 678	28 601
Отримані послуги	4 228	768
Вартість запасів	1 699	1 030

ЗВІТ НЕЗАЛЕЖНОГО АУДИТОРА

Національній комісії з цінних паперів та фондового ринку
Керівництву та власникам ТДВ «Яготинський маслозавод»

ЗВІТ ЩОДО АУДИТУ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ

Думка із застереженням

Ми провели аудит фінансової звітності Товариства з додатковою відповідальністю «Яготинський маслозавод» (далі – Товариство), що складається зі звіту про фінансовий стан на 31 грудня 2024 року, звіту про сукупний дохід, звіту про зміни у власному капіталі та звіту про рух грошових коштів за рік, що закінчився зазначеною датою, та приміток до фінансової звітності, включаючи стислий виклад значущих облікових політик.

На нашу думку, за винятком можливого впливу питань, про які йдеться в розділі «Основа для думки із застереженням» нашого звіту, фінансова звітність, що додається, відображає достовірно, в усіх суттєвих аспектах фінансовий стан Товариства на 31 грудня 2024 року, та його фінансові результати і грошові потоки за рік, що закінчився зазначеною датою, відповідно до Міжнародних стандартів фінансової звітності (далі – МСФЗ) та відповідає вимогам Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» щодо складання фінансової звітності.

Основа для думки із застереженням

1. Станом на 31.12.2024 у звіті про фінансовий стан Товариства у складі основних засобів відображені повністю амортизовані об'єкти основних засобів з нульовою залишковою вартістю, первісна вартість яких складає **112 203 тис. грн**, станом на 31.12.2023 первісна вартість повністю амортизованих основних засобів становила **87 952 тис. грн**. Повністю амортизовані основні засоби продовжують використовуватись в господарській діяльності Товариства, що може свідчити про невідповідність облікових оцінок вимогам МСБО 16 «Основні засоби». Управлінський персонал не переглядав попередні оцінки та не визначав відповідність залишкової вартості таких об'єктів їх справедливій вартості. Через це обмеження, ми не мали можливості оцінити вартісний вплив можливого коригування балансової вартості основних засобів на фінансову звітність Товариства за рік, що закінчився зазначеною датою, але вважаємо що цей вплив може бути суттєвим.

Це питання також було основою для модифікації нашої думки щодо фінансової звітності станом на 31.12.2023.

2. Станом на 31.12.2024 в Звіті про фінансовий стан у статті «Незавершені капітальні інвестиції» обліковуються об'єкти, які тривалий час (більше 12 місяців) не вводяться в експлуатацію на суму **35 098 тис. грн**. Керівництво Товариства не здійснило на звітну дату оцінку можливого зменшення корисності цих об'єктів, як того вимагає МСБО 36 «Зменшення корисності активів» та не визначило суму очікуваного відшкодування за наявності ознак знецінення. Через вказане обмеження ми не змогли визначити, чи існує потреба в будь яких коригуваннях балансової вартості цих активів, витрат та збитку звітного періоду.

Ми провели аудит відповідно до Міжнародних стандартів аудиту (далі - МСА).

Нашу відповідальність згідно з цими стандартами викладено в розділі «Відповідальність аудитора за аудит фінансової звітності» цього звіту. Ми є незалежними по відношенню до Товариства згідно з Міжнародним кодексом етики професійних бухгалтерів (включно з Міжнародними стандартами незалежності) Ради з Міжнародних стандартів етики для бухгалтерів (Кодекс РМСЕБ) та етичними вимогами, застосовними в Україні до нашого

аудиту фінансової звітності, а також виконали інші обов'язки з етики відповідно до цих вимог та Кодексу РМСЕБ. Ми вважаємо, що отримані нами аудиторські докази є достатніми і прийнятними для використання їх як основи для нашої думки із застереженням.

Суттєва невизначеність, що стосується безперервності діяльності

Ми звертаємо увагу на Примітку 2 «Плани щодо безперервної діяльності» в фінансовій звітності, де зазначено, що з 24 лютого 2022 року Товариство здійснює свою діяльність в умовах оголошеного в Україні воєнного стану у зв'язку з військовою агресією Російської Федерації проти України. Наразі неможливо передбачити подальший негативний розвиток цих подій та їх негативний вплив на фінансовий стан та результати діяльності Товариства.

Нашу думку щодо цього питання не було модифіковано.

Під час аудиту фінансової звітності ми дійшли висновку, що використання управлінським персоналом принципу безперервної діяльності під час підготовки цієї фінансової звітності є доцільним. Наша оцінка припущення управлінського персоналу щодо спроможності Товариства продовжувати застосовувати принцип безперервності діяльності в бухгалтерському обліку включала:

- оцінку негативних наслідків продовження військової агресії;
- аналіз сценаріїв розвитку ситуації, які визначив управлінський персонал Товариства, та можливих дій у відповідь керівництва України, світової спільноти та управлінського персоналу Товариства;
- аналіз достатності власного капіталу Товариства та підтримання його на достатньому рівні.

Ми виявили, що прогнози щодо розвитку ситуації та відповідних негативних наслідків дуже складно будувати через непередбачуваність дій керівництва Російської Федерації. В той же час припущення управлінського персоналу щодо найбільш ймовірних сценаріїв є доречними. Наші обов'язки та обов'язки управлінського персоналу щодо безперервної діяльності описані у відповідних розділах цього звіту.

Ключові питання аудиту

Ключові питання аудиту – це питання, які, на наше професійне судження, були найбільш значущими під час нашого аудиту фінансової звітності за поточний період. Ці питання розглядались у контексті нашого аудиту фінансової звітності в цілому та враховувались при формуванні думки щодо неї.

Крім питання, наведеного в параграфі «Основа для думки із застереженням», ми визначили, що немає інших ключових питань аудиту, інформацію щодо яких слід надати в нашому звіті.

Інша інформація

Управлінський персонал несе відповідальність за іншу інформацію. Інша інформація складається з:

- 1) Звіту про управління – відповідно до вимог Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні», який отримано аудитором до дати цього звіту;
- 2) Регулярної річної інформації емітента цінних паперів - відповідно до вимог Закону України «Про ринки капіталу та організовані товарні ринки», який ми очікуємо отримати після цієї дати.

Наша думка щодо фінансової звітності не поширюється на таку іншу інформацію та ми не робимо висновку з будь-яким рівнем впевненості щодо цієї іншої інформації.

У зв'язку з нашим аудитом фінансової звітності нашою відповідальністю є ознайомитися з іншою інформацією, зазначеною вище, та при цьому розглянути, чи існує суттєва

невідповідність між іншою інформацією і фінансовою звітністю або нашими знаннями, отриманими під час аудиту, або чи ця інша інформація має вигляд такої, що містить суттєве викривлення або невідповідність законодавству.

Якщо на основі проведеної нами роботи стосовно іншої інформації, отриманої до дати звіту аудитора, ми доходимо висновку, що існує суттєве викривлення цієї іншої інформації, ми зобов'язані повідомити про цей факт.

Стосовно звіту про управління ми не виявили фактів, які потрібно було б включити до нашого звіту, крім питань які описані в розділі «*Основа для думки із застереженням*».

На дату подання цього Звіту річна інформація емітента цінних паперів ще не була підготовлена та не надана аудиторю. Ми очікуємо отримати таку інформацію після цієї дати. Після нашого ознайомлення зі змістом регулярної річної інформації Товариства, як емітента цінних паперів, якщо ми дійдемо висновку, що така інформація містить суттєве викривлення, ми повідомимо інформацію про це питання Наглядовій раді.

Відповідальність управлінського персоналу та Наглядової ради за фінансову звітність

Управлінський персонал несе відповідальність за складання і достовірне подання фінансової звітності відповідно до МСФЗ та Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» та за таку систему внутрішнього контролю, яку управлінський персонал визначає потрібною для того, щоб забезпечити складання фінансової звітності, що не містить суттєвих викривлень внаслідок шахрайства або помилки.

При складанні фінансової звітності управлінський персонал несе відповідальність за оцінку здатності Товариства продовжувати свою діяльність на безперервній основі, розкриваючи, де це застосовно, питання, що стосуються безперервності діяльності, та використовуючи припущення про безперервність діяльності як основи для бухгалтерського обліку, крім випадків, якщо управлінський персонал або планує ліквідувати Товариство чи припинити діяльність, або не має інших реальних альтернатив цьому.

Наглядова рада несе відповідальність за нагляд за процесом фінансового звітування Товариства.

Відповідальність аудитора за аудит фінансової звітності

Нашими цілями є отримання обґрунтованої впевненості, що фінансова звітність у цілому не містить суттєвого викривлення внаслідок шахрайства або помилки, та випуск звіту аудитора, що містить нашу думку. Обґрунтована впевненість є високим рівнем впевненості, проте не гарантує, що аудит, проведений відповідно до МСА, завжди виявить суттєве викривлення, якщо воно існує. Викривлення можуть бути результатом шахрайства або помилки; вони вважаються суттєвими, якщо окремо або в сукупності, як обґрунтовано очікується, вони можуть впливати на економічні рішення користувачів, що приймаються на основі цієї фінансової звітності.

Виконуючи аудит відповідно до вимог МСА, ми використовуємо професійне судження та професійний скептицизм протягом усього завдання з аудиту. Крім того, ми:

- ідентифікуємо та оцінюємо ризики суттєвого викривлення фінансової звітності внаслідок шахрайства чи помилки, розробляємо й виконуємо аудиторські процедури у відповідь на ці ризики, а також отримуємо аудиторські докази, що є достатніми та прийнятними для використання їх як основи для нашої думки. Ризик невиявлення суттєвого викривлення внаслідок шахрайства є вищим, ніж для викривлення внаслідок помилки, оскільки шахрайство може включати змову, підробку, навмисні пропуски, неправильні твердження або нехтування заходами внутрішнього контролю;

- отримуємо розуміння заходів внутрішнього контролю, що стосуються аудиту, для розробки аудиторських процедур, які б відповідали обставинам, а не для висловлення думки щодо ефективності системи внутрішнього контролю;
- оцінюємо прийнятність застосованих облікових політик та обґрунтованість облікових оцінок і відповідних розкриттів інформації, зроблених управлінським персоналом;
- доходимо висновку щодо прийнятності використання управлінським персоналом припущення про безперервність діяльності як основи для бухгалтерського обліку та, на основі отриманих аудиторських доказів, робимо висновок, чи існує суттєва невизначеність щодо подій або умов, які поставили б під значний сумнів можливість Товариства продовжити безперервну діяльність. Якщо ми доходимо висновку щодо існування такої суттєвої невизначеності, ми повинні привернути увагу в своєму звіті аудитора до відповідних розкриттів інформації у фінансовій звітності або, якщо такі розкриття інформації є неналежними, модифікувати свою думку. Наші висновки ґрунтуються на аудиторських доказах, отриманих до дати нашого звіту аудитора. Втім майбутні події або умови можуть примусити Товариство припинити свою діяльність на безперервній основі;
- оцінюємо загальне подання, структуру та зміст фінансової звітності включно з розкриттями інформації, а також те, чи показує фінансова звітність операції та події, що покладені в основу її складання, так, щоб досягти достовірного подання.

Ми повідомляємо Наглядовій раді інформацію про запланований обсяг і час проведення аудиту та суттєві аудиторські результати, включаючи будь-які суттєві недоліки заходів внутрішнього контролю, виявлені нами під час аудиту.

Ми також надаємо Наглядовій раді твердження, що ми виконали відповідні етичні вимоги щодо незалежності, та повідомляємо їм про всі стосунки й інші питання, які могли б обґрунтовано вважатись такими, що впливають на нашу незалежність, а також, де це застосовно, щодо відповідних застережних заходів.

З переліку всіх питань, інформація щодо яких надавалась Наглядовій раді, ми визначили ті, що мали найбільше значення під час аудиту фінансової звітності поточного періоду, тобто ті, які є ключовими питаннями аудиту. Ми описуємо ці питання в своєму звіті аудитора, крім випадків, якщо законодавчим чи регуляторним актом заборонено публічне розкриття такого питання, або якщо за край виняткових обставин ми визначаємо, що таке питання не слід висвітлювати в нашому звіті, оскільки негативні наслідки такого висвітлення можуть очікувано переважити його корисність для інтересів громадськості.

ЗВІТ ЩОДО ВИМОГ ІНШИХ ЗАКОНОДАВЧИХ І НОРМАТИВНИХ АКТІВ

Закон України «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність»

Відповідно до Закону України «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність» аудитори мають надати додаткову інформацію та запевнення.

Основні відомості про аудиторську фірму

Повне найменування

ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ
ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ АУДИТОРСЬКА
КОМПАНІЯ «КРОУ УКРАЇНА»

Місцезнаходження

04210, м. Київ, Оболонська набережна 33

Інформація про реєстрацію в реєстрі аудиторів та суб'єктів аудиторської діяльності

Номер реєстрації в Реєстрі аудиторів та суб'єктів аудиторської діяльності 3681

	Суб'єкт аудиторської діяльності, який має право проводити обов'язковий аудит фінансової звітності
	Суб'єкт аудиторської діяльності, який має право проводити обов'язковий аудит фінансової звітності підприємств, що становлять суспільний інтерес
Найменування органу, який призначив суб'єкта аудиторської діяльності на проведення обов'язкового аудиту	Загальні збори учасників
Дата призначення суб'єкта аудиторської діяльності	06.11.2019
Загальна тривалість виконання аудиторських завдань без перерв з урахуванням продовження повноважень, які мали місце, та повторних призначень для надання послуг з обов'язкового аудиту	сьомий рік

Ми підтверджуємо, що думка аудитора, наведена у Звіті щодо аудиту фінансової звітності, узгоджується з додатковим звітом аудиторському комітету.

Ми не надавали Товариству не аудиторські послуги, визначені ст. 6 Закону України про аудиторську діяльність.

Ключовий партнер з аудиту та ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ АУДИТОРСЬКА КОМПАНІЯ «КРОУ УКРАЇНА», незалежні від Товариства під час проведення аудиту.

Ми не надавали Товариству та/або контрольованим ним суб'єктам господарювання інші послуги, крім послуг з обов'язкового аудиту, та послуг, що розкриті у звіті про управління або у фінансовій звітності, в період, охоплений фінансовою звітністю та під час аудиту фінансової звітності.

МСА вимагають, щоб аудитор планував та проводив аудит таким чином, щоб отримати достатню впевненість у відсутності в фінансовій звітності суттєвих викривлень. Термін «достатня впевненість» допускає деякий ризик наявності суттєвих невідповідностей грошового характеру, які можуть залишитися невиявленими; також допускається, що аудитор не може надати абсолютної гарантії точності та повноти фінансової звітності. Аудит включає вибіркочну перевірку підтвердження чисел та пояснень, що наводяться в фінансовій звітності. Умови МСА вимагають планування аудиту таким чином, щоб забезпечити достатню ймовірність того, що помилки та невідповідності, здатні суттєво вплинути на фінансову звітність, були виявлені. Однак, оскільки аудитор не буде проводити перевірку всіх операцій, здійснених суб'єктом господарювання протягом року, проведений аудит не може забезпечити повну впевненість у тому, що помилки та невідповідності, у тому числі випадки шахрайства, будуть виявлені.

Вимоги до інформації, що стосується аудиту або огляду фінансової звітності учасників ринків капіталу та організованих товарних ринків, нагляд за якими здійснює Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку

Відповідно до Вимог до інформації, що стосується аудиту або огляду фінансової звітності учасників ринків капіталу та організованих товарних ринків, нагляд за якими здійснює Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку, які затверджені рішенням НКЦПФР

від 22.07.2021 № 555 (далі – Рішення № 555), аудитори мають надати додаткову інформацію та запевнення.

Відомості про аудиторську фірму

Ідентифікаційний код юридичної особи	33833362
Вебсторінка/вебсайт суб'єкта аудиторської діяльності	www.crowe.com.ua
Дата та номер договору на проведення аудиту	02.10.2024 № 24/2050-У
Дата початку та дата закінчення проведення аудиту	20.11.2024 – 25.04.2025

Відповідно до вимог пункту 2 частини 1 розділу II Рішення № 555 надаємо інформацію щодо учасника ринку капіталу:

Відомості про суб'єкт господарювання

Повне найменування	ТОВАРИСТВО З ДОДАТКОВОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «ЯГОТИНСЬКИЙ МАСЛОЗАВОД»
Інформація про кінцевого бенефіціарного власника (у разі наявності) та структуру власності	Відсутній. (Відсутні особи які відповідно до законодавства є кінцевими бенефіціарними власниками (контролерами). На нашу думку, інформація про структуру власності станом на 31.12.2024 розкрита відповідно до вимог, встановлених Положенням про форму та зміст структури власності, затвердженим наказом Міністерства фінансів України від 19.03.2021 № 163, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 08.06.2021 за № 768/3639.
Чи є суб'єкт господарювання контролером/учасником небанківської фінансової групи	Ні
Чи є суб'єкт господарювання підприємством, що становить суспільний інтерес	Так
Материнські компанії	ПРИВАТНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО "МОЛОЧНИЙ АЛЬЯНС"
Дочірні компанії	У суб'єкта господарювання відсутні дочірні компанії
Думка аудитора щодо правильності розрахунку пруденційних показників, встановлених нормативно-правовим актом НКЦПФР для відповідного виду діяльності, за звітний період (для професійних учасників ринків капіталу та організованих товарних ринків)	Товариство не здійснює розрахунок пруденційних показників, оскільки дія Положення щодо пруденційних нормативів професійної діяльності на фондовому ринку та вимог до системи управління ризиками, яке затверджено Рішенням НКЦПФР від 01.10.2015 № 1597, не поширюється на діяльність Товариства, тому ми не висловлюємо думку по даному питанню

Відповідно до вимог пункту 1 частини 4 розділу II Рішення № 555 висловлюємо думку/висновок аудитора щодо:

Думка аудитора щодо відповідності розміру статутного капіталу установчим документам або інформації з Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань

Думка аудитора щодо повноти та достовірності розкриття інформації щодо складу і структури фінансових інвестицій

Думка аудитора щодо інформації про наявність інших фактів та обставин, які можуть суттєво вплинути на діяльність юридичної особи у майбутньому, та оцінку ступеня їх впливу

На нашу думку, розмір статутного капіталу відповідає установчим документам та інформації з Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань

Станом на 31.12.2024 у Товариства відсутні фінансові інвестиції.

Відсутні інші факти та обставини, які можуть суттєво вплинути на діяльність юридичної особи у майбутньому, крім питань описаних в розділі «Суттєва невизначеність, що стосується безперервності діяльності» цього звіту.

Партнером завдання з аудиту, результатом якого є цей звіт незалежного аудитора, є УСТІК Валентина.

За і від імені ТОВ АК «КРОУ УКРАЇНА»

Директор з аудиту/ Партнер з аудиту
№ 100613 в Реєстрі аудиторів та суб'єктів
аудиторської діяльності

Партнер із завдання
№ 100617 в Реєстрі аудиторів та суб'єктів
аудиторської діяльності

Ольга САМУСЕВА

Валентина УСТІК

25 квітня 2025 року